

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11

గ్రామము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 31-వ తేది బుధవారము

శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పక్షి ౬.

No 231

నంచిక ౨౩౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివ.ందు

స్వగోష్ఠివాంచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చిటి చూచి కొని మోచుకలుగడు

అమృతాంజనము సకల

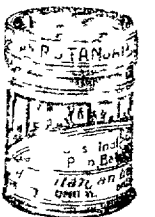
నొప్పులకు సంచీవివంటివి

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బాకదోలును, పొట్లగొట్టును
బెణుగుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దరదన తొలగించును

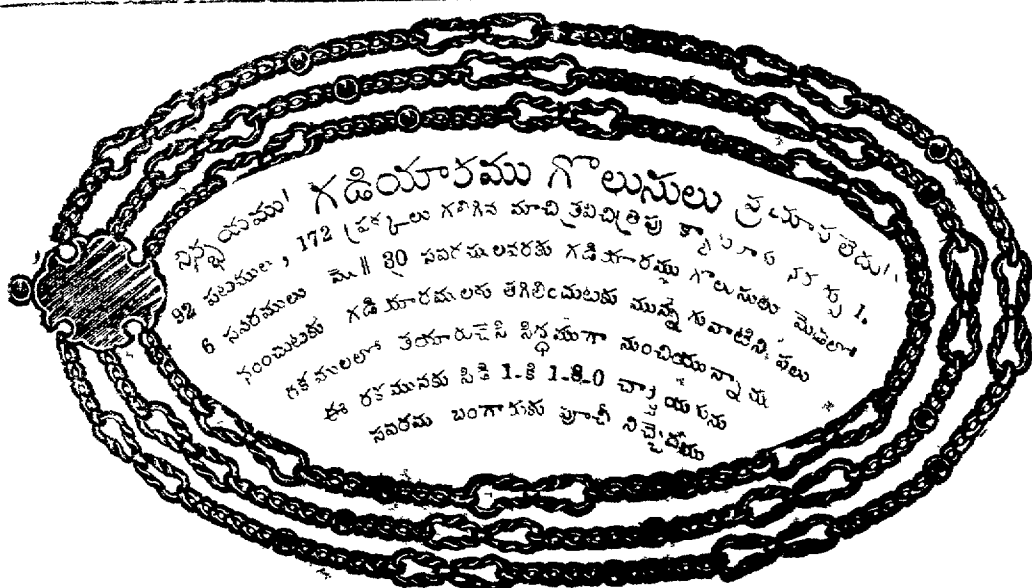

ఈమంచును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేశమున
కారోగ్యము గలిగించును నొప్పులు తీసివేయును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

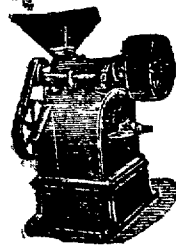

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డబ్బా 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

1. ఒక్కొక్క 12 గుట్టముల పవనగల బెట్టియింజను.
2. ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 82 గుట్టములపవనగల పాతబెట్టి పోరన్న బి. ఇంజను, 2 వక్రములు. ప్లాన్లుతో సహా.
3. రెండుమేలైన సెకెండుహాండు 28 గుట్టముల పవనగల పాతబెట్టి పోరన్న బి. ఇంజను రెండుచక్రములు, ప్లాన్లు, వీరు, రిసేవరు. కంపెనీతో సహా. ములు సెల్ ఫ్ట్ ప్లాన్లతో సహా.
4. ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 25 గుట్టముల పవనగల అక్రాయిము, మైపుపోరన్న బి. ఇంజను రెండుచక్రములు.
5. ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 20 గుట్టముల పవనగల పాతబెట్టి పోరన్న బి. ఇంజను.
6. ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 10-12 గుట్టముల పవనగల పోరన్న బి. ఇంజను
7. బెట్టి లేనపొల్లు పోలీషర్లతో సహా వైజు 1 కు 2 కు
8. క్రాత్రి 18 అంగులముల స్ట్రోక్స్ వేగముగల కే. ఎం. పేషీను.
9. 14 అంగులముల డైయూబిటరుగల, పర్మిషర్, పిండిపిల్లు.
10. ఒకమేలైన 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం రెండుక్రాత్రి, 10 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం, సెంటునూర్లు, నయూ లెటూరు, యింకా రెండుమేలైన సెకెండుహాండు 12 అడుగులు X 10 అంగులం. పింట్లు కలిపి ఒకమేలైన బెట్టి బాష్ పేట్టరు

బి. డి. బెట్టి అంతు కంపెనీ, 8, సెంబుదానువీధి, చెన్నపురి.

Madras Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుట్టపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగుల తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు గాను
1925 ఫలరం జూలై నెల 1, 3, 10, 17, 24, 31.
1925 ఫలరం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14

ఎల్లక్రికెట్ బోలీంగు జేటరు బుక్కుచేకర్లు

ప్రవేశకర్తలు:

మొదటితిరిగతి పురుషులకు రూ 5. స్త్రీలు రూ 3.
రెండవతిరిగతి. " " 1. " 0.5-0.

బీచ్, చర్చ, సెగ్గోరు మొదలగు వేదముల
నుండి స్పెషలు రిస్కు పోషను

ఇకర వివరములకు గోడలకు ఎటెంచీయేర్లు
మా పెద్దకోటీసులకు కూడాగోడము

జయవశీకరణి

మూలక సంబంధమైన తాయతి, ధరించుకొన్న టైటిల్
వర్తక కార్యానుకూలము క్రితమును పరిషత్తులను బయము
చేయువనల ప్రాబులము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయతి 1-కి
రూ 2.0-0, 5-కి రూ 7.8-0 స్పెషలుగ ను 3 విషయముల
కును రక్ష తయారుచేసి పంపబడును రూ 50/- చార్జీయవును.

(గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిసాలయము,

తిరుత్తణి, చిత్రావట్ల.

శరణము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పుటి మోక్షరూపకముగా వాడుగా తయారయిన ఇనుప పేజ్లు ఈవిధమున తెలుపబడిన వారికి అత్యుత్తమమునకు సిద్ధముగాయిస్తుంది. కాంటన్, కంపెనీలు, వార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినది. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుప పేజ్లు చేయువారు, (బ్రాడ్వే, మద్రాసు. 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. ఎలరూజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుసు. ఐరిస్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు. యిల్ ఎంజనీరు, మొదలగువాలు, మొదలగునవి రిజిస్టర్ చేయబడిన సమర్థులవారు. రైసుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, పాస్టింగు పేజ్లు, సరకులుగా యాచ్యబడును. ముబ్బరాయప్పిల్లె, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మొదలగు గలబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి తయారు చేసి యాచ్యబడును. ఉత్తరములు (వాషింగ్టన్) వాయవ్యము.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

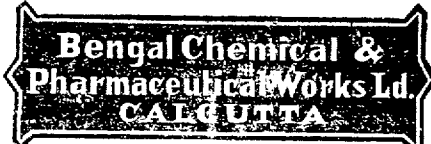
వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన నుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీటిని, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేనంతమంది ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారమూలవాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.18-0. వి. పి. చార్జీతోపాటు రూ. 1-2-0.

అత్యద్భుతమగు రోగనివారిణి

నగములేదని రుజువుచేయువాల్సి రూ. 116-0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టాదశ కుష్ఠరోగములు గ్యారంటీగా ఇచ్చుటకు 1 నెలకు పరిపాడు ఔషధము ధర రూ. 6-0-0 రెండు నెలలకు పరిపాడు ఔషధము రూ. 10-0-0 ప్యాకింగు షార్జీలు లేవు. మారు యోగ్యతాపత్రికలు గల క్యాటలాగు యివ్వం. 1278

బుడ్డి అండు కో, ప్రాప్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా

అన్ని కేవిస్సులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుముమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట

బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే

మీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలుగలదు

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జూబిల్ పంపబడును.

1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P. B. No. 314

Adm. Enclanade,

Vepury

Ootacamund

Phone 37

102

1926

లోటస్

1925

అఫ్ సె క్యాలినడర్ ౧-కి వెల 0-4-0 లోటస్ డయరి ౧-కి వెల 0-6-0

కే. అళవందారు శెట్టి నెం 309 చైనాబజార్, మదరాస్.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 31-వ తే. బుధవారము

ధాన్యములు

విశాఖ రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
మమ రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి
చిత్తూరు రూ. 1-కి రు. 80-0-0 మందం	42-0-0	సె.కి

(2) వడ్డీధాన్యములు

కందం రూ. 1-కి రు. 205 రు.	11-0-0	రు. 12-0-0
నవగలు	10-8	
పెసలు	11	
మినుములు	18	
ఉలలు	9	
రూ. 164		165-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

శుక్లము రూ. 1-కి	రు. 160-0-0	60-0-0
నెయ్యి రూ. 1-కి	14	58-0-0
కొండాపురం శుక్లము రూ. 1-కి	55-0-0	55
ఇతర శుక్లము	50-0-0	
శుక్లము రూ. 1-కి	రు. 120	మి.కి
అనుదము రూ. 1-కి	రు. 145-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకము రూ. 1-కి	రు. 170-0-0	175-0-0
కూరకము	రు. 145-0-0	150-0-0
మిరపకాయలు (సుంటూరి) రూ. 1-కి	రు. 129-0-0	140-0-0
సుంటూరి పొయకట్టు వీలిమండు మునుగు	1-కి రు. 50, 55	
కాఫీ పిప్పాకట్టు	రు. 70, 75	
రెల్లము రూ. 1-కి	రు. 35-0-0	60-0-0
దింతకండు రూ. 1-కి	రు. 30-0-0	49-0-0

(5) ఇనుము

వట్ట రూ. 1-కి	రు. 82-0-0	88-0-0
మరం	82-0-0	85-0-0
రవుండు	82-0-0	85-0-0

(6) లోహములు

కండి 100 కులంకి	రు. 70-0-0	72-8-0
బంగారము, కులంకి 1-కి	రు. 21-8-0	22-8-0
వరం 1-కి	14-8-0	
ఇత్తడి రూ. 1-కి	రు. 265-0-0	270-0-0
రాగి డిటా	రు. 810-0-0	815-0-0
అస్కాచక్కెర రూ. 1-కి	రు. 88-8-0	88-12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అత్తకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు. 78-0-0
కొట్టికప్పుడు	డిటా	72-0-0
సింహం	డిటా	"
గుర్రం	డిటా	"

(8) కూడి

బోండా బజారుకు 1-కి	రు. 820-0-0	
--------------------	-------------	--

(9) నూలు

కోయంబూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు. 8-12-0	
మద్రాస్ నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు. 7-8-0	
పుల్లూరు నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు. 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు. 7-12-0	
మోరేనూరు నెం 20	రు. 11-4-0	
బాంబే నెం 20		
" 40 ఏ శేరిలింగంపల్లి అయినను	రు. 13-8-0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు. 9-0-0	
వద్యానం నెం 24 1/2	రు. 11-10-0	
14 1/2 క్విలకా కడి	రు. 9-0-0	
నెం 20 తెన్ని సింహం	రు. 11-4-0	
నెం 22	రు. 11-8-0	
నెం 12 1/2 తెన్ని పర్కాను	రు. 9-2-0	
నెం 14 1/2	రు. 9-8-0	

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. (8-0
ఒక డబ్బీ తైలము విముఖ రావిన ను/ ఏర్పడు
మొదలును ముచ్చటగాను. ముఖము కా/ 12 నుక్క
అర్జునువలె ప్రకాశించును. తర్కము ముచ్చ/ 0 కి వాంఛ
లేదు. ఈ తైలము బొంబాయిలో గలిగి వ/ తెలుసుకు
అత్యుత్తమము దిబ్బా బొంబాయి, ముచ్చ/ తెలుసు

బెంగాలు నిర్బంధచట్టము

కాసనసభలో ప్రవేశబెట్టిన చట్టమురూపు

బెంగాలు ప్రభుత్వ ప్రకటన

కలకత్తా, డిసెంబరు 29:— బెంగాలు క్రిమినల్ కాసనసభలో, 1925-ను సమర్థించుకొను బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి చట్టము ప్రకటించిరి.

“1924, అక్టోబరు 25వ తేదిన వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు ఆరేదీని అర్జీ నెన్నులను అమలుజరుపుటకు కారణములును ప్రకటించియుండిరి. ప్రస్తుతస్థితికి తగినట్లు అర్జీ నెన్నువంటి కాసనసభలో గావించుటకై కాసనసభను సమావేశపరచెదరని ప్రకటించిరి. కాసనసభలో ప్రవేశబెట్టిన చట్టము యిప్పుడు ప్రకటనబడినది. కాసనసభలో చర్చింపబడును. అర్జీ నెన్నులను కాసనములుగా జేయుట అసాధారణమని నీ యుక్తేశమును ఎరుంగనివారు, అలాచతులక్షింపుటకై అసాధారణ కాసనము నొకటి అమలు జరిపినపిదప నింతత్వరలోనే అట్టియుక్తేశముతోనే వేరొక కాసనము చర్చించుటకు కారణమేమని ఆశ్చర్యపడవచ్చును. అట్టి ప్రకటనలోని విమర్శలు చదివియున్నారు. ప్రభుత్వ చర్యను సమర్థించు బెంగాలు గవర్నరుగా రొసంగిన ఉపన్యాసములను చదివియున్నారు. ఇప్పుడు కాసనసభలో బెట్టిన చట్టము కాసనము అరాచకకుట్రల, అణచియుండుటకు నూతనపద్ధతియగునా, అర్జీ నెన్ను అందులకు పరిహారేదాయని వారడుగవచ్చును.

నూతన కాసన సమరసము

దీనికి ప్రత్యుత్తరమేమన నూతన కాసన మొకటి తప్పక అవసరము. అర్జీ నెన్ను ఆరు నెలలవరకే కాసనముగా నమలునగుండుగలదు. సక్రమపద్ధతిని కాసనముగా గావించుటకు వ్యవధి లేనట్టి అగత్యములందె గవర్నరు జనరలుగారు అర్జీ నెన్ను నమలుజరపెదరు. మరియు, యింతటి ప్రాముఖ్య కాసనము స్థిరముగా నంగీకరింప బడులోపున కాసనసభలో చర్చింపబడుట మంచిది. కావున నైనదిల్లిన కారణములచే రెండు నెలలనుండి బెంగాలులో అమలునందున్న కాసనమువంటి చట్టమునే బెంగాలు కాసనసభయందు ప్రవేశబెట్టబడును.

ప్రస్తుతము అర్జీ నెన్ను క్రింద నిర్బంధింపబడిన పరిసంఖ్య 64. వీరు నూతన కాసనము క్రింద స్థిరముగా నిర్బంధించబడి యుండుట కా చట్టమునందు అవకాశముగలదు. న్యాయశాస్త్ర పదముల నెరుగనివారికి అర్జీ నెన్ను నం దేమిగలదో నూతనచట్టమునం దేమిగలదో తెలిసికొనజాలరు. రాజద్రోహముగాని, పరిశ్రామిక సమస్యలుగాని బాటివైషమ్యములనుగాని అమలుటకు అర్జీ నెన్నులోలేని ప్రత్యేకాధికారము లేవయి యీ నూతన చట్టము నందొ సంగ బడలేదని ప్రభుత్వము వారు 1924 అక్టోబరు 25వ తేదీ ప్రకటనయందు విశదీకరించి యుండిరి. అర్జీ నెన్ను చట్టము గూడ అన్ని ప్రత్యేకాధికారముల కేసులన్ని ప్రత్యేకముగా ప్రవర్తించుచు వారిని, అణచియుండుటకై సిద్ధపడలేదని. అట్టి అపచారము జేయునద్దేశముతో వ్యాపింపబడిన సంఖ్యనుకు చెందినవాడనిగాని, లేక అట్టి సంఘసభ్యుని ప్రేరేపణచే అపచారమును జరుప జుత్తియైన వాడనిగాని పూర్తిగా రజావుకానిది యెవ్వరివైన గూడ యీ ప్రత్యేక కాసనములుపయోగింపబడవు. అందుచే ఆక్రమోదేశములగు సంఘమునకు చెందక వేరే చేయబడు అపచారములన్నయు సాధారణ కాసనములక్రింద కేసులగుటను వైనదెల్లినరీతిని జరుగు అపచారములు ఎల్లప్పుడును దౌర్జన్యముతోగూడి యుండును. మందు గండు అయ్యగలవే నొనర్చబడు అపచారములు, హత్య బంధిపోటు దొంగతనము, ఇండ్లు తగులపెట్టుట, గృహముల చొచ్చి ధనాపహరణము యిన్నియు అట్టి నేరములు.

ప్రవేశ బెట్టిన చట్టము

కాసన సభలో ప్రవేశబెట్టిన చట్టమును రెండు భాగాలుగా విభజింపవచ్చును. మొదటి భాగమునందు సాధారణ కాసనముక్రింద నిర్బంధింపబడిన నేరములకు సంబంధించినవన్నియు త్వరలో విచారింపి తీర్పుగలటకు వీలొసంగబడెను. ఇరు కొన్ని నేరములు మేజిస్ట్రేటుగారే విచారించెదరు. కాని పెద్ద నేరములు, బంధిపోటు హత్య మొదలగు వాటియందు సాక్షులు ముందుగా మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారింపబడుదును. పిదప కేసు సెషన్సు జడ్జిగారి వద్దకు బోవును. సాక్షులు రెండుసార్లు కోర్టులోనికివచ్చి విచారింపబడుటకును, అందు కొంత వ్యవధి యుండుటకును ఒక వేళవారికి ప్రమాదము, ప్రాణహాని ప్రతి

పక్షులచే కలుగుననుభవము చే, మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణ తీసివేయు బాధెను. ముద్దాయిలు వెంటనే మువ్వరు యెదుట విచారింపబడుదురు. అందు యిరువురైన మాడెండ్లు అగత్యము గల జడ్జిలెయుందురు లేదా మేజిస్ట్రేటుగారులకు తగినవారుగా నుండును. అన్ని ముఖ్య విషయములందును విచారణ సెషన్సు కోర్టుచేతనే చేయించును. జ్యూరీ మాత్రముండదు. మేజిస్ట్రేటుకు అప్పీలు జేసి కొని వీలొందును.

చట్టమునందలి రెండవ భాగము ప్రైవేట్ న్యాయములో నచ్చుకాంతలో న్యాయవిచారణ విలక్షణమని వారికి సంబంధించి యున్నది. అట్టివారు బాగుంటు లేకయే మొదటి కేసుగతి వేస్తే టు చేగాని, సభ్యుల సేవకు మైయథికారిగా టుట వారిను ఉద్యోగిచే గాని అరెస్తుజేయు అధికారము ప్రభుత్వమువారికి తెలిపి 15 దినములవరకు కైదీగా మంచవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి అనజ్ఞనుబొందినచో నెల్లాళ్లవరకు మంచవచ్చును. ఈ నెల్లాళ్లలోపుగా ప్రభుత్వమువారు ముద్దాయిలైన సాక్షులును విచారించి, ఆతని జెయిలునందుంచుటకో, లేక ఒకరి నియమిత స్థానమందుండి అప్పుడప్పుడు పోలీసువారి కగపడుచుండ వలెనయో ఉత్తరువు జేసెదరు. ఈ ఉత్తరువు ఒసంగిన పిదప నొక నెలదినములలో ప్రభుత్వమువారు ముద్దాయిలైన సాక్షులను సేరాకోపా యంతయు, ఏ సాక్షులనుండి అతని శిక్షించినదియు, అతను ఒసంగిన ప్రశ్నోత్తరములు అన్ని విషయముల యిరువురు జడ్జిలయెదుట బెట్టెదరు జడ్జి దేశపు అభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరు. ఒక నియమిత స్థలమునందుండి పోలీసువారి కగపడుచుండ ఉత్తరువు జేయబడు వారు అట్లావ్యవహరించినచో కారాగృహ శిక్షార్హుడనగు. కైదునందుంచబడు ముద్దాయికి ప్రభుత్వమువారు ఆయనకు పరిహారముని తలంచునంతి నెలభిత్వమును, అతని కుటుంబమునకు పోషివర్గమునకు భిత్వమును యిచ్చుచుండును.

అర్జీ నెన్ను ప్రస్తుతము కాసనసభలో ప్రవేశబెట్టిన చట్టమునుగూర్చి జరిగిన యాత్రన అందలి ముఖ్యాంశములిన్నిటిని చెబుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లాటరీ

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండేనట ప్యాకరి తాటరీ

గవర్నెంటువారి L Dis 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

త్వరపడు **లాటరీ కలుపు తేదీ 1925 ఏప్రిల్ 22.** మంచిత ౧ గంట

రూ 52500 కు లాటరీ. టికెట్టు 1-కే రు ౧-0-0 10500 టికెట్టు మాత్రమే

మణిఆర్డరుద్వారా సొమ్ముపంపిన టికెట్టు పంపబడును

కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను మంచి కమిషన్ యివ్వబడును అన్ని విషయములకు క్రింది ఆద్రుకుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును

లాటరీ కలుపు పెద్దమనుష్యులు

మ. కె. శ్రీ దివాకరబాబుగారి పి. కేశవస్వామిగారు, జి. య. పెద్దరామారెడ్డి,

బి.పి. దేవరాజులు సొమ్ముడు గారు, బి. శి. మల్లారెడ్డి,

కల్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప కో. కోట్లరెడ్డిగారు, బొంట్ల, కడప

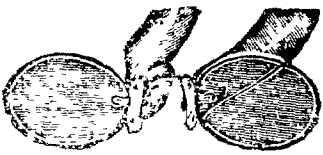
ఆద్రుకు:

జి. య. పెద్దరామారెడ్డి,

బి. శి. మల్లారెడ్డి,

కోట్ల కొండాపురం M S M Ry

కడపజిల్లా

శాస్త్రీయ నేత్రములను పరిక్షించి,
ప్రదేశము ననుసరించి

గ్యారంటీమీద సులోచనములు యివ్వగల సమర్థులు.

మెస్సర్స్: వి. యస్. శాస్త్రి ఆండ్ సన్స్ తెనాలి.

చౌధులు కావలెను.

నెం 57/58 లు ౧౮ నూ నూతన, వికాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును,

మెకానిజము నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.

15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.

తి.ని.రా.మ. తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాస్సిక్టునుచు ప్రాసిన పంపబడును.

ప్రిన్సిపాల్

తండ్రియొక్కము: మోటోస్కూల్

అలిఫోను: నెం 1144

శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,

మద్రాసు.

రూ 500 ల బహుమతి

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాల బెజవాడ

క్రీస్తుకము పదునారుపదు నేడు శతాబ్దములలో శతకాలమునకు సంబంధించినదైనను హిందూ దేశచరిత్రవిషయమునవలెను సుత్రమైనదానికి అయిన పంచలహర్యములు బహుమతి ఇవ్వబడును. రెండవదాని మూడవదానినికూడ తగినబహుమతినిచ్చి తీసుకొనవచ్చును. అచ్చులో 300 పేజీలకు తక్కువగాకుండును 400 పేజీలకు మించకుండును నుండునటుల కాగితముయొక్క ఒకవైపునే ప్రాసి 1925 సం. ౧౦ జూన్ నెలాఖరులోపున మాకు పంపవలెను. మొగలాయిపాలమునందు, భరతవర్షము యొక్క ఉన్నతస్థితి, పార్శ్వశామికాభివృద్ధి, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, మతసహనము, గ్రామ సంఘములు మొదలగు విషయము లుండవలెను.

31 వ కుసుములు లక్ష్యణరాయవ్యాసావధి. 32 ఫ్రెంచిస్వారత్నవిజయము. 33 అమృతా పంయుక్తి రాష్ట్రములు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారిచే పీఠిక వ్రాయబడినది గ్రంథ కర్త అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు. మెల రు 1-12-0. చందాదారులకు రు 1.4.0.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు,

మెనేజరు - విజ్ఞానచంద్రికామండలి బెజవాడ.

నిలయురు కాల్యరైతుల సమావేశము

ఇ. యస్. కుండగా రధ్యక్షుగ నున్నారు.

మధుర, డిశంబరు 28:— నిలయురు కాల్యరైతుల ప్రభుసమావేశము కేటి యాదయమున ఇ. యస్. కుండగా రధ్యక్షుల క్రింద తిరుప్పురం కుండనేవాలయ ప్రాంగణముందు సమావేశ మయ్యెను. కుమారు 200 రైతులు 10 లేక 12 గ్రామము లందుండివచ్చిరి.

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, డిశంబరు 30:— భోపాల్, బీజాపూర్ గాంధీ సోమ వారమునాడు రాజప్రతినిధి దగ్గరనున్నాడు. దీక్షపరమహారాజు సర్ పి. లెటాగూరు మహారాజు, సి. డి. వీర్లా, సర్ జె. సి. బోసుగారు రాజప్రతినిధిని సందర్శించిరి.

విచిత్రచరణము.

ది 27.12.24 తేదీనాయంకాలము 8 గంటలకు నర్సారావుపేట విక్టోరియామిమోరియల్ సంఘములో ముక్తిపాత్రను ధరించు గాన కళావికారదుండును నాటకాలంకార మణి భూషణుండును గుంటూరు, బెజవాడ, కాకినాడమొదలగు, పెద్దపట్టణములయందు సువర్ణపతకములచే గౌరవింపబడినట్టి మహానీయుండును అగు శ్రీయుత బెల్లంకొండ నరసింహారావు గారు కొంటెమంది స్నేహితులతో సంభాషించుచు ఆకస్మాత్తుగా వరజించినందుల కెంతయు చింతించుచు వారి కుటుంబమువారికి సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము (ఒకవిలేఖరి)

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామిటీర్థము (కరవ)

ది 2.12.24 న శ్రీసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామిటీర్థము జయ ప్రథముగా జరిగినది. ఉత్సవనిగ్రహములు చేయించి సమర్పించిన ముద్రసిద్ధులు, కాకినాడనా ప్రత్యులు నగు శ్రీమైండా శ్రీరామ కృష్ణయ్య, పంకటనారాయణగార్లు వారిమిత్రులతో కలుచేసి సంప్రాక్షణం, ఉత్సాహపు వగైరా ఉత్సవము చేయించిరి. నిడు పేదలకు అన్నదానము గావించబడెను. ఆదినమున ఒకసర్వము జచ్చి విగ్రహములవద్ద యంతగా చాలమంది ఆశ్చర్యముతో చూచిరి. (ఒకవిలేఖరి)

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెన్తరిజము, హిత్తుటిజము, కాట రీడింగు, కాన్సెప్ట్ క్రేషన్, ఆర్థిక క్రీ, దూరదృష్టి, దూరక్రమము, మెన్తరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, కుబోధకముగ, లక్ష్యవహన్వితుముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచించబడినది.

మొదటి 1.5 రు. 1.0-0 పాస్తేజ 0-4-0

ప్రాఫెసర్, నేఖర్, మెన్తరిజ్టు ఏలూరు

అతినరముల బలహీనత చేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధికి అద్భుతనివారిణి

నాకు అతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధిని బాగుగానుర్చిన, మద్రాసు ఆస్పత్రియన్ పీథిలో నెం 72 రు గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారికి అనేకసమస్యలు. రెండుమాసములక్రిందట ఒక నెట్టున కొంతదూరముకూడ నడుచుటకు శక్తిలేకుండెను. ప్రస్తుతము ఆయాసము, అలసట లేకుండా ఒక నెట్టున 2 మైళ్లదూరముకూడ నడచుటకు శక్తిగలదు. నేనిప్పుడు పుష్టికరముగా నున్నాను. నా వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా పడిరినవి.

మిస్. ఇ.ఎమ్. కేగో, 2/1 తి. 0 గడమొదలి

విధి, పార్కు, బెను, మద్రాసు.

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

39 వ పేజీయ మహాభరణము

27 వ పేజీ సమావేశము

సంపూర్ణ వివరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక విభాగం)

సరిగ్గా 11 గంటలకు మహాభరణము నాంధ్రప్రదేశ్ సభా భవనమునకు వచ్చిరి. అందఱును లేచి నిలచియుండ వలంబడినట్లు జాతీయగీతములను పాడిరి. నేడు సభ ప్రారంభమునకు కేవల కవైనను యిరుప్రక్కలను ప్రజలు చాలతక్కువగానుండిరి. కాని ప్రతినిధులస్థానములలో చాలమంది వచ్చియుండిరి. గాలిరికైన గూడ ప్రజలు విస్తారముగా కనబడలేదు. పిమ్మట క్రమక్రమ నాయకులను సభాసన సంఘాధ్యక్షులును రాసాగిరి. స్థానము నిన్నటివలెనే నింపియుండెను.

పిమ్మట హోమీరాధ్యక్షులపాద్యాయగారు హిందీలో జాతీయగీతములను పాడిరి.

అసత్యతో మన సత్యకీ ఆకాశమే జలమకే! పరిచి దీపర! ఆవనాశీవధదామకే హో!

పిమ్మట మహాభరణము ఉపన్యాసకమునకు వచ్చెను. శ్రీమద్గ్రామీ మరణమునకు పానుభూతిని చెబుట నిన్న మర చినుదులకు చాల చింతించువాను. నన్ను సింధురాష్ట్రములు క్షమింపగోరెనను గ్రామీగారు మహమ్మదీయులయినను హిందూమహమ్మదీయమైత్రిని మనఃపూర్వకముగా కోరినవాడు. మిరందరును లేచినిలచి తీర్మానము నామోదింపవలెనని కోరగా అందఱును లేచినిలచి తీర్మానము నామోదించిరి.

నేడు ఈ సోపాదింపబడనున్న తీర్మానములను అచ్చువేసి యిచ్చుటకు సభాసంఘమువారికి అవకాశము గలగలేదు. అందులకు నేను చింతించువానని మహాభరణము నుడివెను.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి ప్రశంస

ఈతీర్మానము మహాభరణమును పాదించెను. నుండరలలు గారు హిందీభాషలోను మరియుకరం కర్నాటక భాషలోను వివరించిరి.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి తప్ప తక్కినవారందఱును యీ తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

బర్మాదేశీయులపట్ల సానుభూతి

ఈతీర్మానమును తరువాత్తుగా రుపపాదించిరి. తీర్మానమును ఆంగ్లభాషలో చదివిరి. హిందూస్థానిలో నుపసంగించిరి. దానిని కర్నాటక భాషలోను హిందీభాషలోను భాషాంతరీకరించి తెలిపిరి. తరువాత్తుగా బర్మారాజకీయచరిత్రను సంగ్రహము గావించిరి. భారతి కాంగ్రెసువారు కోయిదున్న సంస్కరణములను తాముకూడ కోయిదున్నవని బర్మావారు పిమ్మట ప్రకటించిరి. బర్మావారు భారతదేశము నుండి విడిపోగోరనవో మనకు వత్తుములేదు. అత్యంతములేదుగాని వారట్లు విడిపోవగోరుటలేదు. బర్మావారు ఆసహాయోద్యమమును బహిష్కరణములను మొదలు ప్రారంభించిరి. కాని పిమ్మట వారిలోను శాంతిభావము మేర్పడినది. పిమ్మట టైలు కమిషను వచ్చినపుడు బర్మాలోని భారతీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కావలెనని అను ప్రశ్నవచ్చినది. దానిని భారతీయులు కోరదగినదిగాదు. అందువలన బర్మావారికి భారతీయులపట్ల నమ్మకము తొలగెను. కాని బర్మాలో భారతీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మేర్పరచబడెను. దానిని యీమహాసభవారు నిరసింపకొన్న జగ్జావారికి మనమైన విశ్వాసము తొలగిపోవును. బర్మాలో యిప్పుడు విప్లవవిధానము ప్రబలమైనది. రిపరెండు ఉత్తమాధిక బలముగారు ఖైదుకీడు చేసిరి. శాసనసభలకును నాయకులకు మంత్రిత్వమిచ్చిరి. కాన మిరితీర్మాన మామోదింపవలెనని త్యాగిగారు నుడివెరి.

ఈతీర్మానమును మదనజితుగారు అనువదించుచు ఆంగ్లమున మాటలాడిరి. అన్ని బర్మాసంఘముకేంద 7000 ఉపసంఘములున్నవి. సర్ హార్మర్డుట్లగుగారు 500 సంఘములు అక్రమసంఘములని ప్రకటించిరి. చాలమంది ధనమును సామ్రాజ్య దొరలనువారు హరించిరి. బర్మాకు ఉత్తముగాకే ప్రధాన జాతీయనాయకుడు అయిన చెరసాలలోనున్నారు. వారిపట్ల మనము సానుభూతిని చూపవలెను. బర్మావారిలో భిన్నమతములార్థము వారు స్వాతంత్ర్యప్రియులు 1917 నుండి బర్మాలో రాజకీయ విదేశీయము ప్రారంభమైనది. 1921 లో వెనుక ఉత్తమగోష్ఠి చేరనాలోపెట్టిరి. ఆయనను పెద్దలిసపిమ్మట ఎరలఉత్తమగారు చాలాసమయ ప్రచారముచేసిరి. ఇప్పుడు కాపిటానను టాన్సుసంబంధమున అయినను మరల చెరసాలలో

పెట్టిరి. ప్రతిపురుషుడను ప్రతిస్త్రీయును సొలుకు చేరి శిక్తి యాటాయల నియ్యవలెను. అచట ఒక బహుధాన్యముల 2 హా పాములు. ఈపన్ను కొరకు వారు ముందుగానే ఏర్పరచు ధాన్యమును జట్టి యిచ్చువలెను. వర్తకులు 3 స్త్రీలు ఒకరూపాయకంటె ఎక్కువ యిచ్చుదురు. ఇందువలన బర్మాలోని కేవలకు చాల వత్తును కలుగుచున్నదిగాన బర్మాలో నున్న భారతీయులందఱును ముఖ్యముగా వంగ ప్రవిధ ఆంధ్ర రాష్ట్రములవారును బర్మావారిపట్ల సానుభూతిని చూపవలెను. నేనీ తీర్మానమును బలపరచెదనని మదనజితుగారు ఆంగ్లమున నుడివెరి.

శ్రీమదా ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు గూడ ఆంగ్లమున దీనిని బలపరచిరి. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునగా నిరంకుశాధికారవత్తమునకు చిరాయువు నొసంగుటయే. ఏలవనగా ఈప్రాతినిధ్యము నిచ్చువధికారము నిరంకుశోద్యోగులకే కలదు. మిరు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును నికసింపవలెను. అత్యవసర సందర్భములందు తప్ప దానిని ఆమోదింపగూడదు. మనము చేయదగినవి రెండు ముఖ్యకార్యములు కలవు. కేరళులలో నైకమత్యమును కలిగించుటయును నిరంకుశోద్యోగుల రెదిరించుటయునుగాన బర్మాలోగూడ భారతీయు లాపదతినే ఆప లంబింపవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివెరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

కోహటు గుల్బర్గాతీర్మానము

దీనిని పండిత మోతీలాలు నైహూగా రుపపాదించిరి. ఆంగ్లమున మాటలాడిరి. దానిని కర్నాటక హిందీభాషలలో గూడ వివరించిరి.

పిమ్మట మోతీలాలుగారు ఆంగ్లమున తీర్మానమును గూర్చి సంగ్రహముగా వివరించిరి. కోహటులో చాల ప్రజల మన దౌర్జన్యము జరిగినది. నాజన్మమధ్యమున నేటివరకును యిదివరకటి ప్రజలకౌర్జన్యము మన దేశమున నెవలకు జరుగలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజల సహాయమును నిరాకరించిరి. వంగరాష్ట్రమున నిర్భయభవిధానమువలన కలిగిన ఘోరమునకును కోహటు ఘోరమునకును భేదమేమియును లేదు. వంగరాష్ట్రమున అరాజకు లేవో కలరని విశతత లేకుండ నిర్భయమును చాలమందిని అత్యుచేసిరి. కోహటులో వందలకొలది గృహములను తగులబెట్టిరి. వేవాలయములనుగూడ పాడుచేసిరి. ఇప్పుడీ వివాదమున కెవరు కారణ మనునది మన ప్రశ్నగాదు. అంతు నలభ ప్రయోజనములేదు. సంయోగము కలుగదుగాన మిరందరును యీ తీర్మానము నామోదింపగోరెదనని మోతీలాలు గారు నుడివెరి.

మాలానా మోతాలిగారు

మోతాలిగారు హిందూస్థానీలో నుపసంగించుచు యీ తీర్మానమును బలపరచిరి. మేము రావల్పిండివెల్లి కోహటు మహమ్మదీయులను రక్షింప గావేషావర వారు ను కోహటు వారు ను రామని తంతివారల నంపిరి. ఇప్పుడు విచారింపగా నాతంతివారలు పెషావరువారికిని కోహటువారికిని చేరలేదనియును, అచటి ప్రభుత్వసంబంధము మాకటుల తంతివారలు యిచ్చినవియు యిప్పుడు నాకు లేఖలు వచ్చినవి. అని ఆలేఖలను చదివితి. నవంబరు 26 వ తేదీని కోహటులోను రావల్పిండిలోను 1500 మందిని అత్యుచేసిరి తెలిసినది. కోహటు విషయమై పంఖము నేర్పరచి విచారణ చేసెదను. (అని చెప్పమండగా దాక్టరు ఆనినిసెంటు జమునాదాసు ద్వారకదాసుగార్లును మురొండరునువచ్చిరి. పథలో వార్షధ్యములు చెలగెను. మహాభరణములేచిని స్వాగతమొసగెను. వారి నివేదికపై కూర్చుండబెట్టిరి.) మాతల్లిగారే చిన్నప్పటి నుండియు ముమ్మలను పెంచిరి. నాతమ్ముడు పుట్టగానే మా తండ్రి చనిపోయెను. మిరు హిందూమహమ్మదీయమైత్రికి యాతక్షమమును పాటుపడవలెనని ఆవసాన సమయమందు మాతల్లి మాకు అజ్ఞాపించినది. అప్పుడు నేను నాసోదరుడును అతని భార్యయును బంధువర్తనులయును ఆమె పన్నిధిని వాగ్దానము చేసితిమి గాన మిరితీర్మానము నామోదింపవలెను. గుల్బర్గా విషయమున తమ ఉద్యోగులు తమ సంస్థానమునకు కళంకము తెచ్చిరి. నైహూగారే నుడివెరి" అని మోతాలిగారు నుడివెరి.

లాల్లా లజపతిరాయిగారు

పిమ్మట గంధీర హర్షధ్యములు చెలంగ లాలాజీ కీతము నధిష్ఠించి ఆంగ్లభాషలో మాటలాడిరి. కోహటు దారుణము హిందూదేశమునందు బ్రిటిషు పరిపాలన చరిత్రలో దారుణ తమము. హిందూమహమ్మదీయమైత్రిని కలిగించినగాని మన

దేశమున కెట్టి లాభమును కలుగదు. శాంతి విశ్వేకర్మము స్వరాజ్యము ఖర్చు అస్పృశ్యతా నివారణము మున్నగునవేయును లంబించవలె నేను దైవసాక్షిగా పలుకుచున్నాను గాన మిరందరును తక్కిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని విరమించి హిందూ మహమ్మదీయమైత్రిని గూర్చియే పనిచేయునైన. భారతదేశ కాంతియేగాక ఆశియాఖండ కాంతియే గాక ప్రపంచకాంతి యంతయును దీనిపైననే ఆధారపడియున్నది. నేను హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ నింకొక చిరకాలము క్రిందటనే హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కోహటులో కలతలు కలిగెను. తరువాత చెరువునుబాల్చి తగవుగలిగెను. పిమ్మట జన్మాష్టమివారు మహమ్మదీయుల కత్తిం త అవమానకరముగ నేయుచును యుద్రించి హిందువులు పంచి పెట్టిరి. ఇశ్చికాల కోచనీయును. చాల అవమానకరము. మహమ్మదీయు లేవో అంతయును హిందూమతమును దూషించి రను కారణమున నీశుమును ప్రకటించిరను వాదమును నేను బొత్తిగా నంగీకరింపజాలను. చెరువునిగూర్చి మహమ్మదీయులు హిందువుల కనుకూలముగానే పరిష్కరించిరి. ఈశుము ప్రకటించిన పిమ్మట హిందువులు మహమ్మదీయుల క్షమాపన ను కోరుదు తీర్మానము చేసిరి. భిలాఫతుసభ వారికి పంపిరి. కరపత్రము లన్నియు కమిషనుకు కోరగా అతనికి వశపరచిరి. వానిని కమిషనుకు తగుల బెట్టించెను. ఆత సంగతులను లాలాజీ వివరించెను. మహమ్మదీయులు ప్రమాణము చేసిరి. వారి యిచ్చుంజిని దొరతమువారు తొలగించినవో వారే పశుబలమును ప్రయోగించి తొలగింపవలెను. అంతవరకును తమ భార్యలను పరిత్యజింపవలె ననునదియే ఆసమాణము. పిమ్మట ఉద్యోగులు తమ ధర్మమును కేవలము పాత్యజించిరి. ప్రమాణమును గూర్చిన వార్త ఉద్యోగులకు 9 వ తేదీ ఉదయముననే చేరిన ను వారునేలను పిలిచి బందోబస్తు చేయలేదు. హిందువులు అగష్టు నెల 8, 9, 10 తేదీలను ఉద్యోగుల కందరికిని రెండువార్లను పంపినను వారెట్టి క్రద్ధము చూపలేదు. గురుకాబానలో వెనక జరిగిన దామణము దీనివలన నాకు కృతజ్ఞుడవైనది. గురుకాబాన ఆమృత సరుకు కడు చేరువగా నున్న ను గవర్నరు అమృతసరుకు పచ్చిపుడు ప్రజలు తెలుపగా వారు మిచ్చుకుండిరి. గురుకాబానకు వెల్లియాడునని కోరగా వారు నిరాకరించిరి. అమృతసరు వైద్యకాలకు వెల్లియాడునని కోరిననుగూడ తమ ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగి దని ఉద్యోగులు వెల్లిలేదు. ఈ ప్రభుత్వమువారి పరిపాలన విధాన మిరితిగాను న్నది. కాన యిండియా దొరతమువారి విచారణయును ప్రకటనయును సరియైనవి కావు. సరిహద్దు రాష్ట్రములలోని హిందువులు మహమ్మదీయుల అనుగ్రహమును సంపాదించ గలిగిన గాని అచట హిందువులు బ్రతుకలేరు. అచట 100 కి 94 గురు మహమ్మదీయులును 6 గురు హిందువులును కలరు. ఒకరు స్వతంత్రసంఘము నేర్పరచి విచారణ జరుపవలెను. ఈమహమ్మదీ దొరతమునకు కొంతసంబంధ ముండకపోదు. ప్రత్యేకమతాభిమానము అన్ని రాష్ట్రములలోను వ్యాపించుచున్నది. తమరాష్ట్రములలో టిటితోందర కలుగదనుచు వారు భ్రాంతులనియే చెప్పగదు. దేవులకొరకు మోక్షము కొనుగోదనయైన భరతమాతకొరకు విశుద్ధియును కృత్తికొందింపకు. ప్రతీకారమును చేయకు. మిరలులు చేయున్నవో మీ కోహాఖ్యమును పరిసౌఖ్యమునుగూడ లేదు. మన నాయకులు వెంటనే రావల్పిండివెల్లి సమాధానము కుదుర్పవలెను" అని లాలాజీ నుడివెను.

బాఫరాల్లిఖానుగారు

ఇంతటినుండి మహమ్మదీయులుగూడ యీమహాసభలో అధికమగుదీక్షను బూచెదరు అని వీరు నుడివెరి. లాలాజీగారు హిందూ మహమ్మదీయమైత్రినిగూర్చి నుడివిన వాక్యముల నన్నిటిని నేను మనఃపూర్వకముగా బలపరచెదను. శ్రీకృష్ణుని పరముగల కరపత్రములను తగులబెట్టిరి హిందువులు పారటాలు చేసిరిగాని పిమ్మట ఉద్యోగులు వారినికొంతిపరచిరి. మహమ్మదీయులు వట్టుపెట్టుకోలేదని కొందరినిరి. ప్రమాణము చేసిరిని మరికొందరినిరి. వారు గతరాత్రి ప్రమాణము చేసెయున్నవో గురుకాబాన ఉదయముననే హిందువులపై పడియుందురు. మహమ్మదీయులు లులచేయక డిప్టికమిషనువద్దకు వెళ్లిరి. పిమ్మట గలఖాజరిగినది. మహమ్మదీయులు ముందుగలభాషేసెరను నూచన లాలాజీ మాటలవని చెబుచున్నది. అది నిజముగాదు అని వీరు నుడివెరి.

నుద్యోగ్ధురగారు యీవిషయమును కన్నడభాషలో వివరించిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు హిందీలో వివరించినది. ఇంకొకరు గూడ మాట్లాడగోరి గాని నేను అనుమతి నియ్యలేదు. నేను యీ విషయమును వదులు. సంకరాగ్రాసమునా తేర్చరచిన పంచాయితీలో నేనుగూడ నొకసభ్యుడను. అని మహాత్ముడు నడిచి పిమ్మట చచ్చుకొను తీర్మాన ముమోదించబడెను. “ద్రవ్య సోదము అభివృద్ధిలోగూడ ప్రతితీర్మానమును వివరింపవలె నని కోరిరి. అది సాధ్యముగాదు. 21 పరిగలను 15 భాషలును గలవు ఏర్పాటుచేసిన యీసభ జరుగునో ఆగ్రాష్ట్రభాషలోను ఆంగ్లభాషలోను హిందీభాషలోను మాత్రమే ఉపపాదించబడును.” అని మహాత్ముడు నడిచెను.

అస్పృశ్యతానివారణము - వైకంఠత్యాగ్రహము ఎల్. వి. ఘోషట్కారు గారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆంగ్లభాషలో చదివిరి. ముద్రాపత్రముగా కన్నడమునను సుందరముగాను హిందీభాషలో చదివిరి.

పిమ్మట ఘోషట్కారు మహాత్మాభాషలో ఉపన్యసించిరి.

బాబూ కైలాసనాథు ఖిషిగారు ఆంగ్లభాషలో యీ తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిమ్మట సర్దారు కృష్ణసింగుగారు ఉరదూలో మాట్లాడిరి.

ఒక బ్రాహ్మణుడు స్నానముచేసి నవ్వుచుండగా ఒక సూత్రుడు వీధి అరుగుపై కూర్చుండెను. అతనినిచూచింత మాత్రముననే ఆ బ్రాహ్మణుడు మైలబడితినని మరలపోయి స్నానముచేసెను. అంతట ఆసూత్రుడు సత్యాగ్రహ మొనరించి అచట నేర్పడెను. అందువలన ఆ బ్రాహ్మణుడు ఆనాడు 25 సార్లు స్నానము చేసెను అతని కింకారదారితో చివరకు ఒక మిత్రుడువచ్చి ఆ బ్రాహ్మణుడు మూర్ఖాచార పరాయణుడు. ఇంకను స్నానముచేసిన వాతము క్రమిచ్చిచచ్చిపోవును గాన దయయించి నీవులోనికి పోమితిని ఆసూత్రుని బ్రతిమాలెను. మూఢవిశ్వాస మెంతవరకు పోయినదో చూడుడు. మన మీ సోదరులకు పంచములని బహిష్కరించుట హిందూమత విరుద్ధము. శబరి ఎంగిలిచేసి యిచ్చిన పండ్లు శ్రీరాముడు భుజించెనే. రామచంద్రునికంటె మన మధికులమా? అని యితడు నడిచెను.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు పిమ్మట కన్నడ భాషలో నుపన్యసించిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర ద్వైవములనుగూర్చి గూడ వివరించిరి.

కాన్యకంఠ గౌరవత్యాగ్రహము సర్వస్వము ననుసరించిరి. అస్పృశ్యతా నివారణము స్వరాజ్య సాధనములలో నొక్కటియనిరి గాని అయిదు కాకున్నను మనపాప పురోహితమునకు చేయదగినముఖ్య కర్తవ్యములలో నిదియొక్కటి. యని నుడిచిరి. కాస్తాగ్రహములపై అస్పృశ్యతను ఖండించిరి.

శంభుశాస్త్రిగారు

పిమ్మట ఆంధ్రుడగు శంభుశాస్త్రిగారు, అస్పృశ్యతను ఖండించుచు మాట్లాడిరి. ప్రతిస్పృతి ప్రమాణములను చూపిరి. పంచములలో లేనే లేదని శాస్త్రములు ఘోషించుచున్నవి. ఛండాలొక్కరే బహిష్కృతులు. వీరి ఛండాలరుకాదు. చూలమాదిగలు ఛండాలరుకారు. బ్రాహ్మణాస్త్రీకి కూర్చునివలన కలిగిన వాడు ఛండాలడు. వీరు ఛండాలగారు వీరిని బహిష్కరింపరాదు. అని శాస్త్రిగారు నుడిచిరి. ఛండాలలకు శ్వపములకు అందరికి నిమస్కారముని వేదములలో నున్నది. నీవు, కమ్మన నేన ఎక్కువఅని తలచుట మహాపాతకము. అని శాస్త్రిగారు నుడిచిరి.

దివాకర శాస్త్రిగారు

ఈశాస్త్రిగారు మరొకభాషలో ఉపన్యసించిరి. శంకర మదనమోహన మాలవ్యాగారు

“భండీత మాలవ్యాగారిని నేనడుగగా వారు ఉపన్యసించుము అని చెప్పిరిగాని వారు ఉపన్యసించెదరని నేనువింటిని. వారిపు డిచ్చుటలేదు. అస్పృశ్యతగా పంచములతో రుచి భోజనసంబంధ బాంధవ్యములేన జరుపవలెనా అని బాగు అడిగిరి. అది వాటిప్రాముఖ్యము. ఓట్లుపుచ్చుకొనగా ఒక్కరే ప్రతిభాలురుగా నుండిరి. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

విదేశములలోని భారతీయులు

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు ఆంగ్లభాషలో తీర్మానమును చదివిరి. కర్నూట హిందీభాషలలోగూడ చదివిరి.

పిమ్మట శ్రీమతి సరోజినీగారు ఆఫ్రికాయాత్రనుగూర్చి ఆంగ్లభాషలో ఉపన్యసించిరి. నేడు సంగ్రహోపన్యాసములు జరిగినవోగా గాన సన్నివేశమును కుపపాదించి పగి

నడిచాడు. ఈవిషయమున వాకాధికముగ పట్టుదలకలదు. స్వరాజ్యమునకును యీయిబ్బందులు తొలగవలె నేనును సన్నాధునిగాని కాంగ్రెసును ఆధికముగ పునుకడికలదుగాన వారు నైతిక బలమున సాధింపగలుగుదు మని నేనునమ్మెదను. ఇక్కడా ప్రకారం శాంతిరాజితోతి నాతో మాట్లాడినపుడు స్వల్పము చాల పట్టుదలగల ధీరుడు నలే విచేయుదు వని నన్ను డిగను. నేను మిక్కిలి పట్టుదలగల ధీ నుటయేగాక తిరి తోట్లు భారతీయులను నాకు జానబయ్యెనున్నారు. వారి ప్రతినిధిగా నీ నిచటికి వచ్చితిని నేను నుడిచితిని. (కరతాళధ్వనులు) ఈ విషయమై వివిధపక్షముల కథను జరుపవలెనని నేనచటినుండివచ్చినప్పటి నుండియు ప్రయత్నించుచున్నను యితరవరకు కుదరలేదు. దీనికి యీ దేశమునందలి భారతీయుల ఉపేక్షయే కారణము. నాను మాత్రముగ యిట్టి తీర్మానము చేసినంత మాత్రమున లాభమేమియును కలగదు. దీక్షతో పనిచేయవలెను. మనము తీర్మానములు చేసి అంతటితోనే తృప్తి నొందుచున్నాము. అదిచాల అక్రమము. మహాత్ముడు ఆఫ్రికాను వివరినప్పటినుండియు అచటి భారతీయులు తండ్రిలేని బిడ్డలైరి. రక్షకుడులేని ఆనాథలైరి. స్వరాజ్యము వచ్చినగాని మనము సహాయము చేయ జాలనినో యిక మీదట భారతీయులను మనదేశమునకు పంప గూడదనియైన అందోళనము చేయగూడదా? మీ ప్రజలను దక్షిణాఫ్రికానుండి మిహిలందు దేశమునకు తీసికొనిపోయిన నా దేశీయులను నా దేశమునకు తీసుకొనిపోయెదనుగాని అంత విరకును తీసుకొనిపోవనినేను స్పష్టముగారితోను హెచ్చరించు గారి తోడగూడ తెలిపితిని. మీరీ తీర్మానము నా మోదించవలెనని సరోజినీగారు నుడిచిరి.

మల్లుఖంసెట్టిగారు

సెట్టిగారు ఆంగ్లభాషలో తీర్మానమును అనుసరించిరి. మొదట యిందెంచెరు పద్ధతిని భారతీయుల నచటికి తీసుకొని వెళ్లిరి. అవరకు తీరిన పిమ్మట వారచట ఘోరపడిరి పిమ్మట వారికి దుర్భాగమునములు జరిగినవి. దీనికి కారణము ఆధికముగాని జాతిద్వేషముగా దీని అధినివేశములవారును బ్రతుకు దేశము వారు నగు రాజనీతిజ్ఞులు నుడిచిరి. భారతీయ నాయకుడు బాబర్జున ను గారిలో దర్జుము వెళ్లగా అతనిని హోటెలులోనికి రానియలేదు. రాబర్జునగారి ప్రోత్సాహమువలన చివరకు రానిచ్చినను అతడు వారితోకలిసి భుజింపగూడదని ప్రత్యేకముగ తగగడిలోనే భుజింపవలెననియు పట్టుబట్టిరి. జపానువారికి శ్వేతత్రయమున్నడిగాన అచట జపానువారిని గౌరవించుచున్నారు. మనకు స్వరాజ్యములేదు గాన మనల గౌరవమునుమన్నురు అని సెట్టిగారు నుడిచిరి. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా తీర్మాన ముమోదించబడెను.

ఈ సభలో ఒక అస్పృశ్యసోదరుడు కలడు. అతడు ప్రతినిధి కాకుకాని కాంగ్రెసుసభ్యుడు ఆంధ్రుడు వి. కూర్మయ్య. అతనిని యిచటికి రప్పించునని చెప్పి పిలువ మరచితినిగాన నేను క్షమింపగోరెదనని మహాత్ముడు అతనిని పిలచెను అతడు కొద్దిగా మాట్లాడెను.

డాక్టరు బిసెంటుగారు

బిసెంటుగారు నేడు యీమహాసభకు దయచేసి మనసభ నుపావనము చేసినందులకు మన ఆనందము నామెకు విన్నవించుచు ఆమె ప్రసంగింపవలెనని కోరుచున్నానని మహాత్ముడు నుడిచెను. కరతాళధ్వనులు చెలరచుండ బిసెంటుగారు పీఠముపైకివచ్చిరి. మహాత్ముడు లేచి నిలచి స్వాగతమొసగెను.

మిరిపుడు యితర రాజకీయకక్షలవారిని కాంగ్రెసు నుండి తలముగోరుచున్నారని నేను తలంపను. నీవు భారతీయ వనితవుకావని మీరనవచ్చును. నేను జన్మవలన భారతమాత పుత్రికగాను. కాని నేనామెకు దత్తపుత్రికను స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన పిమ్మట మీ అనుమతితో భారతమాత పుత్రికనగుదును. ఈసంవత్సరము తీర్మానములు ముగిసినవి. నేనిపుడేమియును చెప్ప దలచుకొనలేదు. ముందు సంవత్సరమునైన మీ రన్నిపక్షములకు ప్రత్యేకము కలిగించెదరని నేను నమ్మెదను. మీరీ సభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానమువలన వారందరును రాజులరు. ప్రతిదినము ఆరగంట నేపురడికెదనని నేను గాంధీగారికి వాగ్దానము చేసితిని. నేనటుల చేసెదను గాని నేను నెలకు 2000 గజములు పంపజాలను. నేను యితరులవద్దకొని పంపనొత్తను. ముందుసంవత్సరము యీనిర్బంధమును మీరు తొలగింపవలెనని నేను కోరెదను. అన్నిపక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరినవో వారిలో విభేదములున్ను కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగము కలగదు. ఇప్పుడు అన్నిపక్షములవారును కాసనసభలలో నున్నారు. అప్పుడు ఒకపక్షము వారుమాత్రమే కాంగ్రెసు ప్రతినిధులని మీరేల నిర్ణయింపవలెను. ఈ నిర్ణయముగూడ ముందు సంవత్సరము తొలగవలెను. వాక్యాస్వాతంత్ర్యమును క్రియాస్వాతంత్ర్యమును ప్రతిస్వత్తికి సమాన హక్కుని నాకు గట్టినప్పటికము కలదుగాన అన్నిపక్షముల వారును యీమహాసభకు వచ్చి తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుటకు మీరవకాశము నొసగుదు. కాంగ్రెసు భారత దేశప్రతినిధి సభ. మీరు కొందరిని బహిష్కరించుటవలన ఆపేరు కాంగ్రెసుకు సార్థకుకాజాలదు. స్వరాజ్యపక్షము వారివలెనే కాసన సభలకు వెళ్లగోరు వారినందరిని యీసభకు రానీయ గోరెదను అని బిసెంటుగారు నుడిచిరి.

మహాత్ముడు

“బిసెంటుగారు తెలిపిన విషయములను మార్చిందిరి. దానికి మనము వెంటనే ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెనని ఆమె ఆభిప్రాయముగాదు. ఆమెచేసిన ఉపదేశమునుగూర్చి కాంగ్రెసువారు శ్రద్ధగా ఆలోచించెదరు. అన్నిపక్షములవారును స్వరాజ్యము కోరువారందరును యీసభకు రావలగునట్లు చేయుటకు క్రితవందన లేకుండ పనిచేసెదమని నేను వాగ్దానము చేసెదను. వారికి వచ్చిన విషయములలో సానుభూతి చూపవలెనని అన్ని పక్షములవారిని కోరెదను.

(8) అకాలీ తీర్మానము

ఈతీర్మానమును బంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఆంగ్లమున చదివిరి. అకాలీల ధైర్యధైర్యములను ఓరిమిని దీక్షను యీమహాసభవారు ప్రశంసించుచున్నారు. పంజాబుదొరతనమువారు వారి ఉద్యమము నడంచుటకు చేయుచున్న కార్యములలో అకాలీలకు సానుభూతిని చూపుచున్నారు. వాభా చెరసాలలో చనిపోయిన 110 అకాలీల కుటుంబములపట్ల సానుభూతి చూపుచున్నారు. అను తీర్మానమును ప్రకాశంగారు జదివిరి. దానిని కన్నడ హిందీభాషలలోగూడ జదివిరి.

పిమ్మట ప్రకాశంగారు ఆంగ్లభాషలో నుపన్యసించిరి అకాలీలు నిర్బంధవిధానమున కాలగల అవస్థకిపుడు పాల్పడియున్నారు. మొదటిఅవస్థ స్వర్ణదేవాలయ యాజమాన్యమును గూర్చి వీర్పడినది. వారు దౌర్జన్యవిరహితముగ అసహాయోద్యమము నుకాసనోల్లంఘనమును గావించి 300 మంది చెరసాలకుపంపి ఆదేవాలయములను పశ్చిమముకొన గలిగిరి.

రెండవవక 200 మంది గురి త్వారా సంఘసభ్యులను పుచ్చెయ్యటయే.

మూడవవక గురుకావాసు విషయము.

ఇప్పుడు నాల్గవవక నాభామహాగజును రాజ్యపద భ్రష్టుని తేసినప్పటినుండియు ప్రారంభమైనది. వారు కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించి కోజుకు 24 గురు చొప్పున 8000 మంది అకాలీలను చెరసాలకు పంపిరి. అట్లేదీలను ఢిల్లీప్రాంతములందలి అశవులలో నిరాధారులుగా వదిలివేసిరి. ఇటుల 8000 మందిని పంపినపిమ్మట ప్రతిదినమును 24గురిని పంపుటనూ 500 మందిగల హిందీజతలను పంపవారంభించిరి. మొదటివారా తుపాకి గుండెవర్షము గురియొచ్చుండగా వెళ్లిరి. ఈరీతిగా 6000 మంది చెరసాలకు వేగిరి. మొత్తము 14 వేలమంది చెరసాలలో నున్నారు. వారికి గుడ్డలులేవు. సరియైన తిండిలేదు. శోగమువచ్చినవారికి సరియైన చికిత్సలేదు. వారిలో 110 మంది చికిత్స లేకచెరసాలలో మృతినొందిరి. 18-10-28 దొరతనమువారు గురు త్వారా కార్యసంఘసభ్యుల నందరిని లేఖరులనందరిని అరెస్టుచేసిరి. గురుత్వారా సంఘమును అకాలీదేశమును ఆక్రమసంఘములని 14-10-28 తేదీని ప్రకటించిరి. అంతట అకాలీలు సభచేసి క్రొత్తసంఘముల నేర్పచిరి. మేముదర్జమును ఆక్రమసంఘసభ్యులమును చిన్నములను ధరించి వేలకొలదిమంది అకాలీలు ఊరేగింపులు జరిపిరి. అప్పుడు చూలోకంతనుండి అమృతసరులలో నుంటిమి. అకాలీదేశాక వారితో కలిసినవారందరును ఆక్రమసంఘసభ్యులే అగుదురని గూడ అప్రకటనలో నున్నది. ఆలీసోదరులు, సరోజినీదేవి, జహారలాలు నె హుగార్లు మున్నగువారును నేనుగూడ అకాలీల ఊరేగింపుతో వెళ్లితిమి అప్పుడైన దొరతనమువారు పరాజయమును జపవ్వకొనలేదు (అని ప్రకాశంగారు చెప్పునంతలో మహాత్ముడువెళ్లెను) మరలవచ్చువరకు ఉపన్యసించవలెనని ప్రకాశంగారుని కోరెను) అచార్యగిద్దానిగారిపుడునాభా చెరసాలలోనవచ్చుచున్నారని ఆమనకు దర్శించుటకు గిద్దానీ సతి గారికిగూడ ప్రత్యేకముల యియ్యబడలేదు. జహారలాలుగారిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. కా ఆమనను వదలివేసిరి. అచార్యగిద్దానీ గారిని వదలించుట కే సాధనమును గోచరించుటలేదు. శాస్త్రాధికముగా బహిష్కరణ

మలను విరమించినను అసహనమును మనమెన్నటికిని విరమింపజాలము. మనము బహిష్కరణములకు విరమించితిమని యిచ్చట యాతీర్థ్యానములు చేయుచుండ అకాలీసోదరులు కాన నోలంపునమును చేయుచున్నారు. తంజావూరు మిరాసీదారులు పన్నులను నిరాకరించుచున్న యున్నార (అంతలో మహా తుప్పువచ్చెను) భాయిపెరూరాత్రున అకాలీలు యావత్తరము ప్రారంభించిరి. గురూకాజుగలోపతే భాయిపెరూరాలో గూడ అకాలీలు కర్రలు నగుగా వారిని అరస్తుచేసిరి. అకాలీలు రోజుకు 24 గురిని పంపసాగిరి. భాయిపెరూరాలో 5000 మందిని అరస్తుచేసిరి. అకాలీలు గ్రామములలో నిరసనములగు కట్టుబాటులను చేసినందున వారు యాతీర్థిగా కాననోలంపుమును చేయుగలుగుచున్నారు. దేశమునందన్ని రాష్ట్రములనుండియే గాక కేసదానుండిగూడ అకాలీజత వచ్చినది. అకాలీకట్టుబాటును రూపుమాపుటకు పంజాబు దొరతనమువార నేకపద్ధతితోను వలంబించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రమున 1921-22 సంవత్సరములలోగోదావరి గుంటూరు జిల్లాలలో గూడ దొరతనమువారిపద్ధతులనే ఆలంబించిరి. పంజాబులో గ్రామములలో పుణిటిపుటోకుల నేర్పరచి పుణిటిపుట సుంకములవిధించిరి. అసుంకములనియ్యలేకపోయినవో వారిబంకుగులయొద్దనుండి వసూలుచేసి యాత్రకుజాతాలకుఅవారపదార్థము లందకుండచేసిరి. గురుకుశాగు ద్దానమునుగూర్చి మీరందరును ఎరిగియున్నారు. చేయరాని అవమానములను పోలీసువారు చేసినను అకాలీలు సాయుధులైయున్న వారు బలగాలులైయున్నను అకాలీలుద్దానస్వపరిత్యాగీతను బూనుటచే అతిశాంతముతో అవమానములను గపించిరి. గ్రామములలో ఎవరైన అకాలీలకు సహాయముచేసినను సానుభూతిచూపినను భూములను లాగుకొందుము. శీతములనియ్యము. ఫించెనులనియ్యము అని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. 700 మంది జయిలుదారుల నీకారణమున పనులలో నుండి తొలగించిరి. అకాలీవర్తక సంపాదకులు 22 మంది చెరసాలకు పంపబడిరి. ఈరీతిగా ప్రానుసంఘములను రూపుమాపుటకు ప్రచారము జరుగకండ చేయుటకును దొరతనమువారు ప్రయత్నించిరి. వెనుక మనజిల్లాలలో అన్యునసంఘముల నేర్పరచిచిట్టుల యిపుడు పంజాబులో ఘధారసంఘముల నేర్పరచుచున్నారు. అకాలీకట్టుబడు ధనమును ఉపదేశమును కావలెను. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరూపాయి యిమ్మునలెనని మంగళసింగుగారు కోరుచున్నారని ప్రకాశంగారు నడిచిరి.

మంగళసింగుగారు

సింగుగారు హిందీభాషలో మాటలాడి తీర్థాచరమును అనవదించిరి. జర్మానుండియు నాగపూరునుండియు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునుండియు అకాలీ జతలు వచ్చుచున్నవి. అకాలీశుద్ధమును మతసంబంధమైనను జాతీయముగూడ నైయున్నది. ఏస్వాతంత్ర్యముకొరకు కాంగ్రెసువారు పోరాడగా ఆ ఉద్యమముకొరకే అకాలీలుగూడ పోరుచున్నారు. అకాలీలు నిర్భాగవిధానమును కొనసాగించుచున్నారు. మద్యపాన, అస్పృశ్యతా నిరసనములకుచూర్చియు ఖడ్గమునుగూర్చియు అకాలీగ్రామములలో గట్టిపనిచేయుచున్నారు. ఖయిదీల దురవస్థలనుగూర్చి మేముజేసిన ప్రకటనలు అపత్తిములని దొరతనమువా చెన్నడును ఆక్షేపించలేదు.

ఈతీర్థాచరమునుగూర్చి మాటలాడెదనని శాంధారీసన్యాసి యొకరు గ్రామముగాని ఆ సవరణ యిపుడు దుపపాదించ వలె లేదు. అని మహాత్ముడు తీర్థాచరముపై కోట్లు త్రుక్చుకొనగా తీర్థాచరము ఆమోదింపబడెను.

(9) జాతీయ విద్యాలయములు

ఈతీర్థాచరమును జనహరలాలుగారు ఆంగ్లమున చదివిరి. కర్నాటక హిందీభాషలలోగూడ యితరులు చదివిరి నాతీర్థాచరమును పాఠ్యుడేక పపాదించెను. తీర్థాచరముమోదింపబడెను.

(10) జీతము పుచ్చుకొను జాతీయ సేవకవర్గము

ఈతీర్థాచరమునుగూడ మహాత్ముడే ఉపపాదించెను. తీర్థాచరము మోదింపబడెను.

(11) నిబంధనలతో మార్పులు

ప్రతినిధి రుసుము 10 రూపాయలు రద్దుచేసి ఒకరూపాయిని ఏర్పరపవలెను.

కాంగ్రెసువిప్లవము సన్యాససంఘమువారి సహాయముతో భారతకాంగ్రెసు కార్యధర్మ ప్రకటింపవలెను. కాంగ్రెసుభజిరిగ 4 నెలలలోగా ప్రకటింపవలెను. ఈతీర్థాచరములను ఆంగ్లకర్నాటక, భాషలలో చదివిరి. ఈతీర్థాచరము మోదింపబడెను.

(12) వివాదపదార్థములు మద్యములు నల్లమందు

మద్యపాన బహిష్కరము విరమింపబడినను కాంగ్రెసు ప్రచారకులొకను చాలవోట్ల కొనసాగించుచున్నందులకు కాంగ్రెసువారు పంతసించుచున్నారు. దొరతనమువారు వానిని ప్రోత్సహింపదుట అక్రమముని నిరసించుచున్నారు. అను తీర్థాచరము మూడుభాషలలోను చదువబడెను. ఈతీర్థాచరము గూడ ఆమోదింపబడెను.

ఉద్వోగులు

దేవాళంకర జగదీశుడు, నేటుచమునాంబు బజాజుగార్లు (రైజరులు)

పండిత జనహరలాలు, కురేషీ, బల్లీ, బకోమ, స్వరాజ్యపక్షమువారిలో కొకరు గూడ కార్యదర్శులుగా నుండవలెనని కొందరు నూచించిరి. నాకు ఆద్యంతరము లేదు. కురేషీ గారిని నేను చాలబాగుగా నెరుగుదును. ఆయన పూర్తిగా కాలమును వినియోగించెదనని వాగ్దానముచేసిరి. ఆయన ఆశీర్వాదు దాప్తున కిచటాగారిపుత్రు భిలాపురు ఆస్యకులై నారు. భోవోవాగారు ఖడ్గరు విషయమున గాఢదీక్షతో పనిచేయుచున్నారు గాన వారి కోకార్యధర్మగా నిశుమింపగోరితిరి ఆయన పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములలో సంచారము చేయుచున్నారు. ఆయన దేశసేవ యందు దూషణ భూషణముల తక్కువేయను.

కాంగ్రెసు సలనిర్ణయము

ఈ విషయమును భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు పరిష్కరించెదరు అని మహాత్ముడు నడివెను. ఈ తీర్థాచరము లన్నియు ఆమోదింపబడెను.

ఆడిటరు

భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు పరిష్కరించెదరు. ఈ తీర్థాచరముగూడ ఆమోదింపబడెను. దీనితో తీర్థాచరములు ముగిసినది.

నూలు పోటీ

ఇచ్చట నూలుపోటీ జరిగినది. కొన్ని పెండితకములును కొన్ని బంగారుపతకములును.

5 బంగారుపతకములు-6 పెండితకములు

4 పతకములు స్త్రీలకును 7 పతకములు పురుషులకును లభించెను వానిలో మహాత్ముచేయునకు ఒకపతకము వచ్చినది.

అంతోపన్యాసము

మీరు నాపట్ల అత్యధికమగు ప్రేమను చూపించిరి నా విజ్ఞప్తు నన్నిటిని మన్నించితిరి. మీ కోరికల నన్నిటిని నేను నెరవేర్చలేకపోతిని. ఈ రీతిగా నేను విషయనిర్ణయ సంఘ పథలో ను యీ పథలో ను గూడ పనిని నెరవేర్చితిని. విషయనిర్ణయ సంఘపథలోగూడ నామిత్రులు చాలకృపను చూపిరి. ఇది నాపూర్వ జన్మపుణ్యమని నేను నమ్మెదను. నాపూర్వ జన్మపుణ్యముననే సోదరి సోదరీమణులు నాపై నిట్టి ప్రేమను చూపుచున్నారు. వ్యాధివలన చనిపోవుట నాక్షిప్తములేదు. దేశసేవయందు ప్రాణముల నర్పించుటయే నాకు చాలసంతకప్రదము. భగవానునకు నాపై చాల అనుగ్రహము కలదు. నాకోరికలను చాలవరకు అనుగ్రహించుచున్నాడు. మీరీసభలో భగవత్సాక్షిగా ప్రమాణము చేసితింగాని దానిని నెరవేర్చుట. అప్పటివరకును నాకు పూర్తియగు పంత్వప్తి గలుగదు. అస్పృశ్యత హిందూ ధర్మముగాదని మహా పండితులు ముగ్గురు నేడేసభలో స్పష్టపరచిరి. హిందూమత మృదీయ మైతి లభించిచి వా స్వరాజ్యము రాదని లాలాజీయును మోకతాలోగానును గూడ నడిచిరి. హిందువు లక్రమము చేసిన భూమిమృదీయులు ప్రతీకారము చేసుగూడదు. మహాత్ముడియు లక్రమముచేసినచో హిందువులు ప్రతీకారము చేయగూడదు. పంచాయితీకి తెలిపవలెనని లాలాజీ నడివెను. లోకమాన్యుడు స్వరాజ్యమంత్రోపదేశ్య. స్వరాజ్య అగ్నిజ్వాల లోకమాన్యుని హృదయమున ప్రజ్వలించుచుండెను. మీరు విచేక కట్టును పూర్తిగా నిర్బించి నిరంతరమును ఖడ్గరును ధరింపుడు. ఇపుడు తగులబెట్టలేనిది నేను తెలుపలేదు. అసత్యమేమియును చేశకుడు. సత్యమును చేయుడు. అన్నరీతిని చేయున్నచో నాకు అపరిమితమగు సంతాపముకలుగును. నన్నుతిట్టుడు కొట్టుడు నామొగముపై నమియుడు నాకెట్టి విచారమునుకోపమును కలుగదుగాని మీరు ప్రతిజ్ఞాభంగ మొనరించినచో నా మనసు సంతాపాలనమున నదిగ్రుమును నాకోరికనుగూడ దగ్ధము కావచ్చును. నేను కృపాసముద్ర మధ్యమున నిరంతరమును నివసించునటులు మీరు తోడొడుడు. అందరికిని యాశ్విరీడు

అత్యుద్బుధుడు. అత్యస్వచ్ఛతము. కాన ఎవ్వరను కేవలము పాపులుగానుండజాలరు. మీరు ప్రతిజ్ఞ గూహించిన యిహలోకమున లాభము గలుగును. ఈశ్వరుడు మీకు శుభముల నొపంగును. మీరు నాపట్ల అత్యధికమగు ప్రేమను చూపుట నలన యాభకర్మక్షత వహించుటకు నాకు మహదానందము కలిగినది. ఆలస్యమును సహింపజాలక నేను కడుశ్రమముగా కార్యములను నిర్వహించు గోరితిని మీకునున్న పూర్వముగా తోడ్పడితిరి. మీరీవిషయమున మాసిన దౌడాత్యమును శిష్టరు విషయమున నూలువడుగు విషయమునగూడ చూపి చూపి పూర్వముగ నెరవేర్చి ప్రతిజ్ఞ ను నిలుపుచుండు. ఇతరులకు ప్రేమ పూర్వముగా బోధింపుడుగాని దౌర్జన్యమును చూపకుడు అస్పృశ్యతను, హిందూ మతముపై దీక్ష కలములను నిర్మూలించుటకు ప్రయత్నింపుడు. జాతీయ విద్యాలయముల నురంపుడు ఆగ్రహము దగ్గమునరిపు. స్వరాజ్య బహిష్కరణ పక్షము లగాఢమైతి కెన్నటికిని భంగము కలుగగూడదు. నేను ఎంటోరులకును సన్యాససంఘమువారికిని వందనమున నర్పింపవలసి యున్నది. నాకు పట్టిన స్వరాజ్యోన్మాదము వలన ఆ విషయమును మరచితిని. సన్యాససంఘమువారికిని ఎంటోరులకును సత్వేక్ష్యుడు సకల శుభముల నొసగుగాక అని మహాత్ముడు నడివెను.

మోతీలాలు నెహ్రూగారు నేనిపు డుపపాదించబోవుచున్న తీర్థాచరము చూచులు తీర్థాచరముని తలపడు. మనము మనః పూర్వకముగా మహాత్మునకు వందనముల నర్పించుచున్నామని నేనుద్విధముగా నమ్ముచున్నాను. మీరు ప్రమాణము చేసితిరి. తీర్థాచరము నామోదించితిరి మీరు దానిని నెరవేర్చుట మీముఖ్య కర్తవ్యము. స్వరాజ్యపక్షము వాదను బహిష్కరణ పక్షమువారును యితరులునుగూడ దానిని నెరవేర్చవలెను. అట్లు మీరు వాగ్దానముచేసి యాతీర్థాచరము నామోదింప గోరెదనని పండిత మోతీలాలుగారు నడిచిరి. తీర్థాచర మోదింపబడెను.

ట పా ఓ డ

జాంబాయి, డిశంబరు 30-20వ తేదీ జాంబాయి బహులనడిసినాని సోమవారము ఉదయము 10.30 గంటలకు "దేవన్ చా" ఓడ పోర్టు పెద్దుచేరి ఆనాటిపాయంత్రమే బయలుదేరిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:—శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరువేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ బోధించును. ఇందు శ్రుతిస్మృతులనుండియు నితరసంస్కృతాంధ్రవేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చటగలవు. తెలియజేయు. గౌరవార్థములు. ఇందలివిషయములు:—

1. సూర్యుని పందర్శనము, 2. గురుత్వాకర్షణము, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణామము, 5. సుఖానందరూపనిర్ణయము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుక్త్యుత్తి, 7. సుఖత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. చక్రివిషయము, 12. అజహం యత్ర, 13. చక్రాంతర్గతి విషయములు, 14. పంచకోశ వివరము, 15. పిండోత్పత్త్యాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్వింశతి తత్త్వవివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివేచనము, 20. నిత్యకర్మానుష్ఠానములు, 21. భక్తి స్నాన, భస్మధూళి, భస్మధారణాదివిధి, 22. దుద్రాక్షధారణవిధి, 23. మహతీ నంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణాంత్యంత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వ విషయము, 28. ఆగ్నిస్వరూపము, 29. శక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలింగతత్త్వబోధ, 32. అర్చనా తైకమర్చము, 33. శివుడు తామునుకాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వకర్తాధిపతి, 35. సూర్యమండలాంత్యర్థి, 36. గాయత్రీ, 37. భావచ్చక్షురూపణము, 38. చాతుర్వర్ణ్యదైవార్ధనక్రమము, 39. శివతీర్థ ప్రసాదగూణము, 40. జయశోమవిషయము, 41. ఉపసంహారము

మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావళి సంగమ్యమునకునుసానసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరామస్తోత్రశుభజంగస్తోత్రము శ్రీకృష్ణార్జున గలవు. దీనివెల రు. 1-0-0.

గ్రంథకర్త గారియొద్దను, బెజవాడ వాణిమద్రాక్షరకాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీధిప్రయ్య అయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును.

దేశీయమహాసభ తీర్మానములు

బెల్లూము మహాసభలో అంగీకరింపబడినవి

బెల్లూములో జరిగిన 89 వ దేశీయ మహాసభయందు దేశం బురు 26, 27 తేదీయందు వివరములను సభవారితే నిర్ణయించుచు మహాసభలో అంగీకరింపబడిన పది తీర్మానములు యాదినవి కిందివిగావు:-

1. సరామర్శలు

గ్రామీణులు, సర్ ఆనుతోమముఖర్జీ, సర్ ఆనుతోమచా దర్జీ, భూషేంద్రనాథ బాను, చాన్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్య, చాన్ బహదూరుగిరి, గోవింద బెంకేశయ్యయ్య, వాసుదేవయ్య గుహాకర్, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలగు, సి. వి. సి. శివమగారును, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ర ప్రంతే జీవనీగూర్కూడు, టి. కె. నాయుడుగూర్కూడు మరలించినందులను విచారించుచు, వారి కుటుంబములకు కాంగ్రెసుసభవారు సానుభూతి తెలుపు చున్నాడు.

2. కలెక్టర్ బడంబడిక నూలుచందా

(1) ఆ) మహాత్మా గాంధీగారికిని, స్వరాజ్యపక్షము తరపున 'దేశబంధు, సి. ఆర్. చాను పండిత మోతీలాలు నె (చూరగా రికిని జరిగిన బడంబడికను కాంగ్రెసుసభ అంగీక రించుచున్నది.

(2) ఈ బడంబడికవలన కాంగ్రెసులోని రెండు తెగల నాటికి విభేదములునున్నాయు, యితర రాజకీయ సంస్థల పక్షము లు కాంగ్రెసులో చేరుటకు వలసినవియు సభవారు తలంచుచు న్నారు. మూతన ఆర్డినెన్సు, తేక 1818 రిక్యూలేషను కి (కిందను ఆరెన్సుకాబడిన స్వరాజ్యపక్షమువారిని యితరులను కాంగ్రెసు ఆభివేదించుచున్నది. భారతీయులు తమ పౌరస్వత్వమును స్వేచ్ఛును ప్రకటించుకొను సామర్థ్యము లేనంతకాలము యిట్టి ఆరెన్సులు తప్పవనియు, అట్టి సామర్థ్యము ప్రస్తుత స్థితిలో కాల కాలమునుండియు వెనుకబెట్టబడిన విశేషప్రతినిధులను బలపరచి రాదనియు, భావించుచున్నది. కావున యీ బాధీ యుద్ధమును బడయుటకు దేశీయులయందలి ఉత్సాహము కార్యకర్తలగు చిహ్నముగా నూలుపడుటలను పక్ష్యత్వపు అర్హతగా చేర్చుచి కాంగ్రెసునందు ప్రతివారిని చేరమని గోరుచున్నది.

(3) వైస దేశీయవాని కనుకరణీయముగా భారతీయ ప్రతి ప్రాధులెల్లరు విదేశీప్రముల విస్తరించి చేతితో నూలు పడితే చేతితో నేయించిన ప్రస్తుతులనే ధరించవలెను. ఆయా ద ర్శనము నా సర్వరముగ నెంజేర్చుటకై కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరు నూలు పడుటకు నభివృద్ధి చేసి కర్తవ్యుత్పత్తిని, కర్తవ్య విక్రయమును సాచ్చిం చెదరని కాంగ్రెసుసభవారు దలంచుచున్నారు.

(4) సంస్థాపకీకులు, భారతీయులలో ధనాధికులు కాం గ్రెసులో ప్రాతినిధ్యములేని యితరరాజకీయ సంస్థలసభ్యులును, మునిసిపలు స్థానికచందాయితీ సంఘములవారు యితరసంఘముల వారును స్వయముగా నుపయోగించుటలను యితరవిధములను నూలుపడుటలను న్యాయపరమే, కర్తవ్యమై చిత్రక ముద్రింపగల కళానిపుణులను ప్రోత్సహింపవలెనని దేశీయమహాసభ కోరు చున్నది.

(5) విదేశీప్రస్తుతులు, నూలు వ్యాపారమునందున్న వర్త కులు, దేశీకే కాము చారసి, విదేశీప్రస్తుతులు నూలు దిగుమ తుల మామకొని కర్తవ్యవ్యాపారము చేసి బాతీయగూహపరిశ్రమల కు సహాయము జేయవలెనని దేశీయమహాసభ విన్నవించుచున్నది.

(6) మిల్లులలో కర్తవ్యపేర ముతకగుడ్డ తయారుజేయు భారతదేశీయులను విక్రయించుచున్నటులు తెలియుచున్నది. కాన మిల్లుల జమానులు ఇట్టి అప్రాప్య గాఢములను మానిదేసి భారత దేశీయులని పురాతనగృహపరిశ్రమల నుద్ధరించుటకు ప్రోత్సా హము జేయవలెననియు, కాంగ్రెసుకట్టుబాటులోనికి రానిచోట్ల 'నే తెలుసుప్రస్తుతులను విక్రయించుచు నెలవనియు, యితరమిది వివరములు బహుమతియు' మానుకొనవలె ననియు, దేశీయమహా సభ విన్నవించుచున్నది.

(7) హిందూమహమ్మదీయు మతాధికారులను ఇతర మతప్రచారకులను తమతమ సంస్థలయందు ఈసభలయందు కర్త వ్యుద్ధమును బోధజేసి విదేశీప్రస్తుతుల విస్తరించునట్లు సహా జేయవలెనని దేశీయమహాసభ విన్నవింపుచున్నది.

- ప్రతిపాదకుడు:- మాలానా మహమ్మదాలీ
- అనువాదకుడు:- దేశీబంధుదాసు గారు
- బలపరచువారు:- సి. రాజగోపాలాచారిగారు

3. కాంగ్రెసు నిర్మాణమునందు మార్పు

(1) 4 వ నిబంధన ప్రకారము అనర్హులుగాని ప్రతి యొక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముకొనిన నుండు యే ము ఖ్య సంఘములైన సభ్యులుగా నుండవచ్చును. రాజకీయ లేక కాంగ్రెసు పనులయందున్నపుడు చేతితో నూలు తీసి చేతితో నేసిన కర్తవ్య పక్ష్యముల దరింపనివారుగాని, సామాన్య

24,000 గజములు సాపుగా తాను పడిన నూలును తాము అన్యధాగానున్నను మరి యెందులను నైనను ఇతరులచే అంత నూలే చందాగా పంపించినను, వారు కాంగ్రెసు సంస్థలయం దు సభ్యులు కాజాలరు. ఎవరునగుడ ఒకేసారి రెండు కాం గ్రెసు సంస్థలలో సభ్యులుగా నుండజాలరు.

2. సభ్యత్వము జనవరి 1 వ తేదీనుండి, దిశంబరు 31 వ తేదీనుకు తక్కువేయబడును. పైనచెరిపిన నూలుచందా ముం దుగా గాని, తమన్న నెలకు 2000 గజములమొత్తను వాయిదా లపై గాని పంపవచ్చును. సంవత్సరము మధ్యను చేత సభ్యు లు సామాన్యకు చందాయంతను చెల్లించవలసి యుండును. (తా త్కాలిక నియమము) - 1925 సంవత్సరమునుకొను సామాన్యకు చందా 20,000 గజములు. మార్చి 3 వ తేదీలోపుగా అంతయు గాని లేదా పైన చెరిపినవిధమున వాయిదాలపై గాని చెల్లించ వచ్చును.

3. వాయిదాలకు సరిగా నూలుచందాలు చెల్లించజాల కపోయినవారు, కాంగ్రెసుసంస్థలలోని సంఘములకు లేక ఉప సంఘములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకుగాని, ఎన్నుకొనబడు టకుగాని అట్టి సంస్థలసభ్యులందు పాల్గొనుటకుగాని అనర్హు లగుదురు. వాయిదాకు సరిగా చెల్లించజాలకుండైన సభ్యులు తిరిగి దానిని తరువాతి నెలలో చెల్లించి తన సభ్యత్వపుహక్కును మరల సంపాదించుకొనవచ్చును.

4. ఈనిబంధన ప్రకారము వచ్చునూలు చందాతక్కు లను ప్రతిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము నెలవారిగా అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కంపుచుండవలెను. వచ్చిననూలులో 1/10వ వంతునుగాని దానివిలువనుగాని అ. భా. సంఘమున కంపుచుండును.

(5) ప్రస్తుతమున్న 6 వ (ఇ. నిబంధనకు 9వ (వి. నిబంధ నకు విడిచిపెట్టుడు.

4. సరోజినీదేవిసేవను కొనియాడుట

సరోజినీదేవిగారు విశేషములందలి భారతీయుల విషయ మున యెంతయు నేవకేసి తన వాగ్ధోరణితో విరోధీయము సాను భూతనిగూడ జదివీ అచ్చటి భారతీయుల ప్రేమకు పాత్రు రాలయిన శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారి సేవను శోజీయమహా సభ కొనియాడుచున్నది.

కన్యానివాసులకై పాటుపడిన జీజిగారు (భారతసేవకు సంఘము) బహువిధము చతుర్వేదిగార్లకు గూడ కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నది.

ఈశీకన్యాసము అభ్యుదయ ప్రతిపాదించెను.

5. బర్మచులయొడ సానుభూతి

బర్మచుల కర్తవ్యముందు దేశీయమహాసభ సానుభూతి తెలుపుచున్నది. ప్రస్తుతనిష్పంధములకు వారు లొంగిపోగూడ దని కోరుచున్నది.

బర్మాలోని కొందరు భారతీయులు సాంఘికప్రాతిని ధ్యములకై పాటుపడుచుండుటచే అట్టి ప్రత్యేకభావము యందుకు ముందిదిగావు గావున అట్టిపాట్లను గోరవాదని కాం గ్రెసు సలహా జేయుచున్నది

ఆనువాదకుడు - ఎస్. ఎ. ఎస్. త్యాగీగారు

అనువాదకుడు:- వి. మందజిరు.

బలపరచినవారు:- చాన్ వరధరాజులనాయుడు.

6. కోహటు గుల్బర్గానీర్మానము

ప్రతిపాదకుడు:- పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ.

అనువాదకుడు:- మాలానా మహమ్మదాలీ.

భారతదేశములో అనేకచోట్ల హిందూ మహమ్మ దీయవిభేదములు పెరిగి అల్లరులు జరుగుచున్నందులకు దేశీయ మహాసభ విచారమును తెలుపుచున్నది.

ఈమధ్య కోహటులో అల్లరులు జరిగి ప్రాజాభిద్యమును ఆస్తివాదమును సంభవించుటచేగాక దేశబాధ్యములను గురుద్వారములను నాశనమైనందులకు దేశీయమహాసభ విచా రమును తెల్పుచు స్థానికాధికారులు ప్రాణమును ఆస్తిని రక్షించు ప్రధానధర్మమునే నిర్వర్తించు లేకపోయినది అభిప్రాయ పడు చున్నది.

కోహటునుండి హిందువులను బలవంతముగ పంపివేసి నందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును సూచించుచు కోహటు మహమ్మదీయులు హిందూ సోదరుల ప్రాణములను ఆస్తిని రక్షించెదమని అభయ మొసంగి విత్తులను ఇరుగుపొరుగు వారివలె వచ్చియుండవలసినదని ఆహ్వానింప వలసినదిగ కోరు చున్నది.

కోహటుమహమ్మదీయులు సోదరులకు ఆహ్వానించినదే దిక్కు అన్యధా కరణాజొచ్చిన హిందువులు కోహటుకు రావలసిన దేశీయమహాసభ సలహానిచ్చుచున్నది.

హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని భారతప్రభుత్వ ము విచారణసలిసి కోహటునిసాదము పై ప్రయతించిన విషయ ముల నంగీకరింపక ఈ భారతీయులగుహిందూ విశమత్వముతోసభ నియమించిన సంఘము లేక తత్వచూపమగు సర్వప్రాధినిధ్య సంఘమో విచారించి నిర్ణయముగావించువరకును ఎట్టి అభిప్రా యములను తెలుపగూడదని దేశీయ మహాసభసలహానిచ్చుచున్నది.

గుల్బర్గా అల్లరులలో సమపదినవారియెడల దేశీయమ హాసభ సంతృప్తసానుభూతిని తెల్పుచు పూజాలయములను అప విక్రములుగ జేసిన కార్యములను ఖండించుచున్నది

అస్పృశ్యత

హిందువుల యభిప్రాయమునందు అస్పృశ్యతను తొలగిం చుటను గూర్చి గలిగిన అభివృద్ధికై సంతకముతెలుపుచు యొకను చాల జగగజలనీయున్నది గావున కాంగ్రెసులోని హిందూస భ్యులెల్లరు యొక నెక్కువ పాటుబడవలెనని దేశీయమహాసభ గోరుచున్నది. రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు విముఖాత్మ్య ధర్మమువకై యెక్కువశ్రద్ధను. వినియోగించి వారలను నూతు ల దగ్గరకును, పూజాలయములలోనికిని రానిచ్చి, విద్యాభివృద్ధి కి వసతులేర్పరుచవలెను.

వైకంట్ హిందువులలోని ఉన్నతజాతివారికి బహిర తమయితరులకు నిషేధించబడిన బాటలపై నడువహక్కును సాన్ చుటకై సత్కారమును బూనిన అస్పృశ్యలను వారి బిడ్డలకు ధర్మగుణములకై అభినందించుచు, ప్రావంకురు వాధీసులు సత్కారములు కోరుచున్న చానియందు న్యాయము గలదని గుర్తించివారికి సత్కరముగ ఉపచారము జేయుదురని దేశీయమహాసభ దలంచుచున్నది.

ప్రతిపాదకుడు:- ఎల్. వి. భావక్కగ.

అనువాదకుడు:- సర్దారు కిషనుసింగు.

బలపరచువారు:- రామస్వామినాయకరు.

కన్యాకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు.

విదేశీములందలి భారతీయులు

భారతప్రభుత్వమువారును సామాజ్యప్రభుత్వము వా రును విదేశీములందలి భారతీయవాసులను రక్షించెదమని హామీజే సియు ఆట్టుజేయబాలక పోవుటకును, అచ్చటివారికి కష్టములభి కముచున్నందుకు దేశీయమహాసభ చాల విచారము తెలుపుచు న్నది. అచటనివాస మేర్పరచుకొన్న వారియెడలసానుభూతి తె లుచు భారతదేశము స్వ రా జ్య ము బొందువరకును యెట్టి సహాయమును జేయబాలనందుకు విచారించుచున్నది.

నేటాలు రాష్ట్రీయకానసభయందుగల ఆర్డినెన్సునకు అచ్చట స్థిరనివాసులగు భారతీయులకు మునిసిపలు ఎన్నికహ క్కులను వారనేకయెండ్లకుండి నిరాటంకముగా ననుభవించు చున్న పాట్లనుతొలగించు కానసమునకు దక్షిణాఫ్రికా గవ ర్నరుజనరలుగారు ఖాయపరచినందులకు కాంగ్రెసుసభ సంతృ ధ్త అసంతృప్తిని తెలుపుచున్నది. ఇట్లు ఎన్నికహక్కును తొల గించుట అన్యాయమేగాక 1914 సం॥ యూనియను ప్రభుత్వ మువారికిని భారతీయులకును జరిగిన ఒడంబడికకును నేటాలు ప్రభుత్వప్రకటనలకును విరుద్ధముగనున్నది.

కన్యాపరిమార్గము అచ్చటిభారతీయులకున్యాయమైన పాట్లనుల తొలగించుట కప్పకేరమియుగాదని కాంగ్రెసు దలంచుచున్నది

ప్రతిపాదకుడు:- శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు

అనువాదకుడు:- శ్రీ ఆర్. కె. వణ్సుఖంచెట్టి.

బలపరచినవారు:- చాన్. ఎస్. ఎస్. పోలకు.

బాతీయవిద్యాసంస్థలు

భారతదేశ భానిభివృద్ధి నేటియువకులపై నాధార పడియున్నది. కావున రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘములన్నియు యిప్పుడున్న బాతీయవిద్యాసంస్థలన్నియు సజీవముగ నుండు నట్లు ద్విగజీకృతోత్సాహముతో బనిజేయవలెను. కాని, ప్ర స్తుతమున్న బాతీని స్థిరముగానుంచవలెననియు, మూతనసంస్థను ప్రా వలెనని కాంగ్రెసుసభ గోరుచున్నను, దేశభాషలో దా రా విద్యనేర్చుట హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతను ప్రో త్సహించుట, అస్పృశ్యత తొలగించి అస్పృశ్యుల యందు విద్యవ్యాపింపజేయుట, నూలుపడుట, ఏకుట, చేతబడిశ్రమ, ఆ త్యసంరక్షణ విధానము నేర్చుట, యూవనులజేయని పాఠశాల లుగాని, 12 విండ్లకుమించిన విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులకు ఎల్లరు దినమునకు క్షీగంట కాలము నూలుడియక ఖద్దరుధరింప కుండుపాఠశాలలుగాని బాతీయపాఠశాలలుగాని కాంగ్రెసుసభ చే గుర్తింపబడవు

అభ్యుదయ ప్రతిపాదించెను.

బాతీయప్రచారము- వేతనములు

బాతీయప్రచారమునకై అర్హులనారు వేతనములు పు యుకొనుటకు యుద్ధపడకుండుటచే తగినంతమంది దేశారాధకులు లభింపకున్నారు. తేకనేవయొనర్చునపుడు ప్రతిఫలము, బుచ్చు కొనుటకు మర్యాదలోపముగాదనియు విశ్వాసముతో పనిచేసినందు వలనప్రతిఫలము బుచ్చుకొనుట గోరవముగా భావిస్తే దేశాభి మానులకు ఉపవృత్తులు ప్ర్యులుపురుషులగుడ దేశసేవ నుద్దేశ మున్నచో దేశసేవకే కోరికే గురవలసినందు దేశీయమహాసభ భావింపుచున్నది

మదరాసు పార్కు వేడుకలు

పార్కు వేడుకలు చూడవలెనని పోలీసి (ట్రాంట్) మారు మార్చెట్టుకు బోవలె ననునాళ్ల మారుమోగుచుండెను. మారుమార్చెట్టులో ఆడుగుబెట్టుకనే కనిపించినవి జూదపు దుకాణములు. ఈ దుకాణములు అన్ని బాపతుల అంగదుల కంటే నాలుగైదు రెట్లు పెద్దగా నుండును. పబ్లిక్స్ ల మన నిట్టి రకరకముల జూదములు జరుగుచున్నప్పుడు కంట్లు మాసికొని యూరకుండుట వింతగా నున్నది. కంట్లు కలవారికి ఈ దుకాణములు చూడగనే అత్యాశ అవరించి కంట్లు మూతలు పడుచున్నవి. చేతిలో మెల్ల పోగొట్టుకొని పండ్లగిరించు పుట్టిడి. ఈ జూదములు పార్కు వేడుకల సందర్భమున జూద ముగా పరిగణింపబడవు కాబోలు! ఇవి రిఫ్రైయిడ్లు జూద ములు. పెద్దలు అనుమతించిన జూదములు. కనుక తప్పలోనివి గావు. అనుమతించునట్లు వేడుకల గ్రాండ్సులో చూడ నీ అంగదులే ప్రదర్శింపబడును! మారు మార్చెట్టులో వచ్చే బండ్లు పోయేబండ్లు వచ్చేజనము పోయేజనము తీర్థప్రజలగు గన్పించినది. వ్యాయామసంఘ ఆవరణము మార్చెట్టు ఆవరణలోని బైజామొట్టు పత్రికలలోను అట్టలలోను అలంకరింబడి అందముగా నున్నది. మారు మార్చెట్టు వ్యాయామసంఘ ఆవరణమున బ్రకటింపబడినది. ఆవరణ అంతయు ఒక మట్టుచుట్టిరి. మున్ముందు తేచ్చగారి రెస్టారెంటు ప్రత్యక్షమయ్యెను. ప్రక్కనే మనమదరాసు ఆయ్యగుగారి కాఫీహోటలుండెను. లోనికేగి చూడగా మెక్కు చున్నవారు పెక్కుమందిరి. గరమాగరంగానున్నది. కాఫీ ప్రభావమున మెచ్చుకొంటిని. కాఫీ చొరనిచోటు లేదు. గదా! స్వదేశము ప్రదర్శనశాల, హెల్తు ప్రదర్శనశాల, స్పోర్టు ప్రదర్శనశాల, సర్క్సు, ఏలూరుదాన్సు, ఆడినర్ కంపెనీ, వీరల ప్రదర్శనమునకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకాల లేర్పడి యున్నవి. ఒక ప్రక్క బిడ్డలకాణమున కలంకరించిన అలంకారము ఏదేవునికి గూడ అలంకరించుచుండదు. అదుకాణములో చేతితో బిడ్డలపట్టినవిధము, పీల్చునలినవిధ ము, తయారు చేయవలసినవిధము తయారేక్క లాడుచు ప్రాణ ములేని బొమ్మలే చూపుచున్నవి. అబ్బా! ఏమి బిడ్డప్రభావ ము!! ఇక చిల్లరకాఫీహోటల్లు, పండ్లదుకాణములు, సోదా దుకాణములు వివిధగ నున్నవి. రకరకములచీరలను వివిధరక ముల ఆభరణములను ధరించిన స్త్రీల విశరములతోను వీరిని వెంట నిడుకొని వీరికి నవిన నాకరిత నేర్పుచున్న పురుషుల తోను మార్గములన్నియు క్రిక్కిరిసియున్నవి. ఓరియంటల్ బాము కన్పించినదిగాని మన్నిత్రుడు వరల్డు ప్రసిడెంటు అందు గాన్పించలేదు. చాలానేపు ఓపిక పెట్టి చూస్తేని గన్పించలేదు. ఎక్కడనై నా అగ్రసానము వహించుగాని ఊరకుండేవాడుగాడని అనుకొంటిని. నాకుమాత్రము ప్రత్యేకము గా లేదు తొందరచే కలుసుకొనలేక పోవుట నాలోపమేమా ననుకొంటిని. మదరాసు ఎప్పుడు అలంకరింపబడే యుండునుగదా. నిత్యాచారములు బహులు తిరుగువారికి పార్కు వేడుకలలో జూడవలసిన విశేష మేమియులేదు. నాలుగు తలకాయలు పది మొగములను ఒక్కచో చూచుట తప్ప వాకేమియు ఎక్కువ విశేషము గన్పించలేదు. మొత్తమున పరిశీలనపడినంత జయప్రదముగ లేమి నా అభిప్రాయము. లోపలి ఆవరణలో అటలు జరుగు చున్నవి. ఈ అటలు చూచుటకు అంగనామములు ముడ్డికింద గుడ్డల పరుచుకొని దుమ్ములోనే కూలుడి యుండిరి. ఈ అటలు చూచేవారికి ఆర్ధరూపాయి, రూపాయి, 2 రూపాయి టిక్కెట్లుగలవు. ఎన్నిరూపాయి లిచ్చినను చూచేవారి గాన్పించదు. అటలు అటలుగానే జరుగలేవి. తూర్పునై వారు గూర్చున్నట్లు గానే యుంటారు. మధ్య అటలుటూ తిరిగేవారికే ఏమైనా కన్పిస్తేను. ఇక్కడికి వై మెటును వైవెనర్లను ఆయనది. ఇక కొన్ని టిని ఈ దిగువ వాటిని గూర్చి లోతప్పి శ్రమ దిగడను కొద్దిగా వ్రాయవలసినవాటిని సరించి ముందు వ్రాసి విశేషం వ్రాయవలసిన వాటిని వెనుక ఎత్తుకొంటాను. గ్రంథ వి స్రమమునకు క్షమించవలెను.

అడివన కంపెనీవారు తిరుకాలలో వివిధరకముల గడి యారములను, వైకిల్లుతాలూకు సామానులను, క్రిప్టును కార్డులు మున్నగు వస్తువులను ప్రదర్శించుచుండిరి.

ఆరోగ్యప్రదర్శనము

ఇచట రోగములు, వాటి వ్యాప్తిని పటములమూలమున ప్రదర్శించుచుండిరి.

స్పోర్టు ప్రదర్శనము

ఈకాలలో స్పోర్టులపై తయారు చేయబడిన వస్తువు లు పటములు మున్నగునవి ప్రదర్శింపబడుచున్నవి.

చతుర్థ వేద శాస్త్ర పరిషత్తు

పండ్రెండవ ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయ జన్మోత్సవము: గానసభలు కొవ్వూరులో గౌతమాశ్రమమున 1925 సం॥ జనవరి 4, 5, 6 తేదీల యందు జరుగును.

స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనము

ఈసంత కిప్పు పావలాటిక్కెట్టు, ఈస్వదేశీవస్తుప్రద గ్నము చూచుట కిచ్చితిమను తృప్తి తప్ప ముయొక తృప్తి టిక్కెట్టు కొన్నవానికి గన్పించదు. ఈప్రదర్శనములో అన్ని యు చాల భాగము స్వదేశీ వస్తువులే. ఈకాలలోకి బోగానే ప్లాస్టర్ ఆఫ్ పారీసు బొమ్మలు తిలకు మున్నగువారి బొమ్మలు ముందుగా నగపడును. తర్వాత యన్. వై ద్వ్యకంపెనీవారి బోషధములు నువాన బుడ్లు తగులును. అవిదాటిన కె. సి. లోగనాథం గారి మారపాడిపాట్లములు గాన్పించును. మహమ్మద్ ఇబ్రాహీం నేటుగారు ప్రదర్శించిన స్వదేశీ అగ్నిపెట్టెలను, మైసూరు సబ్బు లను, బిస్కెటులను చూడవచ్చును. వాణియంబాడి అగ్నిపెట్టెలు గలవు. మూడెంట్లు అందు జనరలు స్టాఫ్ వారి కృష్ణవేణి బార్ ఇన్ స్టిట్యూట్ సీపాలు ప్రదర్శింపబడి యున్నవి. ఈ సీపాలు బ్లాబ్లావ, ఎరుపు, కాపీయింగు, ఫోన్ లెన్స్ లెన్స్ వు పనికివచ్చేవి చాలా వాగ్యమైనవిగలవు. ఈసీపాలు ఏవిదేశీ సీరాలకును తీరి పోవు. తదుపరి టి. ఏ. రహమాన్ వస్తువారి కుగంధపరిమళ ద్రవ్యముల వాగ్రూపింపవచ్చును. మహేశ్వరి సిద్ధాలయమువారి బోషధములుగలవు. వీరే మైకాతోచేసిన పెట్టెలను ప్రదర్శింపు చుండిరి. వైదాపేటలో తయారుచేయబడుచుండిన శతంతలా సోఫుల్యూవారి నబ్బులు ప్రదర్శింపబడుచున్నవి ఒక్కొక్క బిల్ల ఖరీదు 0.4 రి. అటాలు. ఈ నబ్బులు ఒక స్త్రీలను తగూగు చేయబడుచున్నవి. స్త్రీయైనను స్వతంత్రజీవము చేయుచు లానిసశ్యము మాని స్వతంత్రముగా బ్రతుకువారములు గలవని మన విద్యార్థికులకు బోధించుచున్నదా యన్నట్లు ఈమె నబ్బులచూచి చాల అనందించితిని. ఈ నబ్బులను వమ్ము కట్టవాండ్రు గాంచిన వారియందలి ఉత్సాహము ముదావ హముగా గన్పించెను. ఈనబ్బులు ఒక స్త్రీలను తయారు చేయబడినవి వారికోట వినవచ్చుచు చాల యానందించితిని.

ఆర్. యన్. పతిగారి కెమికల్ వర్క్సును, శివప్రకాశ గారి దంతభావనమార్గము, కంకుండి ఇన్ డిస్ట్రీయల్ వర్క్సు, బనియనులకు తయారుచేయబడిన, దాక్టరు లక్ష్మీవతిగారి ఆయుర్వేదబోషధములు అందు గాంచవచ్చును. చెంగల్వనాయ కరుగారి ఇన్ డిస్ట్రీయల్ తయారగు సామానులు ప్రదర్శింప బడియున్నవి. ఇవి మంచిపనివానితనమును దెల్పుచున్నవి వీరు ఫిడేషను తయారుచేసి ప్రదర్శించిరి. తేరళ సోఫునగ్నవారి నబ్బులు, పంత్ అండుకంపెనీవారి క్రోముతెదరు బూట్లు, ప్రదర్శింపబడియున్నవి. గవర్న మెంటు క్రైడ్మన్ గులవారి వస్తువులు ముచ్చటగ నున్నవి. ఈకూర్టులయొక్క చూడలు, ట్రాముబండి, జిల్టూలయొక్క చూడలు చూడముచ్చటగనున్నవి. గవర్న మెంటు వ్యవసాయకాఖవారు వ్యవసాయపు దినుసులను గవర్న మెంటు సిరాడిపాట్ల మెంటువారు సిరాలను ప్రదర్శించిరి. అంజుమాన్ ఇన్ డిస్ట్రీయల్ పార్కాలతాలూకు తల్లికంబట్టి, కుప్పీలు మున్నగునవి చూడవలెను. గవర్న మెంటు సీమీసువారు తమ వైపుకొనునంతయు ప్రదర్శించుచున్నారు. మింగి-అడుగు లంకారీనస్త్రములు, కె. గోపాలు బ్రహ్మచారి క్రేయస్సు ఆచటగలవు. మదరాసు స్వదేశీపాక్షికీవారి అగ్నిపెట్టెలన్నవి. అన్నిటికిని మిన్నయగు నున యన్. ఆర్. మల్లాదిగారి వివిధ కమలపెన్సిల్స్ గలవు. వీరు చాలాపు 20, 30 రకములపెన్సిల్స్ ను తయారుచేయుచున్నారు. ఈపెన్సిల్స్ నన్నిటిని వ్రాసిచూచి తిని. ఈపెన్సిల్స్ బహువైపులముతో తయారుచేయబడి యున్నవి.

ఇట్టి పెన్సిల్స్ ను బట్టుకొని ఏదో పెన్సిల్ కై పోవుట వింత గన్పించును. వీరు చేతికట్టలక్రింద సవయోగించు లాగున పెద్దపె ద్ద బారు పెన్సిల్స్ ను సహా తయారు చేయుచున్నారు. ఇట్టి ప నిజానితనమున ప్రాప్తిహింపకపోవుట చేకూరకు కళంక మని జెప్పుటకన్న జేరేమి వ్రాయవచ్చును? వీరు పుష్పకాపులను గూ డి తయారుచేసి ప్రదర్శించుచున్నారు. ఈప్రదర్శన మింకను రే పటితో ముగింపక ఇంకను కొంతకాలము తెరచియుంచవలెనను

అభిలాష గన్పించుచున్నది. ఈస్వ ప్రదర్శనము చూచుటకు ప్రత్యేకము 1 అటాటి టిక్కెట్టు నేర్పరచి. అట్టుయ్యెను ప్రతి రోజూ కేలకొలదిమంది వచ్చి వీక్షించుచున్నారు. ఈసంతనం తయుజూచి పడినత్రమకు పరిహారానికిగా వేరుసెనగపప్పును భక్షించి చెల్లెట్టుపడు పూరికేవలనవాడను. బండెడుకాగితము లతో (అడ్వర్టైజ్ మెంటునోటీసులు) బైటపడితిని.

(లోకసంచారి)

బెంగాలు ప్రెసిడెంసీ మహమ్మదీయ సమావేశము

అధ్యక్షుడగు నవాబునయ్యద్ మహమ్మద్ హుస్సేనుగారి సమాధానము

కలకత్తా, డిశంబరు 30:—కలకత్తానందు సమావేశమై యున్న బెంగాలు మహమ్మదీయ సమావేశమునకు నవాబు నయ్యద్ హుస్సేనుగారిధ్యక్షులు. వారి అధ్యక్షోపన్యాసము స మావేశ మేర్పాటుచేసిన ప్రముఖుల కత్తాశ్చర్యము గలిగించె నని వారాప్రతికల కొకఉత్తరముచాసిరి. ఉత్తరమున డిల్లు గలదు. “ఫిరంగి గుండువలె నా ఉపన్యాసము సమావేశమందు బడెను. వెంటనే నాచేతియందున్న ఫిరంగినిదీసికొని ఎల్లరు న న్ను ప్రశ్నింపమొదలిడిరి.” అధ్యక్షుడు బెంగాలు ఆర్మీ నెస్టు బిల్లును ఖండించుటయే వీరి కసంత్యక్తిగల్గించుటకు గారణము. నిన్నరాత్రిజరిగిన విషయనిర్ధారణ సంఘసమావేశము నందు తా ము హాజరుకాదనియు, తరువాత సమావేశమందు తావధిక ముగ పాల్గొనకదనియు, సమావేశము యేర్పాట్లుగావించిన వారుచిత్రీకరి తప్పవనియుచూచి. గాని పార్లమెంటునందు అధ్యక్షుడు ఆసోసియేటెడ్లుచెప్పుచిలేఖరితోచెప్పెను. తన్ను అధ్యక్షునిగా నుండవలయునని వాగుగోరినప్పుడు తన్ను యిట్టివిధ్యం ధములం దుంచెదనని నవాబుగా రెండరెడు.

రసాభాసముగుట

కలకత్తా, డిశంబరు 30:— బెంగాలు ప్రెసిడెంసీ మహమ్మదీయ సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము నేడు సమాప్తమయ్యెను అధ్యక్షుడుగైరు హాజరైనందున ఆహ్వానసంఘా ధ్యక్షుడగు ఖానుబహదూర్ ఎ. నుజత్ ఆలీసేరు గారిధ్యక్షు లుగ నుండిరి. 2000 లు ఎరకుట సమావేశమునందు జనులుగ లరు. అల్లరి జరుగవండుటకై అబుల్ కాషీముగారు కొన్నిసం గతులను ముందుగజెప్పిరి. కొన్ని రాజకీయాభి ప్రాయములు గల కలకత్తా మహమ్మదీయ సమావేశమును యేర్పాటుచేస రనియు ఆఆభిప్రాయములతో నేటిధనించిన గారొక యి సమావేశ ముద్దేశింప బడెననియు అబుల్ కాషీముగారు నుకి రిరి. తాను యాచిచిత్ర అభిప్రాయములు గలవాడుగానని చెప్పి కలకత్తాగర డిప్యూటీ మేయరు యన్. సుహ్రూద్వా దిగారి అనుచులతో సభవిడిచిపొయి.

తీర్మానములు

బెంగాలు ఆర్మీ నెస్టుపై సీమబడిన అధ్యక్షుని అభి ప్రాయములను నిరసింపమ తీర్మానములు గావించబడెను. కం గరాష్ట్రీ కాపనభయంగను ఉద్యోగములందును నూటికి 50 వంతున ముగ్గురీయును ప్రాతినిధ్య మొందుటయు, ని యు, జానశక్తికారము హిందూ ముస్లిములు విద్యకొ రకు గ్రాంటులు సమముగ పంపకొనినయినయెడ తీర్మాన ములు గావించబడెను. స్వరాజ్యములతో గూడి భారతదేశ మందుంకి బ్రిటిషువారలకు దిమిషయటు అవివేక మైనదని దె ల్పుచు బెంగాలు ఆర్మీ నెస్టు సహాన్విదీయలు ఆమోదింప ల యునని గోరుచును ఖాను బహుదూరు చేపట్టెనుగారు ఒక తీ ర్మానమును ప్రతిపాదించినప్పుడు సభ్యు లెల్లరయందును తీర్మాన మునవెడలుబడెను. తీర్మానము సక్రమముగ చేసినయెడ, అధ్యక్షోపన్ యాసముయొక్క ఉద్దేశ్యమునకు విరుద్ధముగ నున్నననియు తీర్మానమును కవీరుడ్డినగారు ప్రతిపదించిరి.

తీర్మానమును ఆమోదించు దెక్కు ప్రతినిధులు కవీరుడ్డి నుగాని మాట్లాడుట కాలంక పట్టుచుండిరి. అందు, ఎందు, ఎద్దు అని తేకులు గట్టిగ వేయబడుచుండ తీర్మానము ఆ మోదమును దెల్పుటకు వోలుచేయాలను చెప్పబడెను. దిండ్లన మంగీకరింపబడినది అధ్యక్షుడుచెల్చి సమావేశమును అపవేశెను.

(ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

కేపు జనవరి 1-వ తేదీ నూతన సంవత్సరాది యగుటచేతను పోస్టాఫీసు తెలుపుదినమగుటచేతను ఆంధ్రదినపత్రిక పలువడదు.

వ్యవస్థాపకుడు.

అంధవత్తిక

1924 నవం దినపత్రిక 31 వ తేది

బుధవారము

విదేశములందలి భారతీయులు

విదేశములకుబోయి స్థావరమేర్పరచుకొనిన భారతదేశీయులసీతి మర్చిరముగనున్నది. అప్పటి న్యాయుని పరిగణించబడుచున్నారు. పేరు ప్రతిష్ఠలు లేకపోవుచున్నవి. అచటి ప్రభుత్వములు చేసిన దానికి తిరుగులేకుండనున్నది. భారతప్రభుత్వ మా విషయమున వాఙ్మూల సానుభూతినిమాత్రము జూపెదరుగాని కార్యరూపమున జేయునదేమి యనులేదు. భారతీయులకెట్లు స్వాతంత్ర్యములేదో భారత ప్రభుత్వమునకుగూడ నట్లే స్వాతంత్ర్యము లేదు. భారతీయులు తమతోడి సోదరులు విదేశము లందు గుండుచుండ అయ్యోపాపమునుటయే తప్ప చెయ్యగలిగిన దేమియును లేకుండబోయినది. నేటా లులో ఆర్థికసమస్యను అచటి రాజప్రతినిధి యంగీకరించి భారతీయులు యంతకాలము నుండియో యనుభవించుచున్న పౌరత్వపుహక్కులను తీలగించిరి. ఇందులకు కాదనువా రెవరైన గలరా. భారతీయులు జేయగల్గినది అసమ్మతిని దెల్పుచు తీర్మానములు జేయుటమాత్రమే గదా! భారతప్రభుత్వమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమును విదేశములందలి భారతీయుల హక్కులను రక్షించెదమన హమీయిచ్చెను. 1914 లో యూనియను ప్రభుత్వమువారికిని భారతజాతీకిని జరిగిన సంధిపరితులు భగ్నము చేయబడెను. సరోజినీ దేవి తూర్పు దక్షిణాఫ్రికాలకు బోయి భారతీయులకు ధైర్యముజప్ప సమాన స్వత్వముల గవలయునని కోరినది. ఎట్లభేదమువలన ఆధిక్య మేర్పడజాలదు. శ్వేతములు తాము ధనవంతులమనియు ప్రశ్నలమనియు దలంచి అచట నివాస మేర్పరచుకొనిన సర్లవారిని నిరసనభావముతో జూచుట మానవత్వమునకు విరుద్ధమగును. ఇట్టి భావమును తొలగించు భారము భారతీయులమీదనే యున్నది.

దేశీయమహాసభ యీ కష్టముల బొందుచున్న వారయడ నానుభూతిజూపును భారతదేశము స్వరాజ్యమును బొందువరకును యెట్టి సహాయమును జయజలనందులకు విచారమును చెల్పెను. ఇందు సత్య పరుడ మేమియునులేదు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చి ప్రపంచములో నితర దేశములతో బలు సమానసాన మాక్రమించునపుడు భారతీయులెక్కిడనున్నను ఒక్కవిధమగు గౌరవమున బయలుచుందురు. భారతదేశము జేయు ప్రయత్నములన్నియును స్వరాజ్యమునకే దాక్షిణ్యమిచ్చుచున్నవి. స్వరాజ్యము వచ్చునరకును విదేశములం

దున్న మన దేశీయులగతి యిట్లుండ వలసినదేనా యనువిషయ మాలోచింపవలసియున్నది. ఎవరి మోక్షము వారిచేతులలోనే గలదు. ఒకరికై ఒకరు కుండ నక్కరలేదు. ఎవరి మంచిచెడ్డలు వారే చూచుకొందురనిన చెప్పవలసిన దేమియును లేదు. కెన్యా భారతదేశీయ మహాసభయందు యూరోపియనులతో సహకార మవలంబించుటకును, శాసన సభలందు 5 స్థానములకే యంగీకరించుటకును, మూడుసంవత్సరముల బాటు యీ సహకారపద్ధతి నవలంబించిచూచుటకును తీర్మానింపబడినటుల నిన్ను మాకువచ్చిన ప్రత్యేక తంతివార్తలందు గలదు. కెన్యాభారతీయులు యుక్తమని తలంచిన విషయమును వారిత్రేయస్సును గోరి వా కోకాజని జేసికొని నపుడు మన కిచటనుండి విమర్శలుజేయుట కవసరములేదు. కాని యీవిధముగ లొంగిపోవుటవలన అభివృద్ధి కేమైన అవకాశముండునా యనువిషయము సందేహముగనే యుండును. ఇందుల కష్టదే అంగ్లో హైందవ వత్తికలు సంతోషించుచున్నవి. భారతదేశమునందలి అసహాయోద్యమమును నిరసించుచున్నవి అసహాయోద్యమమును శుద్ధియొద్ద మమని తెలుసుకొనజాలకున్నవి. ఎట్లయినను ఆయా దేశములు తమకు సమ్మతమైనమార్గముల నవలంబించుచుండును. ఇంతకును చుక్కానివద్ద సరియైన నరంగు లేకపోవుటవలన పడవ యెటుబట్టిన నటు దిరుగుచుండును. ఆ కెన్యాదేశీయమహాసభకు సరోజినీదేవియే అధ్యక్షురాలుగ నుండుట కంగీకరించిన యెడల పరిసిత్తు లెట్లు మారియుండెడివో. ఇప్పుడు ఆబుల్ వాహిదుగారి అధ్యక్షతను యిట్లు తీర్మానించుకొనిరి. యుక్తమే యండము. కాని భారతీయులవిధి యంతటితో దీరలేదు. అచటనున్నవారి కష్టములను చూచుచున్నాము. నివారింపజాలకున్నాము. ఇకమీదనైనను భారతదేశమునుండి విదేశములకు జనముపోకుండ జూచుట భారతీయుల ధర్మమేయున్నది. భారతదేశమున అన్నములేకనే గదా విదేశములకు బోవుట? అట్టిసీతినీ తేకుండ జేయవలయును. భారతీయులందరకును తినుట కన్నమును కట్టుకొనుటకు బట్టయు నుడిన యెడల పరాధీనమై యుండి నక్కరలేదు. విదేశములకు బోనక్కరలేదు. ఇందులకు గాంధీమహాత్ముడు దెల్పినరూటమే సూత్రము. దానితో భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చుననినమ్మి యీ సంవత్సరమంతయును పనిజేయుటకు సంకల్పించుకొనియున్నాము. ఇందువలన విదేశములకు భారతీయులను వలనపోకుండ ఆపివేయవచ్చును. పరాధీనతను పోగొట్టుకొనవచ్చును. స్వరాజ్యమును ఒడయవచ్చును. దానితోనే విదేశములందలి భారతీయుల కష్టములు బాయగలవు. మరయొకవిషయముగలదు. ఇప్పుడు విదేశములలో నిదివరకు స్థావరమేర్పరచుకొన్నవారిని తిరిగి పంపివేయు నుద్యమము బయలుదేరినది. దీని నా పవలసి యున్నది. ఐరోపీయజాతులను పీఠముబెట్టుకొని యుండునటుల జేసి భారతీయులను బంపివేయుటకు వీలులేదని తెలియజెప్పవలయును. కాలసీల ప్రభుత్వము భారతీయులయెడ యెట్లు ప్రవర్తించవలసినదియు మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించి ధర్మముల నాపాదించవలయును. ఈ విషయమున దేశీయమహాసభ విచారమును దెల్పుచు తీర్మాన

ములమాత్రముజేసి గాక యీ దేశములో స్వరాజ్యమును బొందుటకు జేయు నుద్యమమువలెనే వలస దేశములందుగూడ భారతీయులను సరియైనమార్గమున నడుపుటకు కొందరనాయకులను పంపుట కేర్పాటు జేసియుండవచ్చును. కాని ముందు భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చిన అన్నినమ న్యలును పరిష్కార మగు ముఖ్యసూత్రమును మాత్రము గమనింపవలసియున్నది. భారతీయులు అత్యమోక్షమును సంపాదించి తద్వారా తమసోదరులనుగూడ విముక్తుల జేసెదరు గాక!

లి బ ర లు ప త్త ము

లిబరలుపత్తము దేశీయమహాసభయందు జేపరతులమీద జేరునో కొంతవరకు నిన్నటి తంతివార్తలలో వచ్చినది. ఈ పరతులయందు క్రొత్త యేమి యనులేదు. కాంగ్రెసు అంగీకరించుట లేదన్నదేమియునులేదు. దేశీయమహాసభయొక్క ఆదర్శము ఆధినివేళ స్వపరిపాలనమును సక్రమపద్ధతులపై బొందుటయని యుండవలెనని వారు గోరిరి. మహాత్ముడు దేశీయమహాసభయు సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలనమును మాత్రమే కోరుచున్నారు. ఇది యెట్టి దుండవలయునో స్పష్టయించు భారము అన్నిపక్షములవారును జేయవలసియుండునని దెలుపబడెను గాని కాంగ్రెసొక్కటియే నెత్తిన బెట్టుకొనలేదు. దేశీయమహాసభ అ స హ యో ద్య మ ము ను శాసనోల్లంఘనవిధానమును వదలివేయవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. ఇప్పుడు జేసిన దింతకిన్ని మరేమియును లేదుగదా! బహిష్కారములన్నిటిని ఆపివేసెను. ఒక్క విదేశవత్త బహిష్కారము మాత్రము గలదు. రాటము వీరికి బాత్రిగ యిష్టలేనటుల దెల్పుచున్నారు. మహాత్ముడు దీని నెక్కదానినే సమానముగ నందరకుండవలెననియు, అదియే అందరను బంధించు సూత్రమనియు జెప్పియుండ లిబరలుపత్తమువారెట్లు గోరుట క్రూరముగ నుండును. ఒడంబడికనుగూర్చి వీరికింకను సంశయములుగలవు. ఒక్క స్వరాజ్యపత్తమువారే శాసన సభలలో కాంగ్రెసుపత్తమున నుండుటయేమి అన్ని పక్షములవారు మాత్రమేల యుండ రాదని యడుగుచున్నారు. ఒడంబడిక యొక్క ప్రయోజనమును వీరు అన్యథా భావించుచున్నారని చెప్పవలయును. ఇంతకును యీపత్తమువారికి స్వతంత్రముగ తమమార్గమునే తామవలంబింపవలెనని యున్నది గాని యేదోవిధముగ నందరను జేరి ఐకమత్యముగ నుండవలెనని దేశీయమున్నటుల గాన్పించు. మాకు ఐకమత్యమన్న చాల యిష్టమనియు సమ్మతియనియు లిబరలుపత్తమువారు, మస్లింలీగువారును పైకి మాటలుజెప్పి ప్రయోజనమేమి? సమానవేదికపై కేరుటకు యేవిధమునగాని సమన్వయము జేసికొనకుండ యిష్టమున్నదని చెప్పి సంతమాత్రమున లాభములేదు. దేశీయమహాసభ అన్నివిషయములందును లొంగిపోయెను. ఇంకను యీ రెండుపత్తములును దానిని చేతులుగట్టి వేయజూచుట యభివృద్ధి కేమాత్రమును ప్రార్థముగాజాలదు. దేశీయమహాసభ యాహ్వానించినను యీ రెండుపత్తములును వేరుచోట్లనే సభలుజేసికొనెను. ఎట్లయినను మహాత్ముడు కోరినటుల కాంగ్రెసునందు చేరినను చేరకున్నను నైతికబలవ

మాత్ర మొసంగుచుండిన జాలును. కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలప్రచారము జేయకుండున జేసంతటిఫలమే చేకూరగలదు.

బెంగాలు మహమ్మదీయులు

బెంగాలు మహమ్మదీయ మహాసభ కార్యక్షేత్రహింసించిన నవాబు సయ్యదుమహమ్మదు హుసేనుగారు తమ యజమానమునందు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి యవసరమునుగూర్చి చెప్పుచు బెంగాలు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టనున్న క్రిము శ్రులు సవరణిల్లును నిర్బంధవిధానమును ఖండించుచు సాక్ష్యించిరి. రాజభక్తికై యిచ్చు ఏకవంతుల ఉద్యోగపు ఎత్తుకై మహమ్మదీయులు మానపోవలదని బోధించిరి. సభలోనున్న గజనీ, ఘజులుల హక్కుగారల కీ మాటలు కంటకములుగ నుండెను. సభనుండి పినువ్రవచ్చి వెడలిపోయిరి. నవాబుగారి ఉజ్వలము వారికి పిడుగుబడ్డటయ్యెను. నవాబుగారు విషయనిర్ధారణసంఘసభకు పోనుటల యారోజు తంతివార్తలవలన బెలియుచున్నది. సభనుబదువువారిలో నింత యసంతృప్తి గల్గుటకు కారణము అధ్యక్షుడు ఆర్డినెన్సుటలును ఖండించుటయేయై యుండెను. 4 నాల్గవ్రాయమ ను బెల్వినపుడు సహనముజూపకుండు తపస్యిప్రకారము అధ్యక్షుని కట్టిపెయ్యలంచుట నాహసమనవలయును. దేశమంతయును బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బిల్లును ఖండించుచున్నది. విభజించి వాలించునూత్రమును సమ్మవద్దనియే నవాబుగారు బోధించిరి. ఉద్యోగములకై ఆశుబడి దేశక్షేమమునకు ముఖ్యమగు విశమత్వమునకు భంగము గలుగజేయవద్దనిరి. ఇందులకు సభలో కలకలము జయలు దేరుట, దూరదృష్టి సహనములులేకుండుటవల్ల నేయన వలయును. ప్రభుత్వ చర్యను మహమ్మదీయ సభ్యులు శాసనసభలో సమర్థించవలెనను తీర్మానము వచ్చినపుడు గూడ సభ్యులయిని కిల్లలమై అప్రసనియుకొదనియు, తుదకు అంగీకరింపబడెనుట నెల్ల ప్రకటించు సభ చుంగుంబడను దుములో నింత ప్రాంతాల్పమున్న బల్లు అంగీకరింపబడునా?

‘స్వరాజ్య’ వార్షికసంచిక

ఈ సంవత్సరం ‘స్వరాజ్య’ వార్షికసంచిక సంపూర్ణ జాతీయ స్వరూపమును దాల్చినది. బెల్గాం కాంగ్రెసుసంచికగ ప్రచురింపబడినది. పైన మహాత్ముడు, జాతీయతాచిత్రిమును లోపల దేశాధ్యక్షయమునకు సంబంధించిన వ్యాసములు గల్గి తత్కర్తల చిత్రపటములతో దసరారుచున్నది. వ్యాసములు వ్రాసిన ప్రముఖులందఱును తమ కళిమానవిషయములందే వ్రాసరి. ఇందు పొలకుగారు విదేశములందల భారతీయులనుగూర్చి వ్రాసినవ్యాసము వారియొద్ద భారతీయుల కిర్తనమును సూచించుచున్నది. సర్. టి. సదాశివయ్యగారు అస్పృశ్యతనుగూర్చి వ్యాసమువ్రాయుచు అట్టిది శాస్త్రధర్మమెక్కడను లేదని సూచించిరి. కే. యం. ఘోషగారు అకాలసింహాధిమనుగూర్చిన వ్యాసమును, దాకరు పట్టాభ సేత రామయ్యగారు ‘అసహయ’ద్యని ముజయముగాంచినా’ యని వ్రాసిన వ్యాసమును, లజప్రతాప, వ స్వామిగాంలు ప్ర

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

31-12-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చందాలు	గోశాధిపతి కాళినాథుని నాగేశ్వర	గోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
ఇదివఱకు 50893-14-7	రావుపంతులుగారికి చేరిన వసూలు 24653-9-8	వసూలు మొత్తము 24878-9-8
నేటివసూలు 1-0-0	ఇదివఱకు 24653-9-8	ఇదివఱకు 24878-9-8
	గజపతివగరము మూలా వెంక	గోశాధిపతివద్ద వసూలు 1-0-0
	మాంబగారి ముడుపు 1-0-0	
మొ 50894-14-7	మొ 24654-9-8	మొ 24879-9-8

పూజానిధికి సామ్యమునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు,

ముఖులనేకులు వ్రాసినవ్యాసములును కీ|| శే|| రెవరెండు లీతుగారు మధ్యనిషేధమునుగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును గలవు. హరింద్రనాథ చటోపాధ్యాయ గారి ద్వైము గలదు. తెన్నినుటలనుగూర్చి స్వాసభవములను బెల్విన సీ. రామస్వామిగారి వ్యాసము గలదు. చిత్రమైన కల్పనలుగలవు. ఇయ్యది ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ సర్వనిషయ వ్యాసములు గల్గి అత్యంత శతనీయముగ నున్నదనియే మా యాశయము.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకంలో సత్యాగ్రహాద్యయము సజపుటనుగూర్చి టి. కే. మాధవగారును, కుంజకృష్ణపిళ్లెగారును, సంబూద్రిపాడుగారును మహాత్ముని సలహా యడుగగా విధానమునం బెట్టి మార్పులేకుండ జరుపుచుండవలసినదని చెప్పెను. మహాత్మునకు సత్యమునందును అహింసచందును యెక్కుడు ప్రీతిగలదు. ఈ రెంటిని ఆధారముజేసి కొనిన యే యద్యమమైనను విజయముగాంచునని ఆయనకు నమ్మకముగలదు. అందులకే యీ యద్యమమును సడుపుటకై నెలకగుఖర్చులన్ని నిగూఢ నిచ్చెదననెను. అప్పుడే జననరిఖర్చుల నిచ్చివేసిరి. వైకం సత్యాగ్రహాలు మహాత్ముని జెప్పినరీతిని యద్యమమును నడిపి సత్యఅహింస బద్ధులై యుండి అస్పృశ్యతను దొలగించెదరు గాక!

రాటముపై కోపమెందుకో?

లోక్సలో సమావేశమైన జాతీయ సాంఘిక మహాసభ రాజకీయవిషయములతో నేమాత్రము సంవర్కములేని శుద్ధ సాంఘికాభివృద్ధి విషయముల గూర్చి చర్చించెను. మత సహనమునుగూర్చియు అస్పృశ్యతనుగూర్చి, స్త్రీవిద్యనుగూర్చియు తీర్మానింపబడెను. ఆ స్త్రీవిద్యనుగూర్చిన తీర్మానమునందు రాటమును గృహపరిశ్రమగ నేర్పవలెనని సవరణరగా అది ఓడిపోయెను. స్త్రీలకిండ్లలో ముఖ్యముగ లోకై యుండు పరిశ్రమ రాటమని యెన్నరైన సంగీకరించెదరు. ఈసభవా రేలకో రాటముపై కినుకవహించిరి. దీని ఆర్థికప్రాముఖ్యము వీరికి దలెయదందుమా లేక రాటముకును రాజకీయములకును సంబంధము గలదని భావించిరందుమా!

కార్యదీక్ష

బెల్గాంసభ లన్నియు ముగిసినవి. మహాత్ముడును నాయకులును వెడలిపోయిరి. మహాత్ముడు

కథియవాడు సంస్థానాధీశులసభ కాగానే గోహాటుకు బోయి హిందూ మహమ్మదీయ వివాదలను పరిష్కరించును. నాగపురములోని తగాదాలను పరిష్కరించుటకు పండిత మోతీలాలు నైహూ, అబ్దుల్ కలాం అజదుగారిలు వెడతెదరు. అన్ని రాష్ట్రములును యీ కాంగ్రెసు తీర్మానములను ఆచరిణలో బెట్టుటనుగూర్చి అలోచింపవలసి యున్నది. కాలము వృధజేయజనదు. ఆంధ్రదేశము వెంటనే భవిష్యత్కర్తవ్యము నాలోచించి కార్యదీక్షకు గడంగునని నమ్మెదము.

మధ్యరాష్ట్రము స్వరాజ్య పక్షము

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి యేర్పాటులు

బెల్గాము, డిశం 30:-మహాత్మాగాంధీగారు ఆతనితో వచ్చినవారును నిన్న సాయంకాలము మెయిలులో అపామ్యుడా బానునకు, జనిరి. కాంగ్రెసు వారమునందు రైల్వేవారికిని, తెలిగ్రాము అధికారులకు చాలపనిగల్గెను. బెల్గామువంతి చిన్న పట్నమునందు తగినన్ని వసతులు లేకున్నను రైల్వే బెల్గ్రాము అధికారులు అదనపు గుమాస్తాలను నియమించుకొని తగిన యేర్పాటులు చేసిరి. రైల్వేమండలివారుగూడ ప్రయాణులకు చాల సహాయపడిరి.

డాక్టరు మాంజీగారు యిల్లు ప్రకటించిరి. గాంధీ గారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికి జరిగిన బహిరంగ, అసహయోద్యమమును నిలుపుకేయినది కాంగ్రెసునం దంగీకరించబడుటచే మధ్యరాష్ట్రములలో స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ్యులు జనవరి 11 వ లేదని సభగావించి యారాష్ట్రములో శాసనసభలోని వర్తనుగూర్చి పచారించెను.

మాలావా, అబులుకలాము అజదుగారును, పండిత మోతీలాలు నైహూగారును మహాత్మాగాంధీగారు కోంనప్రకారము నాగపూరులోని హిందూ మహమ్మదీయ తగవులను పరిష్కరించుటకై జనవరి 9 వ లేదని రానున్నది.

(ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

సర్ విలియం బ్రాంకర్ వైమానికుడు

కరాచీ, డిశంబరు 30:-కరాచీకి చెవలబటు ఉదయం 10.40 గంటలకు భాటునందు వైమానికుడు సర్ విలియం బ్రాంకరుగారు బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

కరాచీ, డిశంబరు 30:-నేటి సాయంత్రము 3.30 గంటలకు సర్ విలియం బ్రాంకరుగారు కరాచీలో దిగిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్ రాబర్టు హార్న్ గారు

రంగూరు, డిశంబరు 30:-నేటిచ్చటకుండి కలకత్తా బోవుటకు సర్ రాబర్టు హార్న్ గారును సర్. టి. ఆర్. వైస్ గారును వెడలిరి. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

జర్మనీలో దాచబడిన ఆయుధములు

ఖాళీ జేయ జాల మనుటకు కారణము

మిత్రముండలి నిశ్చయము

లీప్జిక్, డిశంబరు 29 — జనవరి 10 వ తేదీని కొలలో నున్న ఖాళీజేయుట వీలులేదని కారణములను జూపుచు జర్మను ప్రభుత్వమువారికి 10 వ తేదీలోపుగ బంపుతేఖులో తెలియజేయు వరకులను రాయబారుల సభవారు ఆలోచించుచున్నార.

జర్మనుల కంపులేఖయు, రానుబాదులసభవారి నివేదికయు, నిండునివేదికను తయారుగ వెంటనే ప్రకటింపబడునని మైన్యుప్రతిక వాకొనుచున్నది. మిత్రముండలి దాచబడిన విషయము తెలియజేవు పరిషియాలలోనున్న సైనికాధికారులు జర్మను జనసామాన్యమును తప్పుదారిని బెట్టుచున్నారు. అందుచే ఈ నివేదికను పూర్తిగ ప్రకటించినవారి కన్ని సంగతులు బోధపడును యదార్థము లేయును. జర్మనులో జర్మనులు చాలగుండి సంధి కొడబడుచున్నారని జేవ్వచున్నారు. ఇదివిజమైనది లేదని జర్మనుప్రజలు, జర్మను సైనికనిపులులును, విజ్ఞానాంగ సైనికనిపులులును సంగతులన్నిటిని తెలిసికొన్నచో తెలియును. ఈసంగతులు ఇంతవరకు బయటకు రాకుండ ఆపుజేసిరి. మిత్రముండలి సైనికాధికారిల పరిశీలనమున కెట్టి యభ్యంతరము లేదని జర్మనుదేశీయరక్షకమంత్రి తెలుపుచున్నాడు. ఈ నిర్ధారణను నివేదికము అంత్యమని తెలియజేయు ననుచున్నారు.

డెయిలీ లెలిగ్రాఫు ప్రతికాభిప్రాయము

డెయిలీ లెలిగ్రాఫు ప్రతికాభిప్రాయము: ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు తమ వెనుకటి ప్రభుత్వమువారిచే ఆక్రమణను అంత్యమొందజేయగోరుచున్నారని మొన్నగూడ కర్మకు ప్రభువు అట్లులే తెలియజేసెను. జర్మనులు ఎంతవరకు ఆయుధములను సాగించుటలో వెరవేర్చరను విషయము తేలవలసియున్నది. మిత్రముండలి సైనికవిచారణసంఘమువారి నివేదికను ప్రకటింపబడినగాని తెలియదు. నిగుడు సైనికపరిశీలనము గావలెనని మిత్రముండలి గోరుటకు ప్రబలకారణములెన్నియోగలవు. విచారణకు దావ్యమార్గముగారు అంగీకరించిరి. అట్లు పరిశీలనమునకు ఒప్పుకొని అట్టిపరిశీలులు ఇచ్చుచులేదని జర్మనుప్రభుత్వమువారి ననుటకు వీలులేదు. జర్మనులు యేమియు దావరికము జేయలే దనుకొనవలెననుచున్నారు. అట్లు అనరాదు. మిత్రముండలి సైనికసంఘనివేదికను ప్రకటితముకాగానే నిజస్థితు లన్నియు బయల్పడును. మరల ఈ సైనిక పరిశీలనమునకు గాఢము జర్మనీలోనున్న సైనిక దుండగిడుతనమే కారణమని జర్మను చాన్సిలరు అనుచున్నాడు.

హైదరాబాద్ గారి భయములు

లండన్, డిశంబరు 27. — రాత్రి 10.30. మిత్రముండలి కొలలోనున్న 10 తేదీకి ఖాళీజేయకపోవుటచే విచారణనితములు సమకూడవచ్చును. మిత్రముండలి చెప్పియున్న ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచున్నారను యభిప్రాయమేర్పడిపోవును. దాస్ నివేదికయను అనుబంధపుటకు చేసిన స్వాధీనత్వములతోయు నిర్ధకమయినదని నలించెదగా. కొలలోనున్న ఖాళీజేయమనుట మరల ఆపరాధములను విధించుటవంటిది యనిపించుకొనును. సైన్యములను కిక్కిరింపజేసిన విషయతో జర్మనులు తగ్గించితిమనుచుండ వారు తదనుచు ఆక్రమణను సాగించుట ఆపరాధములను విధించుట గాక మరేమనుక?

యూరప్రుఅంతయు కత్తులు కబాదులను పూనియున్నది. అట్టి యూరప్రుభూతులబద్ధ జర్మనీలో అబద్ధిసిన తామరత ఆసనముగ స్థితియందున్నట్లు ఇటీవల జర్మనులు జాతిపమితికంపిన లేఖనలన జేయుచున్నది. సైన్యములను తగ్గించువరకులలో అన్నిటిని ముఖ్యమైన టివి జర్మనులు వెరవేర్చలేదని ఎవరును అనుకొనుటకు వీలులేదు. అనుబంధము. కొన్ని విషయములే మిగిలియున్నవి. అయ్యది ఉభయముల పరస్పరముగ ప్రసాపించుకొన్న నే పరిష్కారముగను. మిత్రముండలితో జర్మనుల నిష్కాపర్యముగ వ్యవహరించిరి. అందుచే 10 వ తేదీలోపుగ ఖాళీజేయుటకు మార్గమును వెదకుట వీలునని నమ్ముచున్నారము. ఖాళీ జేయనిచో గల్గు ప్రతిఫలమును, అవర్థములను తొలగించుటకు ఇంగ్లను మార్గమేర్పడునని ఆశించుచున్నాడనని మార్క్సుగారి

నిది. తాను విశ్వాసముతో వ్యవహారమును జరుపుటకు అవలంబించినను అట్లుజేయుటకు వీలులేకుండ ఏర్పడినచో ఏమి మూడునో జేప్పుటకు వీలులేదనిది.

బెర్లినులో ఫిరంగులు మున్నగునవి

దొరకు

బెర్లినునుండి డెయిలీ మెయిలువిలేఖ లిట్లు డెబ్బుచున్నాడు:— మిత్రముండలి సైనికపరిశీలనసంఘమువారు బెర్లినులో 100 కేల ఆయుధములను గనుగొని ఇందలి మరపిరంగులు యుద్ధకేళియున్నవి

కొలలోనున్న ఖాళీజేయుట

నుగూర్చి వాషింగ్టన్ నుండి ఎవరును ఏమియు తనకు తెలియజేయలేదని నవ్వపరిహారసంఘమునందున్న ఆమెరికన్ ప్రతినిధియు ఆమెరికన్ రాయబారియు తెలుపుచున్నారు.

యింగ్లండులో తుపాను

గొప్పనష్టము

వచ్చుదగ్గములో నష్టము

లీప్జిక్, డిశం 29:— అనేకముగనదులు నట్లుగా తేగి పొంగి పారలినవి. విస్తారముగ నేడేశములు ప్రవాహములో మునిగిపోయినవి. నిలువటకు వీలులేకుండ బోయెను సముద్రములో గొప్పనష్టము గల్గెను. జర్మనుపడవ బ్రద్దలగుటచే అనేకముగ ప్రజలు నశించిరి. 11 గురు కొట్టుకుపోయిరి. మునిగిపోయిరి. ఒక్కడుముత్రము బ్రతికెను. డెన్మార్కు ఒడ యొకటి గట్టుజేరెను. ఓడ కప్తాను, ముగ్గురు సిబ్బందియు గట్టుచేరిరి. ఇంకొక ఓడ బ్రద్దలగుచున్నది.

ప్రెంచిఒడలో పోయినదన్నియు దొరికెను. ఓడమునిగి పోయినదియు అందరు మడిసిరినియు భయపడుచున్నారు.

నార్వేపడవ సిబ్బంది ప్రాణములు దక్కెను. సముద్రతీరమున మరకొన్ని నష్టమును గల్గెనగాని అపాయములేకుండ జేయుటకు పడవులు సిద్ధముగ నుండెను.

మిడ్లండు బ్యాంకు మోసము

లో ఎవరో ప్రభుత్వాధికారి హరిసింగ్ గారిపేరు మనదాని వేయగోరుటచే అట్లు జేయుట తప్పని మైన్యుప్రతిక వాకొనుచున్నది కాని ఇతరప్రతిక లీరహస్యమును దాచలేదు. నిర్మాటముగ ప్రకటించిరి.

నాన్యస్థానమున బహిరంగవిచారణ జరుగుటచే ఎవరికిని అవనమ్యకములేకుండెను. ఇప్పుడు ఎవరో కోరినందున ఆ డెంచుటచే ప్రజలకు విశ్వాసముబోవును. న్యాయపరిపాలనమునకు భంగముగల్గినపుడు రహస్యముగ జరుపుటనిధియే. అజ్ఞేపణలేదు. న్యాయము బహిరంగముగ సాగుటకు రహస్యపు విచారణ లండనుగూడదని ఆశాననులను రద్దుజేసిననుచున్నది.

ఉపద్రవకరమగు అంటురోగము

క్రాంతి కోగము

లండన్, డిశంబరు 11:— జపానులో క్రాంతి కోగము బయలుదేరెను. 10 దింటికి 6 గురు చనిపోయిరి. ఈకోగము ప్రాచ్యదేశమంతటను ప్రాచుమన్నదని వైద్యులు భయపడుచున్నారు. దీనిని నిద్రకోగమని నిరూపించుచున్నారు. బ్రిటి యోప్రభుత్వమువారు చనిపోయిన వారిసంఖ్యను విస్తారముగ జాతిమితి ఆరోగ్యకార్యాలయమువారికి తెలియజేసిరి.

ఆస్త్రియముగ ఈకోగము సోకుటయు అతిశ్రద్ధుముగ ముదిరిపోవుటయు 5, 10 రోజులలో న్యూఢిసంధులయు ఈ రోగలక్షణములుగనున్నవి. ఈకోగము సోకినవారందరును 50 సంవత్సరములకు పైబడినవారే

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు అప్పలను

ఎగవేయు ద. ఎప్పుడో

హ్యారిస్, డిశంబరు 30:— హ్యూవాస్ వార్త లిట్లు డెబ్బుచున్నవి. ఫ్రెంచి అధికమంత్రి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఆమెరికాలో ఎవరో ఫ్రెంచిప్రభుత్వకేతువులు కొందరు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారివలసిన అప్పలను ఎగతెత్తివరని ప్రచారము వచ్చుచున్నాడు. ఫ్రెంచి అధికపరిశీలులగుగూర్చి తాను జెప్పినమాటలను అపార్థముగ జేప్పినది. ఫ్రెంచిప్రభుత్వము వారు ఎన్నడును తామియవలసిన అప్పలను ఎగవేయదలంప లేదని ఫ్రెంచి అధికమంత్రి నుడికెను.

దేశీ ప్రభుత్వ

నేను ఎవరిని స్వప్రముగ జేప్పనిచో బాల్కన్యముగారునన్ను సంగతికూటములో జేర్చియుండెడిది. నేను మంత్రివర్గములో జేర్చునను యెధాప్రకాశము లోటులేకుండ ఉద్దోగమునందు అన్ని అపేక్షలను నడులుకొని కే కిరంచనలేక ప్రభుత్వమునకు సోదావుగ నుండుననియు నాకేమియు కోపము లేదనియు విచారము లేదనియు తెలియజేసెను.

ప్రభుత్వ రహస్యములు

ఫ్రెంచి అధికారివర్గమునుండి బయల్పడుట హ్యారిస్, డిశంబరు 29:— ఎల్వీ క్లెయరు పత్రికాస్థానమున కిషింపువిషయమై ఫ్రెంచిరాజ్యాంగసభయందు న్యాయకాళామాత్యుడు సమర్థించెను. రాజ్యముబైట సంగతులగుగూర్చి ప్రకటించుటకు పత్రికాస్వాతంత్ర్యము నలదుగాని రాజములో సంగతులు బయల్పెట్టుటకు అధికారము లేదని. ఈపత్రికకు లభించిన కాగితములు ఫ్రెంచి అధికారులనుండి దొరికియుండవలెను. అట్టివా రెంత అధికారములో చున్నను వారిని కిషింపవలెననిది. చర్చ ఆపుచోబడెను.

మరణవాదము

సర్ విలియం ఎమర్సన్ గారు శిల్పికారుడు. ఇంచనిపోయెను.

సర్ మూఅబ్దుల్ బేగ్ గారిభార్య చనిపోయెను.

ఇండియనుల మొల

వారికేష్టుములు

ఇండియాలో ఆదరణ అన్యాయముగ నున్నది లండన్, డిశంబరు 29:— లండన్ ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘమువారు పత్రికలను, పార్లమెంటు ఘట్టలను మకా విన్నపమును బంపుచున్నారు. 1919 సంవత్సరపు సంపత్తిలు చట్టములో ఆంగ్లో ఇండియనులకు సౌకర్యముల నేర్పాటుజేరణ వార్తెండ్రునుండి తమకు వరసగ అన్యాయము జరుగమనననుచున్నారు. యూరపియను ప్రాథమిక విద్యావిరాళదను బెంగాలు శాసనసభవారు నిరాకరించినదియు లిట్టకప్రభుత్వ దానిని సరిచే చేయలేదనియు తెలియజేసిరి

భారతీయుల విమోక్షము ఆంగ్లో ఇండియనులను శాసనములప్రకారము దేశీయులుగనే ఎంచవలసియున్నను పల్లెటసర్వమునుండి తొలగించుచున్నారు. ఇయ్యది 1858 లో విక్టోరియా రాజ్ఞి ప్రకటనమునకు విరుద్ధము. బ్రిటిషు పట్నములో ఆంగ్లో ఇండియనులను ఏదో ఒకవిధముగ జేర్చుకొనవలెను. ఈక్షేప్టములను విచారించి మరితర మొలలను ఆలోచింపకుండ సంస్కరణములను ఎత్తుకవజేయగా దనిది. శాశ్వతముగనుండు బ్రిటిషు ప్రజల ముఖ్యాత్యములను గాపాడకుండ క్రొత్తవిధానములను ప్రవేశజేట్టరాదనిది.

ఇండియాకు వైమానిక పయనము

నరదానపయనము 52 పౌనులు ఖర్చు

లండన్, డిశంబరు 14:— 19.7 వసంతి ఋతువునుండి ఇండియాకు వైమానికపయనము ప్రారంభమగును. ఈజుత్తు పరికోధక పయనములు 1925 ప్రారంభములో జరుగును.

నిద్రబోవులను సాగుకు దూరముగ ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. బొంబయి జేరుటకు 5 రోజులు బట్టును. గంటకు 70 మైళ్ళుడితో పోవును లండనునుండి బొంబయికి విమానము విదా పయనము 52 పౌనులు ఖర్చునను. ఈ త్రరములు గాం పోవుటకు 1 1/2 పెన్సి దీసికోవలెను. ఇండియాకు వైమానిక పయనము నేర్పాటుజేయుటకు అంచనాను జరుగుచున్నది.

రషియా యుద్ధనౌకలు

లండన్, డిశంబరు 27:— బిజెర్టాలో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బెట్టుకొన్న రషియా సముద్రనౌకలను సోవియటులకు బదలాయించు విషయమై రికాదావచ్చెను. ఈ విషయమై ఆలోచించుచున్న ఫ్రాన్స్ కో సరిష్టి సోవియటు సంఘమువారికను ఒడంబడికకు రాలేదు. రషియా యుద్ధనౌకలను మరమ్మత్తు విషయమై ఖర్చు బెట్టిన సామ్యము ఇచ్చిన గాని సోవియటులకు స్వాధీనము జేయమనుచున్నారు. అధికపరిష్కారము పూర్తి జరిగినగాని అట్లు జేయుటకు వీలులేదని రషియా ప్రతినిధులు తెలియజేసిరి.

ఆలివియరు ప్రభుని ఖండించుట

భారతీయులపట్ల సానుభూతిజూపుటకష్టం!

లండన్, డిశంబరు 29:—హిందూత్వం ప్రకటించుచు తీర్మానములను భారతీయులు తేసినపుడు సానుభూతిని జూపెనుగాన ఆంగ్లేయులు కుహృత్వానమును నిలబెట్టుకొనుటకు ఆలివియరు ప్రభువు గోచించి ఆలివియరు ప్రభువు బహిరంగముగ ఆ సానుభూతి నుపసంహరించుకొనవలెనని డియరీ బెలిగ్రాఫురీతిక హెచ్చరించుచున్నది.

ఆంధ్ర రీతి మండలి

ఆంధ్ర మండలి చర్చించెదరు

హైదరాబాద్, డిశంబరు 29:—ఆంధ్ర మండలి ఆంధ్ర రీతి మండలి పరిషత్తులను గూర్చి జనవరిలో అవశ్యము చర్చించెదరు. ఫ్రెంచి ఆంధ్ర మండలి ఒప్పుకొనెను. కాని పార్లమెంటు సమ్మతి జూపిన గాని ఆంధ్ర మండలి బాధించవలసి. నష్ట పరిహారములలో అమెరికనులకు కొంత వాటానిచ్చుటకు ఆమోదించెదమనిరి.

టోకియా ప్రాంసు

వైమానిక పయనము

ను ప్రభుత్వమువారు ఫ్రెంచిపై మానికుడు జోయిసీగారు బట్టినవారినే జరుపుటకు నిశ్చయించిరి లండన్ వైమానిక కార్యాలయమువారికి తెలిసెను. ఇంగ్లండుకుగూడ బోయెదరు, వసంతయుతువుగా జరుగను. ఈవరి నిమిత్తము ఇదివరకే తగినంత మొత్తమును చేపూర్చిరి.

సంగ్రహములు

స్వదేశ సన్నిధానములు

ఒక నెల మహారాజా గోదావరి స్వదేశ సన్నిధానముల సమస్యలను విచారించబడియున్నదని ప్రాంతముల ఎం.జె.ఆర్. రివ్యూ ప్రకటించి వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషు ఇండియాలో సంస్కరణములు, పరిపాలన విషయములను గూర్చి విచారణ సంఘములు విచారణకు సల్పిరి. కాని 20 వ శతాబ్ద పరిస్థితులకు సరిపోవునటులు సంస్థాన పరిస్థితులను సవరించలేదు. 1917 ఆగస్టు 17 తేదీని ప్రకటించిన దానికిని సంస్థానాధీశ్వరుల సత్వములకు భంగము రావలెను. వీరికి పదేపదే సార్వభౌమత్వమును అభయములకు సరిపోవునటులు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఇప్పుడు పరిశీలించుటకు స్వవిధి యున్నదిగాన ముఖ్యము పరిశీలించవలె ననుచున్నాడు.

బరిష్టు ప్రీస్టేటు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 30:—బరిష్టులో భారతీ పరిస్థితులు తీర్చుకుంటే ఉత్తర బరిష్టు ప్రభుత్వమువారు కర్మా ఉత్తర బరిష్టు రద్దుచేసిరి. రాత్రి 10 గంటలైన పిదప నిష్ప రాజగూడెం దకు ఉత్తర బరిష్టు తీసివేసిరి.

కెడ్ బ్యాంకు అద్దె పోరాటము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 30:—కలెగరీని వెడలగొట్టిరి. దీనిని చాలమంది గుంపులుగ జూచిరి. ఆక్షేపణలు, అల్లులు లేవు. ఇండ్లలోనున్న వారు గోలజేయునటులు అధికారులు తిలుపులకు బగలగొట్టి ప్రవేశించిరి. పదిగంటలయిన పిదప అధికారులు వెడలెరి. వెడలగొట్టబడిన 4 కుటుంబములను జనులు బ్రాడ్ మార్క ప్రవేశపెట్టిరి. వెడలగొట్టబడి నివృత్తయినవని ఫ్యాక్టరీ యజమానులు గ్రహించిరి. ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలుగలేనని కొనసాగెను.

ఇంగ్లండులో తుపాను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 30:—నీన్నటిరాత్రి వరల తుపాను వీచెను. అపారమననము గలిగెను. ఎక్కడజూచినను వందల సంఖ్యలోని పెరిఫోనుతీగలు క్రొంచబడియున్నవి. భూగర్భము నందున్న లింతులు నీటిలో మునిగిచి. లండన్ నుండి కార్తెలు వరకు నీటియము. చాలనేపు గంటలలోపల రైల్వే ఆగిపోయెను. వందల మైళ్ళకంటే ప్రసహించెను. పశువులు, గొట్టెలు కొట్టుకపోయెను.

ఎక్కుచెయింజు అనుకూలముగానుండుటచే ఈదిగువ తెలుపుచిన

ప్రత్యేక ధర లిస్టు

1925 సం॥-ర॥ జనవరిమాసముగందు విక్రయించబడును.

రొక్కమునకు ప్రత్యేక ధర

	ర॥	అ॥
విన్ బెన్ టైమ్ పీసులు	ప్రస్తుత ధర 1-8	11 0
బేబి బెన్ టైమ్ పీసులు	"	13 8
బీ టైమ్ పీసులు	"	6 8
అమెరికా అలారము	"	6 8
సెల్ థామస్ ఎకో టైమ్ పీసులు	"	7 8
సెల్ థామస్ రేడియం టైమ్ పీసులు	"	8 8
సెల్ థామస్ గోడకుతగిలించు పెద్దగడియారములు	"	45 0
బ్రాకెట్ టైమ్ పీసులు మాల్కోమ్ కుములు	"	4 0
" స్టేట్ సెల్ ఫిల్లింగులములు	"	5 0
స్వాన్ కలములు నెం 1 స్టేట్ సెల్ ఫిల్లింగులములు	"	7 8
వాటర్ మన్యు కలములు నెం 12 స్టేట్ సెల్ ఫిల్లింగు	"	9 8
బి. ఎన్. ఏ. బై సిక్స్ (3-6) డన్ లెప్ టైమ్ పీసులతో సహా	"	180 0
అడిసన్ రిలై యన్సు సైకిల్ ఫూర్తిగా	"	115 0

అడిసన్ ఆండ్ కో., లిమిటెడ్.

మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

50 వందలకుమునుపు స్థాపితము.

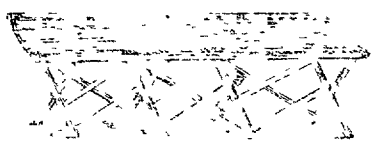
రాయణభగవద్గీత

(వచన గ్రంథము)

క్రాంతి, 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కేటాన్ టైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0.

ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకు డెలగరవచనము. ఏయధ్యాయమున కాయధ్యాయము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయబడినది. తెలి మిగులబ్రత ప్రముఖ ప్రాథమధురముగ నున్నది. ఇది యా వైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేడలనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావింపబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక యందు గలను. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడు శోచనీయము. ఈ గ్రంథము స్త్రీలకు వైతము సుబోధముగనుండును. తాళపత్రముతోకయదలి స్థానిత్యములకు ముద్రణమున సంస్కరించిన స్త్రీలకు బుక్కువట్టగాను రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనబడినది. ఇది ముద్రాను బార్బెటో వగ వాముత్తియప్పకవిగారి 71 రు 8 లు 8 గల ఎగలవ రత్నము వైసాని కృష్ణయ్య సెట్టి అంతుపన్నవారిగారి గ్రంథమునకు లభించును.

స్వదేశికాంతు ఫర్మిచరు

- (1) మహత కాంతుకాంతు 1 వ రకం రు 15, 2 వ రకం రు 18.
- (2) ఎక్కు కాంతుకాంతు 4,
- (3) కాంతుకాంతు 1 వ రకం రు 3.8-0, 2 వ రకం రు 8.

కాంతులను, యితర వివిధములను వ్రాసిన పంపబడును. పి. వీరాస్వామినాయు అండ్ సన్స్ నల్లరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

37500-స్థిరాస్తి-గొప్పలాట

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినవిషయము టిక్కెట్టు... రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్టు లాటరీ వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులోపల జూటుమిల్లు వద్దను నాతాలూకు రియలైజరుల ఫలమును అందుకొనుటకు అమర్చబడియున్న బిల్లింగులు టానరీతోసహా టిక్కెట్టు 1 రు 5 లుచే 7500 టిక్కెట్టుల పూర్తియైనవెంటనే తెనాలిలో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లు యెదుట లాటరీ కలుపబడునకి వసూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగలురా కమీషను ఖర్చులు పోన మిగతాసొమ్ము గుంటూరు జిల్లా కోఆపరేటివ్ యూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడునకి లాటరీ టిక్కెట్టుల పూర్తియైనవెంటనే లాటరీ కలుపబడు తేది యున్నప్పుడును, ఆఫీసర్ల పేర్లను, ఆంధ్ర, స్వరాజ్య ప్రతిక లలో తెలియపర్చి లాటరీ అయినవెంటనే లాటరీ ఫలితమును పై ప్రతికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరీ కలుపు తేదీకి టిక్కెట్టు కొనుపారు అంగర రువచ్చును. లాటరీలో ఫలితమును జూరు వారు తెలుపుతేపులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఇంకా నిరకరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ ఆఫీసుకు వ్రాసిన తెలుపబడును. టిక్కెట్టు మా యేజంట్ల ద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మునియార్డరు చేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్టు కొని లాటరీ త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని నాప్రాధాన.

మిక్కిలి సేని గుండారాయు

గుంటూరు జిల్లా, తెనాలి. లేక మద్రాసు కో, (సిక్స్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

మహాత్ముని అధ్యక్షత - మహానాయకలందఱును విచ్చేయుట - నూతనమును ఒడంబడిక యును ఆమోదించుట - సర్దు - మహాభలిచెట్ల జనుల మున్నగు శుభ పాఠాములచే నుండునగు బెల్లంసమాజీమునకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత కనినదని తెలుగుగతినందులకు చాల సంబంధించును మహాత్ముని

బెల్గాంలో నూలువదుకు పోటీపరీక్ష

ఆంధ్రుల ఆత్మదృఢత ప్రతిభ

వివిధరాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన పోటీదారులు 45 ఉంది. అందు 10 మంది ఆంధ్రులు. ఈ 10 మందిలో 5 గురు బహుమతులు పొందిరి.

పరీక్షాధికారులు:— (1) మెక్మలర్ గాంధీ, జ్యోధాకర్ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, డాక్టర్ భోగిరాజు పటాభిసేతారామశర్మ, కె. రాజగోపాలచారి, సి. వి. రంగంశ్రేణిగార్లు.

5 పతకముల ఆంధ్రుల వే

నూలు పరీక్షించి బహుమతుల నిర్ణయించుటకు 3 గంటలు పట్టెను

గాంధీమహాత్ముడు పతకముల నిచ్చెను

పరీక్షకాలపరిమితి ఒక గంట. పోటీదారులజతలు 4:

పోటీదారులలో 33 మగవారు, 12 ఆడవారు (ఆంధ్రులు 10, వంగీయులు 2, బేహారులు 6, బాంబాయి 1, గుజరాతులు 2, కన్నడులు 14, మహారాష్ట్రులు 4, తమిళులు 4)

బహుమతులందించినవారి నామములు

క్రమ	నూలుపాడుకు (గజములు)	సెంటరు	రాష్ట్రము	పతకములవివరము	పతకపాతము
1. సత్యనారాయణసింగు	765	10	బేహారు	మొదటి బంగారుపతకము	సి. వి. రంగంశ్రేణిగార్
2. కే. వెంకమ్మ	217	60	ఆంధ్ర	రెండవ బంగారుపతకము	"
3. టి. ఎం. శ్రీనివాసాచారి	645	15	"	మూడవ బంగారుపతకము	"
4. శీరమ్మ	416	42	"	నాల్గవది	"
5. మినాక్షి సందరుడు	180	187	తమిళ	ఐదవది	"
6. ఇ. వెంకటరామయ్యర్	249	50	"	వందవది	గంగాధర్
7. శ్రీమతి తారామతిఅరుంబా	871	20	బాంబాయి	"	"
8. రామకృష్ణకామర్ల	14	61	ఆంధ్ర	"	"
9. రాంజీవ్ బాగూస్	577	11	బేహారు	"	"
10. ఉస్మాన్ ఆలీఖాన్	729	8	పంజాబ్	"	"
11. శ్రీమతి భువ్వశిలక్ష్మీవాణసు	160	97	ఆంధ్ర	"	"

480 సెంటరు నూలు తీసిన శ్రీమతికమలామణిగారికి ఖాదీసంస్థవారిక బంగారుపతకము నొసగిరి.

వంగదేశమునం దందరికన్న నన్ననినూలు దీసిన శ్రీమతి అపర్ణాదేవికి అఖిలభారతఖాదీసంస్థము తరపున నొక బంగారు పతకము నొసగిరి.

ఖాదీ కి జయ్

ను మహాత్మాజీనకు మౌత్సభామికిని మనఃపూర్వకముగ ననుసాగించుటకు ఆంధ్రుల సత్సత్వముల నర్పించుచున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్రమువారు ప్రత్యేకభోజన కాలము సాగించి రి. చాల మంది ఆచటభుజించి రి. భారత గ్రంథాలయ, కందమూలపు కాననపథల నిర్వహణ భారముగూడ ఆంధ్రులమైననే పడినది. ఆంధ్రభిరము సింహద్వారమునకు కడుచేరువగ వేయుండెను. ఆంధ్రులందరు నచట నేరిడిసిరి ఆంధ్రనాటులుగో కొందరు మాత్రము ప్రత్యేకభిక్షములలో విడిసిరి. వారిలో దేశభక్తులను శ్రీమతులు బులును సాంబమాన్, గాడిపల్ల పారి సర్వోత్తమురావు, గొల్లలూడి సీతారామకృష్ణ, వెన్నెటి సత్యనారాయణ చల్లా శేషగిరి రావు, అయ్యంగి వేంకటరమణగార్లు నిరంతరమును ఆంధ్రభిరమున పేనివనించుచు ఆంధ్రుల సమావేశములను జరుపుచు ఆంధ్రులభజనలను సాగించుచుండిరి.

ఆంధ్ర భోజనకాలము ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వారే యేర్పరచినను దాని పరిశీలనమున రాష్ట్రము సంఘాధ్యక్షులు ప్రత్యేకముగ శ్రద్ధ పుచ్చుకొని ట్లగుపడలేదు. ఇతరుల యధికారమును వహించుటచేతను ఉద్యోగుల పరిశీలనము లేకుండుటకు. కార్యనిర్వాహకులలో కొందరికి కాంక్షను ప్రకటించుటను నిరంతరము పరుషవాక్యములు మున్నగు నన్ని కలుగుట తటస్థించిన దని వ్రాయవలసి వచ్చినందునకు చాల చింతించుచున్నాను.

అఖిలభారత క్రైస్తవ సభ

నేటాలు బరోల ఆర్డినెంసు ఖండించుట తీర్మానములు

బాంబాయి, డిశంబరు, 30.— నేటిసాయంత్రము సభ తిరిగి సమావేశమైన విషయము దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వపు గవర్నరు జెనరలుచే నంగీరింపబడిన నేటాలుబరోల ఆర్డినెంసు తీర్మానము ఖండింపబడెను. ఈ కాసనము రద్దుగావింపబడుటకు దక్షిణాఫ్రికాకాసనముయొక్క 6వ సెక్షను ప్రకారము సార్వభౌమ అనంగీకారము చెల్లబడుటకు యిందియ ప్రభుత్వమువారు కేసు ముగ చర్య దీసికొనవలయునని నొక తీర్మానము గావింపబడెను. ఢిల్లీ యందు గావింపబడిన విశ్వసనావేశము కాంతి తోడ్పడుననియు నాసమావేశమందు గావింపబడిన తీర్మానములు క్రైస్తవసభ వారామోదించుచున్నారనియు తీర్మానింపబడెను. వైద్యమునకు దప్ప మధుపదారములును మత్తుద్రవ్యములును బూర్తిగానే దేశమందు నిషేధింపబడుటయే మొదలు మద్యపాన నిషేధసంఘములును అదర్బముగ బెట్టికొనవలయునని మొక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. క్రైస్తవసంఘము, కాంగ్రెసు మితవాదుల సంఘమువలె సాంఘిక సంస్థకావోయినను పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారింపిన ఆహ్వానము ప్రకారముగ యెలపక్షములతో గలసి సంప్రదించి సంఖ్యమును గూర్చుటకు క్రైస్తవసంఘము వారు తీర్మానించిరి. రేపటిఉదయము వరుసను సమావేశము నిలుపుచేయబడెను. బెంగాలు ఆర్డినెంసువిషయమున శత్రుతీర్మానము గావింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఆటపందెములు

వీటారులో సయ్యదు అహమ్మదు మెహెరములు ఆటపందెము, పులుదాలు, హాకీ, టెన్నిసు, చెస్సు, స్వలుపంకము, కుస్తీలలో జరిగెనవియు, రాజమండ్రి హాకీలో గెల్చినవియు, బాడ్మిన్టనులో శ్రీరాజా కాకర్లపూడి రామచంద్రరాజు మెహెరములు కట్టువారు గెల్చినవియు, ఇంకను పందెములు జరుగుచున్నవనియు ఆంధ్రదేశములో ఆటపందెము వచ్చిరనియు వీటారు విలేఖరి తంతుయిచ్చుచున్నాడు.

నాయకుల ఆగమనము:— బెల్గాం దేశీయ మహాసభకు బోయియున్న దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు చెన్నపురికి నిన్నరాత్రి తిరిగి.

టంగు ప్రకాశము పంతులుగారు గూడ తిరిగివచ్చిరి.

మదరాసు గవర్నరుగారు పరివారముతో నేడుదయము ఉదయమండలమునుండి చెన్నపురి చేరిరి. ఉద్యోగులు పలువురు రైలువద్దకులిసికొనిరి.

గౌ. సర్ ఎ.పి.పాల్ గారు, పోర్టుట్రస్టు అభ్యక్షుడు బ్రాహ్మణ వెణ్ణిగారు, ఎ. రంగనాథం మద్యాలయగారు నేడుదయము చెన్నపురికివచ్చిరి.

కె. స్వామినాథంగారు ఎం. ఎ. చవంబరం కాలేజీ ప్రాధికారు నిన్నరాత్రి ఇంగ్లాండునుండి తిరిగి చెన్నపురివచ్చిరి.

28-వ తేదీనుండి కార్యభారము వహించెను

ధిల్లీ, డిశంబరు 30:— డిశంబరు 28-వ తేదీనుండి గౌరవనీయులైన బి. యస్. మిత్రగారు రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహణ సంఘసభ్యుని కార్యభారమును వహించెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణసితి

1924 సం॥ డిశంబరు నెల 31-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము
ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము	ముఖ్యజిల్లాలో ఆర్మీలో 24 గంటలలో వర్షము

గోపాలపురం	19.7	68.4	...	24.88	44.95
విశాఖపట్టణము	80.6	67.9	...	15.44	37.09
కాకినాడ	80.4	67.8	...	21.87	39.09
మచిలీపట్టణము	80.9	67.5	...	12.04	41.59
కర్నూలు	87.0	61.5	...	3.56	26.01
బళ్లారి	97.5	60.5	...	2.45	20.51
కడప	85.9	64.6	...	7.20	31.28
నెల్లూరు	88.9	66.8	...	21.39	37.98
మద్రాసు	88.9	65.4	...	21.80	50.74
కడపూరు	82.2	69.2	...	27.15	52.94
సేలము	87.6	68.0	...	5.76	39.30
కోయంబటూరు	82.7	59.9	...	11.37	22.29
తిరుచనాపల్లి	89.0	65.9	...	9.55	33.18
నాగపట్టణము	82.0	71.9	...	25.65	54.98
మధుర	86.7	68.1	...	5.24	33.58
పాంబం	82.8	74.2	...	16.24	37.00
తిరునల్వేలి	20.71	28.34
తిరువేండ్రము	88.5	70.8	...	14.58	64.51
కొచ్చిర్	87.0	69.6	...	15.81	114.51
కాళికట్టు	88.8	68.5	...	20.71	117.16
మంగళూరు	91.4	67.3	...	4.13	125.68
బెంగుళూరు	80.8	51.9	...	2.92	35.87
మెర్కాటర	74.0	53.2	...	6.96	125.46
కొడైకనూర్	66.4	43.2	...	13.6	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ వున్నది. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాలపురంలో రాత్రివేడిమి డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగ వున్నది. శీతోష్ణస్థితి ముమ్మాట వున్నది.

కర్నాటకము:—మేఘములు అతిపలకగ వున్నవి. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 33 డిగ్రీలు తక్కువ ఎండగా వును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ప్రీతి మారిజన్ అందు మార్గరేటు మోరిస్ అద్భుత
 తల్లిమలు మాడతిగినవి. నూనిమకూడ మాపబడును.

వృత్తాంతలేఖలు

నత్రైవర్ణి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఆరోగ్యవారము

జనవరి ౧౨ వ తారీఖు మొదలు జరుపబడనున్న ఆరోగ్య శివవారములకై మాతాలాకా బోధువారు ఈ ౧౦-౦-౦-౦ లను, యూనియన్ బోధువారు ఈ ౨౫-౦-౦-౦ లను కాంక్ష చేసి వారు. ప్రభుత్వములు ముగతుగా జరుగుచున్నవి. ఈవిషయములో మాబోధు ఆధ్యక్షులగు మ. రా. రా. శ్రీ పాతూరి లక్ష్మణయ్య పంతులుగారు మాపు మన్న ఉత్సాహమునకు యెంతయో వందనీయులు.

ఒక విలేఖలు

ఇచ్చట మాడు పత్తరములనుండి పోలీసు కాబోల్యోగ్యుగా పనిచేసి ప్రబాదగణమునకు పాత్రులై ఇచ్చటనుండి బదిలీయైనది. మ. రా. రా. శ్రీ భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారి గౌరవార్థమై వారి మిత్రులు పలువురచే నొక అల్పవార విందు నొసంగబడినది. సదరు విందు తాలూకా బోధువారి ఆదరణమందు జరుపబడినది. (డి ౨౬-౧౨-౧౯౨౪) వీరు సమాజముగా సుస్వభావులు, విద్యుక్త దర్శనమునందు తాలిమియు, దర్శనార్థ విచక్షణాభావమును చూపువారు గనుక వీరియొడ బాటు పురవాసుల కల్లరకు విచారము కలిగించిన దనుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

హిందూనాటక సమాజము

ఈసమాజము ఇటీవల యొకంత నిద్రావస్థయందుండి నను తిరిగి పునరుద్ధరించబడినది. బెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాము. వీరు రాబోవు 3 వ తేదీన ప్రదర్శించునట్లు "శ్రీకృష్ణ శాయవారము" నకు వచ్చి ఆదాయమును గుంటూరులో నెలకొల్పబడిన "శ్రీశారదానికేతనము"నకు నొసంగుదురని వినుటకు సంతుష్టముగా యున్నది.

ఆర్యవైశ్య సంఘము

ఈసంఘము దాదాపు పదునెనిమిది వినములక్రిందట స్థాపితమైనది. ఒక పుస్తకభాండాగారమును, ఒక వేదపాఠశాలయు ఈసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద నిర్వహించబడుచున్నది. ఈసంఘమున కృషిపట్న శ్రీయుతులు భవిష్యత్తు బాపయ్య, కట్టమూరి నరసింహం, అన్నంనేంకటేశ్వర్లు, తూనుగుంట్ల అప్పారావు, మడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారలు ప్రశంసాపాత్రులు.

కైకలూరు తాలూకా వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము సరిగాయున్నది. కోతలు పూరితియినవి. ధాన్యము తేరములు స్వల్పముగా జరుగుచున్నవి. పశువులభరణోచ్యుతావనలు గలవు.

తాలూకాభాగ్యం

బోధుపరిపాలన ప్రకమముగాను, న్యాయకాస్త్రాను సారముగాను జరుపబడుచున్నది. అధ్యక్షులు స్వయముగా కృషిచేసి గతరెండు సంవత్సరముల నుండియు విద్యాకాఖను చక్కబడిరి. ఎడ్యుకేషన్ నెస్సు ఈ 1 కి రు 0.0.3 చొప్పున చేసిరి. ఏడువేలు ఆదాయమురాగలదు. గ్రాంటుకుడ ఏడువేలువచ్చును. కాన ముందు పాఠశాల భవనమునుకూడ పెట్టె స్థాపించబడనై యున్నది. అధ్యక్షుల దృష్టి మార్గ సౌకర్యములమీద ప్రసరించిన ప్రస్తుతము తాలూకాబోధుక్రింద రెండుకొట్టలు ప్రారంభించిరి. ఈనెల 15 తేదీని గోపవరం గ్రామమున అధ్యక్షులు గావించిరి. ఆంధ్రదర్శనమున గోపవరం గ్రామములు అధ్యక్షులకు చక్కని సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. రాచపట్నం గ్రామములు వెండిపాఠ, గడ్డపలగు, సమర్పించిరి. అధ్యక్షులకు ప్రకాశ వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు తమతాలూకా స్థానిక స్వపరిపాలనమును దక్షతతో నిర్వహించుచున్నారనుటకు చాల నిదర్శనములుగలవు. డిస్ట్రిబ్యుటర్లనుండి యీతాలూకా మార్గసౌకర్యములకై మురారు లక్షరూపాయలు తెచ్చిరి. ఇందుకై వారు మాచిన వాల్వై పుణ్యము వర్ణనాతీతము. నిన్ను జాతుల యభివృద్ధికై వీరు చాల పాటుపడితిరి. అత్యుత్సాహముగా ఆయుధములను

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

డిసెంబరు 28:—ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు సర్వవిధముల రాజమండ్రు తగిన స్థాన మనియు ఈ నెలఖరులోగా విద్యాకాఖ ముక్తమగుగా పాత్రోగారి కీర్తియమును నివేదించుట కొకకవిటీయ మొన్న 28 వ తేదీని పురమండ్రమున జరిగిన మహాజనసభలో తీర్మానింపబడినది.

అన్ని పక్షములకు చెందిన 52 పౌరు ల్లభను సమావేశపరచిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు రాజమహేంద్రవరము సర్వవిధముల ఉత్తమమైనదనియు ఒక్క ఆరోగ్యము చక్కగా నుండుచుండుటయే అభ్యంతరముగా చెప్పబడినదనియు యీవిషయమై మ్యునిసిపాలిటీవారు జాగ్రత్త పుచ్చుననియు నిర్ణయించిరి.

డివాన్ బహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలంగారు రాజమహేంద్రవరం ఇతర పట్టణముల కంటె నెక్కుడు ఆనాలోగ్యకరముగ లేదనియు నీటిసరఫరాను మర్యాదలు పెట్టుటకు మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారేర్పాటు చేయుదురనియు ఇతర విధముల రాజమండ్రు తగినదనియు నెలవిచ్చి రాజమండ్రులోనే విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మింపవలెనను తీర్మానము నుపపాదించిరి. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు తీర్మానము ననుమతించిరి.

పిమ్మట శ్రీ సాలసభాపయ్యగారు యీనెలఖరులోగా నిచ్చుటకు విద్యాకాఖయంత్రి పాత్రోగారు రాబోవు సంవత్సరమున యీవిషయమును వారికి నివేదించుటకు గాను ఒకసంఘమునియమింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించిరి.

రెండు తీర్మానము లేక్రమముగా సంగీతంపబడినవి. సంఘమునకు శ్రీమద్భారావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగను శ్రీయుతులు రెడ్డిప్రగడ సుబ్బారావు, న్యాయతి కామేశ్వరరావుగారు కార్యదర్శులుగను, డివాన్ బహదూర్ వెంకటచలంపంతులు, పర ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు చిలకమర్తి నరసింహం, వీరభుంట్ల నరసింహమూర్తి, సాలసభాపయ్యగారుంటి గంగన్నగార్లు మున్నగువారు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

వీరేశలింగం హైస్కూలు

రెండు మాడు సంవత్సరములనుండి వీరేశలింగం హైస్కూలులోని ఉపాధ్యాయులకు వేతనములను సరిగా హెచ్చుచెయ్యబడెను. అధికదృష్టియే కాంక్షించి తెలియుచున్నది. కాని యీవిషయమున ఉపాధ్యాయులకు తీతములను హెచ్చుచేసినట్లు వార్త తెలిసినది. కాని పాపము స్వల్పతీతకాండ్రై న గుమాస్తా భాండాగారాధిపతి మున్నగువారికి అట్టిబుట్టుదాఖలు చేయుచువలెననియున్నాను. తీతములు ముఖ్యముగా పెద్దఉపాధ్యాయులకు వృద్ధిచేయబడినవి. దీనివల్ల ఈ వీరేశలింగం గంగారిపేర బరగుచున్న స్కూల్లోకూడ పెద్దఉత్సాహముల సంగతి గమనించువారు లేకపోవు తెలియదు కోచనీయును.

ప్రాత పిల్లలసంఘము

వీరేశలింగం ప్రాతపిల్లలసంఘమును నిర్మించుటకు 22 వ తేదీ పాఠశాలము స్కూలుహాలులో ప్రాతవిద్యార్థుల సమావేశమైనది. సంఘనిర్మాణమున కవసరమగు వీర్వాణ్యుగావించి ప్రథమ వార్షికోత్సవమును జరుపుట కొక కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పరుపబడినది. క్రిజయంతి గంగన్న గారధ్యక్షులుగను వారణాశి వద్దవాళంగారు ఉపాధ్యక్షులుగను మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు సభ్యులారాయుమూర్తి గార్లు కార్యదర్శులుగ నా నియమింపబడిరి. ప్రథమ వార్షికోత్సవము ఫిబ్రవరి రెండవ పక్షములో జరిగెను. సభ్యత్వపదా రి అజాలు నిర్ణయింపబడినది.

నిర్వాహముగా విద్యగలవలె ప్రారంభించిరి. ఈమధ్య లేఖన తపస్వీలువారగు శ్రీకాసుమిల్లి కేశవరావు చౌదరిగారు దయచేసి నపుడు వారిలోకూడ తాలూకాసంచారము గావించి నిన్ను జాతుల కష్టములను విచారించిరి.

పోస్టు

చాలకాలమునుండియు కొయికలూరు, కలిండికి, గోపరం వరహాపట్నం, వెంకటాచలం వల్ల రాగ్రామాదులమీదు టపా నడుపుటకు చున్నది. జనవరి 1 తేదీనుండి కొడకొల్లుమీదుగా యేర్పాటుచేయబడినట్లు తెలియవచ్చినది. ఇందువలన దినపత్రికలు న్యాయాధికారిగల ఈ ప్రాంతములవివిధముల వరహాపట్నం వల్ల కాగ్రామాదులకు చాలాపొగుకం కలుగగలదు.

తిరుత్తని

(స్వకీయ విలేఖరి)

నంటలు

డిసెంబరు 28:—ఈప్రాంతములలో వేకేశ్వర (మానా పరి శ్రుంజనములలో వేసికడి) పైరు వర్షము సహజమున గురియనికారణమున చక్కగా ఫలించలేదుగాని ఆయనకోత కొద్దిగ నో రైతులపైరుపలనిలాభమును బోలడుటకై సరకును విక్రయించుకొనుచున్నార. వరిపైరును గోగబాధితములై ఆరోగ్యముగ లేక మలముల మాడిపోవునట్లుండుటయే గాక తాలూకాలోని కొన్ని భాగములలో వరివెలిపైరులను నష్టంబావముచే ఎండి కానియో పోయినందున రైతులు మిగుల దిగులుగనుచున్నారనుట కెంతయు చింతగలుగుచున్నది.

బెల్లంకాంగ్రెస్

కర్నాటక దేశమందలి బెల్లమున హాసగరము (విజయ నగరము) న జరుగుచుండు భారతజాతీయ మహాసభకు (పతి నిధులు గా నీతాలూకాలోని పూనిమాం గాడు, తిరుత్తనిమన్నగు ప్రదేశములనుండి మురారు పదుగురు శ్రీ పురుషులు ప్రతినిధులుగను ప్రేక్షకులుగను వెల్లియున్నారు. ఈ ప్రాంతీయములలో ఎందు ఏమాయుల వినినను కాంగ్రెస్ నుగూర్చియు జన సామాన్యము ఉత్సాహపూరితముగ మాటలాడుచున్నారనుట, దేవసానందరిపాలనము

ఈ యవారియందలి పర్యవేషము చేపెంచెనీయుండు ముఖ్యమంత్రియగు వారి దేవా యవరిపాలనము ప్రకమపథములలో జరుగు నేర్పాటులు గావించుచు, మొనమొన్న మొనరుతీరి మేజర్ దళకుచిచ్చి రాజ్యభారమును వహించి శ్రీ కాశ్యపిగరం రాజాగారు భారీతీతములతో నాయాకాఖులకు దగినట్టి పరిపాలనాభారముతో కొందగిక్రొగీసాల నియమించి పరిపాలనము సాగించుచున్నారు. కావున, దేవాలయ పరిపాలనా విషయమున యీనామండల లోపములన్నియు నీనూతన ఏర్పాటులచే దొరిగి మంచిదశను జొందునని ప్రజ భూషించుచున్నారు.

గ్రంథాలయములు

ఈ తాలూకాలో చిన్నాడ, పూనిమాం గాడు, వేలం తేరి, వడియంగాడు, అత్తిమాంజేర గ్రామాదుల లో పుస్తక భాండాగారముల భావభిమానుల సహాయ ప్రోత్సాహములచే స్థాపించబడి చాలకాలమునుండి మిగుల విజయవంతముగ కొనసాగింపబడుచుండెడివిగాని ప్రస్తుతము యీగ్రంథాలయములలో కొని ఎంతా వశ్యములైపోయిన వనుటకెంతయు చింతగలుగు చున్నది. ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమముగావించినంతటి మహాపకారము మరే రాజకీయోద్యమము గాని జేసియుండలేదని జెప్పవచ్చును. అట్టి మహోద్యమమున గ్రంథాలయము నే దాంధ్రదేశమున దంతటను నిద్రావస్థయందున్నదనకదప్పదు. అట్టి నిద్రావస్థలోనే కాలమును గడువక, మారితరు తని తాలూకాలో యున్న గ్రంథాలయములను చక్కగా నడపియు, నూతన గ్రంథాలయముల స్థాపించియు జానపదులకు, ముఖ్యముగ జనసామాన్యమున కంతకును విద్యాభావము, రాజకీయ జ్ఞానము గల్గింప యుత్సాహపరులు పూనుకొనవలసి యున్నది.

ఆరోగ్య వారము

రాగల జనవరమాసమున జరుపబడుచు ఆరోగ్యవాస బోధనముల నీయారము జరుప నేర్పాటుజేసియుండినందున ఆరోగ్యవార కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు నిన్ను బోధురుధ్యమ పాఠశాల హాలులో సమావేశమై కార్యక్రమమును నిర్ణయించిరి. మాజీకలంకరు ప్రదర్శనములు ఆరోగ్య విషయ బోధనాసములు, పసిబిడ్డలకు వీధిబాలాకు వీధిబాలాకు పరిశుభ్రతనేర్పి వస్త్రధానము గావించుట, ఉత్సవములు, బోధుమధ్యమ పాఠశాలబాలరచే "సంజీవనగాను" నాలుకమును ప్రదర్శింపజేయుట మున్నగు విషయములు ఏర్పాటుగావించిరి. ఈ ఆరోగ్యవాసబోధనమునకు, చిత్తురుల్లిలా బోధువారును, చంద్రగిరితాలూకా బోధువారును, ఈ యవారి యూనియన్ బోధుల విరాళములనిచ్చిరి. ఇక్కడమాత్రమేగాక యీతాలూకాలోని, తిరువాలంగాడు, కనకమ్మనకరం, వెడియంగాడు, రామకృష్ణరాజుపేట, పల్లెపట్టుగ్రామాదులయందు ఆరోగ్య వారములను జరుప నేర్పాటుగావించబడినవి ఈవిషయమై, అత్యంతోత్సాహముతోడను తిరుత్తని దిక్షతోడను పనిజేయుచుండు మాజిల్లా ఆరోగ్యకాఖాధికారి (హెల్త్ ఆఫీసరు) యగు శ్రీరమణయ్య. కోలవప్పిగి ఎల్. ఎం. ఎస్. గారి సంతకము కొనియోడబడుచున్నది.

ప్రత్యేక ద్వారా మహానభ

27 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు విషయనిర్ణయ సభాశాలలో జరిగినది.

ప్రత్యేక ప్రత్యేక విలేఖరి

ద్రోహ, దీనిని 28:—నేనువరకు గామదాసు పంతులు, హట్టి కొండరావు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, సర్వమూర్తిగారు మున్నగువారు వచ్చిరి. సభాసభ్యులకు ఊడు దోయి ఎం. ఏ. గారు స్వాగతం పాల్గొనినది. జాతీయతను ఉద్బోధించుచు స్వభావ సంగతులను వివరించుచు ప్రసంగించిరి. స్వభావాభివృద్ధిని స్వతంత్ర విజ్ఞానాభివృద్ధి మార్గానవలయునని మహాత్మా అ. వి. నెహ్రూగారు, రివీ-ప్రవాహం, భౌతిక చలనబోలు, గార్లు మున్నగువారు ప్రపంచమున కంతకును నురుపెడునులంకరింపగలరు. ఇది జాతీయ ప్రశ్నలముగాను. మన ప్రాచీనులు తమ విజ్ఞానమును విశ్వవిజ్ఞాన మొనరించిరి. మధ్యకాలమున మనదేశము గ ధనికము ముగిసినది. నేడు మరల జాగ్రత్త పడకు నవచ్చినది అని దేశాయిగారు నడిచిరి. దాస్యశృంఖలాని బద్ధులగు గౌరవదేశమునకు తలదాచుచు దురస్థితిని వివరించిరి. అంతిమములు అజ్ఞానము, మాధాచార పరాయణత్వము మున్నగువి దేశమును కలంచుచున్నవిని చింతించిరి. బ్రాహ్మణ్యము, సత్వము, అహింస ఉదారాభివృద్ధి, ఆత్మగౌరవము, ఆవిశ్వాసము, ఆత్మసంతోషము మొదలైనవి అహింసా దేశమరాగము, మున్నగువి ముఖ్యముగా నెలకొనవలసివచ్చునని చెప్పిరి.

విద్యార్థులు చేయవలసిన దేశసేవలెట్టిది? మహాత్మాగారు జాతీయ సేవలో రణరంగమున నిలువలేదు. వెనుక ప్రక్క నుండితిమి. మానవత్వమును ప్రపంచములో కేగదము. ఇప్పుడందులకర్హులను బుడయుటకు సంసిద్ధులు కావలెను. ఏర్పరియామకుడు సర్వేశ్వరుడు. సర్వేశ్వరుడు స్వస్వతంత్రుడు. మానవుడు ఈశ్వరుని చేతికిలుబొమ్మగాను మానవుడు అహంభావమును వదిలి ఈశ్వరునికి సర్వసమర్పణము గాంచవలెను విద్యార్థికిగల ముఖ్యవికాశము సేవావికాశమే. పరోపకారమేగాన దానిని మనము సరిపపలెను ఇది సహజధర్మము. ఆపధర్మముకూడ లేకపోలేదు. దేశము ఆపదకు పాల్పడినపుడు విద్యార్థులుగూడ నడుమకట్టుట ముఖ్య పనియగును. మనసంబంధముల నైకమత్యము ఆధ్యాత్మిక పరిమళమునే కలుగజేయు గాని శాంతి క ప ధ ము ని కలుగదు. స్వదేశ్య నిరసన ప్రేమ: అని గీర్వాణ బోధించుచున్నది. అన్ని విషయములలోను అంతిమవిషయములను అంతర్భావములను ఎన్నిటికిని కలుగవు. అది అసంభవము. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును సహనమును విద్యార్థులు దేశమున వ్యాపింపజేసి కాంతి సామరస్యములను నెలకొల్పవలెను. ఇదియే హిందూ మహామృదీకు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర మైత్రీ సాధనముగను. ఖద్దరు విషయమున విద్యార్థులు ముఖ్యముగా పనిచేయవలెను. అస్పృశ్యతను గూర్చి దేశమున భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. గాన మనము తొందరపడరాదు. నిమ్మక్షి-గా ఆలోచింపవలెను అని దేశాయిగారు అస్పృశ్యత స-న ధర్మవిషయ దానిని వదలగూడదనియు నుడిచిరి. విద్యాప్రయోజనమును వివరించిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానము దాస్యప్రాప్తి కలిగించుచున్నది. దీనివలన మనకులాభము కలుగక పోవుటయే చెడుగుకూడ కలుగుచున్నది. కాన ప్రభుత్వవిద్యాలయముల బహిష్కరణము ముఖ్యకర్తవ్యమైనను అది యిప్పుడు సాధ్యపడలేదు.

ఖద్దరు, దేశభాషాభివృద్ధి, హిందీభాషాభ్యాసము, వివిధమతముల విద్యార్థులకు కులపతి అధిపత్యము క్రింద ప్రత్యేక సాశ్రమములకులములు ముఖ్యముగా నవి ముఖ్యవిషయములు. చిన్నతనముననే వివాహముచేయుపద్ధతి చాల అక్రమము.

విదేశయాత్ర చేయగోరు వాడుల చేయవచ్చును. ధనము సార్థింపవచ్చును. మరల స్వదేశమునకు వచ్చి దేశసేవ చేయవచ్చును. అందు కర్తవ్యము: భృషీంచి దేశమునందలి ఖనిజ వస్తు సహజసంపదలను సమీక్షాధనముల వలన అభివృద్ధి నొందింపగోరెదను.

ఈసభలో మన వివిషయముల నొసర్చి భారతవిద్యా క్షిమంబులెడి ఆచరణీయము విధానము నేర్పరుపవలెను. వట్టి తీర్మానములు చేసిన లాభములేదు. వానిని ఆచరణకు తేలవలెను. ఇదివరకు విద్యార్థిభవంతు తీర్మానములతోనే తృప్తిపొందుచున్నారని ఆచరణలోనికి తేల్చుటలేదు. ఈసభలో అట్టి ప్రయత్నము జరుగుగాక యని దేశాయిగారు నుడిచి స్వాగతి మొసగిరి.

అధ్యక్షాపనానము

ఈతీర్మానము నొక కర్మాటక విద్యార్థి ఉపపాదించెను. మరియు కర్మాటక విద్యార్థి మైసూరులో రెడ్డిగా

య విద్యావిషయమున చేసిన సేవ సభివందించి అనుననించిరి. ఒక వంగవిద్యార్థి యును ఒక మైసూరు విద్యార్థి యును బలపరచిరి.

కరతాశక్తిగలు చెలగుచుండి రెడ్డిగా రాంగ్లమున నుపన్యసించి మొదటిసారియు అందరును ఆంగ్లముననే ఉపన్యసించిరి. లజవతిరాయి దేశబంధు దాసుగార్లు మున్నగువారు విద్యార్థి మహాసభల కధ్యక్షతవహించిరి. వాతీభాష్యతను నిర్వహించినట్లు నేను నిర్వహించు చాలనందులకు మన్నింపగోరెదను. నేను క్రియాయోగములను విషయములను మాత్రమే సంప్రముగా నూచించెదను.

ఈసంవత్సరము చాలముఖ్యమైనది. విద్యాలయ బహిష్కరణమును కాంగ్రెసువారు ఒక వత్సరమువరకు నిలిపివేసిరి విద్యాలయ బహిష్కరణము సముచితమే విద్యాలయలను వదలిన విద్యార్థులవరకు కామనీయమే అనునది అప్రస్తుతమే యైనను వానిని నేను విరంపము. జాతీయసేవకు విద్యాలయలను వదలిన విద్యార్థులందరను ప్రశంసనీయులు. విద్యావిధానమును నిరసింపదులకు కాంగ్రెసువారు బహిష్కరణము నవలంబించుటయు సముచితము. బహిష్కరణము లాభకరమని నేను నమ్ముచుంటిని. బహిష్కరణమువలన ఫలము కలుగలేదని నే ననజాలను. ఈఆక్షేపణలన విద్యాశాఖవారి లోపములను గూర్చి చాలమంది ఆక్షేపణవాదుల ఆభిప్రాయమును తెలుసుకొనిరి. నేనుప్రత్యేక ప్రభుత్వవిద్యాసంఘమున సభ్యుడనుగా నుంటిని. మనదేశమున కెన్నటికిని ముక్తికలుగదుగాన ప్రభుత్వమువారి నాక్రమించియే బ్రతికెదము అను నీచభావము కలవానిని మందలించుటకు అసహాయావ్యమును ఉత్తమసాధనమునకు సిక్కియము. స్వపరిపాలనము గలదేశములలో జాతీయవిద్యాలయములు వేరుగా నుండవు. జపాను అమెరికా బ్రిటను మున్నగుదేశములలో లేవు. మనదేశము పరాధీన దేశముగాన నిచట జాతీయవిద్యాలయములు అవసరము. పిల్లలైన దీవులు అమెరికా దేశమునకు అధీనములై యున్నవిగాని ఆచట అమెరికావారి విద్యావిధానము మనదేశమునందలి బ్రిటిషువారి విద్యావిధానమువలె మనజాతీయతను నిర్మూలించునదిగా నుండుటలేదు. ఫీల్డ్ ఫెయిను జాతీయత సభివృద్ధి నొందించునదిగానె యుండెను. విద్యాలయము కేవలము ప్రచారకాలయముగా నుండదగునా. విద్యావిధానమున ప్రచారకాలయములుగూడ నుండుట ముఖ్యపనిమేయని నేనుగూడ నొప్పుకొందును. బాగుగా పనిచేయలేని చిన్నచిన్న జాతీయ పాఠశాలలను విమర్శించుచుగా నేర్పరుచుటకంటె శ్రేష్ఠములగు గొప్పవిద్యాప్రతిష్ఠాపనలను దేశమున కంతకును కొద్దిగా నేర్పించిన మంచి లాభము కలుగునని నేను నమ్మెదను.

ఈదిగువ సంస్కరణములు జరుగవలెనని నేను కోరెదను. మన కాననసభలలో

(1) దేశభాషలలోనే అన్ని విషయములను అన్ని విద్యాలయములలోనూ నేర్పవలెను. దానిని ఆశయముగా నొప్పుకొందుముగాని క్రియలో పనికిరాదని పాశ్చాత్యులందురుగాని అది ప్రయోజనములేని విషయము. దేశచరిత్రను ఎం. ఏ. తరగతి విద్యార్థులందరూడ దేశభాషలో నేల నేర్పగూడదు.

హిందీభాషను అన్ని పాఠశాలలలోనూ ముఖ్యముగా దక్షిణరాష్ట్రమున నేర్పవలెను.

విద్యాలయలలో స్వతంత్ర జీవన సాధనములగు కృషి కర్మవిధులను నేర్పవలెను. అప్పుడు ఉద్యోగములకు పాటులాడకుండ దేశయులు స్వతంత్రజీవనము చేయగలరు.

కార్త్య పండితుడు మహిళా విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి చేసిన మాచనలు చాలప్రశంసనీయులు. వానిని కొన్ని సవరణలతో బాంధ విషయమునగూడ అమలమింపవలెను.

విద్యావిషయములను ప్రకటించుట గ్రామములలో తుపస్యాసముల నిష్పించుట మున్నగువి ముఖ్యముగా జరుగదగినవి. మైసూరు సంస్థానమున తప్ప మరెచటగూడ యాపధతి యొకను ఆచరణకు రాలేదు.

ప్రస్తుతవిషయములను గూర్చి విద్యార్థులు స్వేచ్ఛగా చర్చించుట కవకాశ మొసగవలెను. చాల కళాశాలలలో యీవిషయమున నిర్బంధము కలిగించుచున్నారు. ఇది అనుచితము. విద్యాలయలను వదలగానే దేశీయనాయకులకావలసిన వారిని విద్యాసీనులను మతములలో నిర్బంధించునటుల విద్యార్థులు రాజకీయములను చర్చింపగూడదనిన వారు విద్యాలయలను వదలగానే ఎటుల దేశసేవ చేయగలుగుదురో నే నెరుగజాలను. విదేశములలో యిట్టినిరోధములేదు.

ప్రకృతికరసాయనిక విషయములను పారిశ్రామిక యాంత్రిక విషయములను విద్యార్థులకు హెచ్చుగా బోధించవలెను. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వవిద్యాలయములలో యీమార్పులు జరిగినచో ఆచట జాతీయతను నేర్పవచ్చును చాల లాభము కలుగదు.

మన జాతీయతను గూర్చిగూడ నిష్కంఠములగు సభిప్రాయము లేర్పడలేదు. మన ప్రాచీనులు మహావిజ్ఞానధనులై యుండగా మనకి దుర్బలత ఏలకలుగవలెను. ఈవలాధీనత ఏలకలిగినది. ప్రాచీనపద్ధతులలో జరుగదగిన మార్పులేవి? నేను

కాంటు ఓకుమాగారి నొకసారి కలుసుకొంటిని. పాశ్చాత్య శాస్త్రములను వారివిధానమును వారిధర్మమును ఉపయోగించుకొని వారినిజయించితిమని ఓకుమా గారు తెలపిరి. మనముకూడ నటుల చేయగూడదా? విజ్ఞానము అభేద్యము ఏకమునని మీరొప్పుకొనక తప్పదు. అట్టివో విదేశ విజ్ఞానమును స్వీకరించి మనమేల అభివృద్ధి నొందగూడదు. అందులకు మనమేల జడియవలెను. అని రామలింగారెడ్డిగారు చెప్పినంతలో మహాత్మాజీ మాలానా షాకలాల్, పల్లభాయి, దేశభక్త, సరోజినీగార్లు మున్నగు నాయకులును చాలమంది యితరులును సభకు వచ్చిరి మహాత్మాగారు కొన్ని విషయములను తెలిపి చెడలిపోవ దలచెనని రెడ్డిగారు చెప్పిరి.

మహాత్ముని ప్రసంగము

కొన్నిరోజుల క్రితము నేనును రెడ్డిగారును మర్రిగొండరితో పంజాబులో సంచారము చేసితిమి. విద్యార్థులు తీయిన సేవ చేయుట కాక్షేపణ కలదా అని నన్ను రెడ్డిగారుడిగిరి. ఆక్షేపణ ఏదియునులేదని నేను తెలిపితిని. మీరు ఖద్దరును రాట్టునుగూర్చి ప్రచారము చేయుటను ఏ ప్రభుత్వోద్యోగియైనను నిరోధము కలిగింపజాలడు. మీరు ఖద్దరును ధరింపవచ్చును. మీరు ఖద్దరును ధరించుటలో అవిధేయతను చూపుటకుగాక స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నము వలననే ధరింపవలెను. ఖద్దరునుగూర్చి సామాన్య జనములలోని విద్యార్థులు కొందరు నాతో ఖద్దరును ధరించిన తమ్ము తొలగించెదరని నుడిచిరి. నేను కల్పిలుమాడకుగారి నడగగా అట్టి ఆక్షేపణయేమియును లేదని నుడిచిరి. ఖద్దరునుగూర్చి బ్రిటనుదేశమున ప్రచారము చేసెదనని మాడకు సరిగారు నుడిచిరి. మీకు నిరుపేదలగు దేశీయుల పట్లగల సానుభూతిని నూచించుటకే మీరు ఖద్దరును ధరింపగోరెదను. అని మహాత్మాగారు నుడిచెను. మహాత్ముని పుష్పమాలాలంకృతునిగా వించిరి. మహాత్మాగారు మున్నగువారు చెడలిపోయిరి.

రెడ్డిగారు

నేడు మహాత్మునవచ్చి యీసభలో నుపన్యసించుట మన గొప్ప అదృష్టమనియే నేను నమ్మెదను. రాష్ట్రీయ విద్యార్థిసంఘములను స్థిరముగా నేర్పరచిన గాని భారతసంఘము సరిగా పనిచేయదు. వివిధరాష్ట్రములు దేశీయసభకు వచ్చుటకు ధనము వారికి లభింపదుగాన హెచ్చుమంది రాజులరు.

సెలవులలో విద్యార్థులు నగరములలోనే విశోదములతో కాలము గడపగూడదు. వారు గ్రామములకు నెట్టి ప్రజలతో కలిసిమెలిసి పనిచేయవలెను. సోమరీతనము వలనను అహంభావము వలనను విద్యార్థులు గ్రామస్థులను చుటకనగా చూచి వారితో కలిసియుండరు.

ఒక్కవిద్యార్థి సెలవులలో మాడునాలుగు గ్రామములలో సంఘసేవ చేయవలెను. ఒక గ్రామమున కేగి ఆచట ప్రకృత విషయములను గూర్చి స్వదేశీచరిత్ర ఇతరదేశముల చరిత్రను ఇప్పుడు జరుగుచున్న మార్పులు మున్నగువానిని గూర్చి బోధింపవలెను.

స్త్రీలకుగూడ వివిధవిషయములను బోధింపవలెను. మన కుటుంబములలో పురుషులు విద్యావిషయమును గూర్చి స్త్రీలతో ధారాళముగా చర్చింపవలెనుట చాల శోచనీయుము భావన సమయములలోను యితర దేశలలోను స్త్రీలను పురుషులను కలిసియుండి చర్చించుచున్న స్త్రీలకుగూడ విజ్ఞానము కలుగగలదు.

ఎల్లప్పుడు ఖద్దరు ధరించుట అటుల చేయలేనివారు ముఖ్య సమయములలో నైన ఖద్దరు ధరింపవలెను.

హిందూ మహామృదీయ మైత్రీని అస్పృశ్యతా నివారణమును గూర్చి గూడ విద్యార్థులు పని చేయవలెననియే మహాత్మునితో పాటు నేనుగూడ నమ్ముచున్నాను. నేను పంజాబులో నిట్టిమల సంచారము చేసితిని. ప్రత్యేక సంఘములకును మతములకును ప్రత్యేక ప్రతిష్ఠాపనలను నెలకొల్పబలన లాభము లేదను నమ్మకము నాకు కలిగినది. అది జాతీయతాభివృద్ధికి సాధకములు కావు. జాతీయత వ్యక్తిని సంరక్షించినటుల ప్రత్యేక సాంఘికత రక్షింపజాలదు. పాశ్చాత్యదేశము లన్నియును జాతీయత మైననే ఆధారపడినవి. ఆదేశముల అభివృద్ధి కడయే మూలకారణము. దేశమున భిన్నమతములును మతముల పట్టుదలను కలవని నిరుత్సాహపడకుడు. అవి నేడు తొలగి పోవునవిగావు గాన మీరు నిష్ఠాయముగా జాతీయతాభివృద్ధికి పనిచేయ గోరెదను.

స్త్రీనివాసయ్యంగారు

నేను విశేషవిషయముల నేనుయును తెలుపజాలను. జాతీయ విద్యావిధానమే మనకు ముఖ్యవిషయము. కట్టుబాటు నడం ప్రారంభమునందు, బోధకవర్తననందు ఉపదేశములందు జాతీయతనే ఆధారముగాగల విధానమే జాతీయవిధానము. అభ్యున్న విషయములను బోధించుటకతప్ప మరెందులకును విదేశీయులను ఉపాధ్యాయులనుగా నియమింపగూడదు. మన ప్రాచీనవిజ్ఞానము సమీక్షముల నత్యంతసమీక్షము. నే నీ మూడేండ్లలోను వానిని బాగుగా చదివితిని. దేశచరిత్రను చదివిననేగాని నమ్ము

ముక్తముగను, ఇది ఈ తాత్పర్యములన్నియును పరిశీలించిన నీర...

దైర్ఘ్యమును, దేశభక్తియును మనలో చాల వృద్ధి...

అప్పుడే తన ముఖ్యముగా తొలగింపక తప్పదు. విద్యా...

హిందూమతాన్ని య మైత్రినిగూర్చిగూడ మహాత్ముని...

మోక్షతాలీగారు

నేనెప్పుడును దాగిన నీ అని తలచుచున్నాను నేను...

శ్రీమతి సరోజినీగారు

వట్టి ఉపన్యాసముల వలన అభిముఖులైనందు...

ప్రభు భారత మహామందిరము

పదియారవ వార్షిక సమావేశము

బొంబాయి, డిసెంబరు 20 - ఆఖిలభారత మహామంది...

కార్యదర్శి వార్షిక సమావేశము జరిగిన పిమ్మట విషయ...

రజాజీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

దేశారాధనమునకు మోక్షరీతి (బొంబాయిలో నేడు సమావేశమున ఆఖిలభారతమహా...

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

18 నెలల నుండియు విచిత్రవృత్తాంతములు బయలు...

శ్రీకృష్ణనితంకకు త్రిప్పెననుకథను మీరు స్మరింపుడు. బ్రా...

వీధియొక మంది యుద్ధముతో కృషిసలుపు

వత్తులున్నను యిట్లుండిలేదు. ఈపక్షములన్నియు కలిసి...

తరువాత సంస్కరణములనుగూర్చియు సంస్కరణవిచార...

తరువాత సైన్యములో భారతీయుల జేర్చుకొనుట ము...

హిందూదేశీయులకు కడుపుంటుంటు గలగలశేయునపుడు...

విదేశములందలి భారతీయులు

హిందూదేశీయులకు కడుపుంటుంటు గలగలశేయునపుడు...

తరువాత మక్కా, అప్రెసిస్థానము, ఈజిప్టు మొదలగు తురక...

మరల వైషమ్యములు

ఆరుసంవత్సరములనుండియు జరుగుచున్న సంగతులు మీ...

“మన గొప్ప స్థానము చాల దూరమునందున్నది. మన వారి ఎవరైనా గుడ్డులతో కంటకములతో దుర్బుష్టై యున్నది. మన గ్రహములు మనకెదురుగా పనిచేయుచున్నవి. కాని జరిగవలసినపని లేదు. నిరంతరమేంద నష్టపరమే లేదు. తెల్లనాగ బోవునపుడు మేఘములు డట్టులుగా ఆకాశమును ఆరవించి నుండుట గుర్తింపుడు. మనరాజకీయకాశమున నట్లే కాంతిరగ ప్రసాగము జరుగుచున్నది. అది చూడ దలచినవారికి గాన్పించుచున్నది. మన కెన్ని అడ్డంకులున్నను సరే మనము బుజులుకీసిన గొమ్మధానమును మనము చేరనలయును. మనకట్లు చేయటమన అనౌక ప్రేమపాశము విడిచి పోకుండ బంధించుచున్నది. ఆ ప్రేమపాశమే మాతృదేశసేవ మాతృదేశతే విగ్రహము కడ, కైంకర్యము లొనర్చి ధన్యులగుట కేవాంతవిరులగు శ్రావ్యులు, కేధా సంపన్నులగు సంగీతులు, ఉత్సాహపూరితులగు మహారాష్ట్రీలు మహానాథ యరులగుశిష్యులునాగరికత సంపన్నులగుభారత క్రైస్తవులు, విజ్ఞానసంపత్తిగలపాఠశకులు, పవిత్రులును, విగ్రహారాధనాభావులు నగు మహావ్యధీయులును గుమిగూడి యున్నారు. మాతృవిగ్రహారాధనకు మహమ్మదీయులు గూడ (విగ్రహారాధన మొనర్చుట తగదనివిరిగియు) మూగుచున్నారు. ఆ మహామతి నారాధింపుడు. “మాతానీ తేజమపూన్యము ఆతేజము; కు తన్మలలేదు. ఆతేజము సర్వదా యోగవముగా నుండును మాతా నీచరిత్ర సుఖార్వము. ఆచరిత్ర పారాయణీయము. సర్వసంస్తుత్యము” అని విశ్వకంఠమున భారతీయలారా పాడుదు.”

జాంబాయియందు ఆఖిలభారత మహామ్మదీయ సమావేశము గావించుటచే సమితిని కాంగ్రెసునుండి వేరుచేయుటకు ప్రయత్నములు గావించుచున్నవని తెల్పియున్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు అభ్యర్థించు నుడివెను. 1918వ సంవత్సరమునందుండియు మారు చున్న స్థితిగతుల ప్రకారము మహామ్మదీయులు న్యాయమైన సహకారమును కాంగ్రెసున కియుటకు సిద్ధుడగుచున్నారు. అన్ని జాతుల వారును మతములవారును చేతులుగలిపి కాంగ్రెసునందు బనిచేయుటకు తగిన వాతావరణమును గలుగ జేయుటకు మహామ్మదీయు లాటంకము గావింపరుగాని మహామ్మదీయ సమితి కాంగ్రెసునందు సమ్మేళనముమైనచో మహామ్మదీయ సంఘాభివృద్ధియెగాక దేశాభివృద్ధియుగూడ వెనుకబడునని రాజాల్లీగారు చెప్పిరి. ప్రతిసంవత్సరముగదను సమితినుండి పరిపాలకమున సభ్యులను యొన్నుకొని మహామ్మదీయాభిప్రాయమును వ్యక్తపర్చుటకు కాంగ్రెసున కంపబడవలయుననియు వీరి ప్రాతినిధ్యమున కంగీకరించుచు కాంగ్రెసునిబంధనలను మార్చినచో చాల లాభదాయకముగ నుండుననియు రాజాల్లీగారు చెప్పిరి.

కోహటు సముద్రసగురించి చాలదూరము మాట్లాడి యీ విషయమై గాంధీగారి అభిప్రాయములను అధ్యక్షుడు పెల్లగ ఖండించెను. మహాచార్యదీయులు డెల్టాసంగతులను దెలిసికొనకయే కోహటునుండిపారిపోయిన హిందువుల బాధలకు కష్టములను గాంధీగారు రావలసిందేమో దెలిసికొనిరి. ముందుగ నిట్లు రావలసిందేమో దెలిసికొనుటచే ప్రభుత్వముయొక్క, కోహటు మహాచార్యులయొక్కయు నడవడియెడ గాంధీగారి అభిప్రాయములు సమంజసముగ లేవు. కోహటునందుకంటే విడివిడి భారతదేశమందెచ్చటను ఉభయసంఘములును శాంతముగ నివసించుటకు అధికారులుగాని హిందువులుగాని ప్రయత్నించుట లేదు. సరిహద్దు జిల్లాయందు ఉపములునందుగల కంసాయవిధానమును నిర్వహించి, ఈవిధానము ప్రకారము ప్రతిపక్షము వాయవ్యదును, ఖానును హిందువుల ప్రాణరక్షణము గావించుట విధియని అధ్యక్షుడు నుడిచెను. ఎప్పుడైతేను మహాచార్యుడీయనాయకుడు హిందువులను క్షేమించుటకు తగినచర్య తీసికొనినయెడ అధికారులు సరిహద్దులను

ప్రథమిక విద్యావిధానమునందలి
లోపములు

తంజావూరుజిల్లా పాఠశాలల ఇన్ స్పెక్టరుగారు సామ్రాట
గారు, నిన్ని సాయంత్రము, నాన్ గజే టెను, విద్యా శాఖావికారుల
సమావేశము సందర్భమున “విద్య-వైస్ న” అను విషయమును
గురించి యుపన్యసింపును, ప్రస్తుత ప్రాథమికవిద్యా విధానము
గల పనులను కొన్నింటిని వివరించిరి.

నాకండరిస్కూలు లీనింగు సర్టిఫికేటు పరీక్షయందు తీర్థ
లగుచున్న వారికి, ఉండవలసినంత ఆంగ్లభాషా పరిచయములేద
ని చాలబుంది పెద్ద బిచ్చడాడేసిండుచున్నారు. వీరిలో కొందరు
పరీక్షాప్రమాణము, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. బోర్డువారిచే తగ్గింప
బడెననియు, ప్రస్తుతస్థితికి వారే బాధ్యులనియు నడుపుచున్నా
రు. నాన్ డీబెయిల్లు గ్రంథములను నిర్ణయించు టిందుకు కారణ
మనియు, అందుచే నాపథ్యిని తొలగింపవలెననియు మరికొంద
రెంచుచున్నారు. మరికొందరు వ్యాకరణమును బోధింపకపో
వుట కారణ మనుచున్నారు. ప్రస్తుత స్కూలు ప్రైవటుపరీక్ష,
వెనుకటివె టీకు స్వలేషనుపరీక్షకంటెక్రొత్త ఎస్. ఎస్. ఎల్.
సి. పథ్యిలననెట్టి కుశ్చిష్కాధ్యాయ జేతరదలేదని మాత్రము ప్రతివా
దను అంగీకరించుచున్నారు. స్కూలు ప్రైవటు పరీక్షయందు తీర్థ
నవారి ఆంగ్లభాషయందు గాన్పించు లోపములకు
ఉపధ్యాయులు సరిగా బోధింపవాలక పోవుటయే కారణమని
ఎస్కామినరన్సబోర్డువారు తీర్మానించిరి ఈబోర్డునందు ప్రతిస
భ్యుడును, ఏదోస్కూలునందు ఆంగ్లమును బోధించు ఉపధ్యాయు
డగుటచే మనకు వారి వాక్యములుపై నాధాపడవచ్చును.

సామాన్యపు బి. ఎ. ఎల్. టి. డిగ్రీలుగల యాతడు
ఆంగ్లభాషను చాలబాగుగ బోధింపగలడు. ఆంగ్లభాషయందు
క్లుప్త పరిశ్రమమొనర్చిన ఆంగ్లేయుడు దప్ప, ఇతఁ డెవ్వఁడు,
అతనితో సరిసమానముగ బోధింపజాలరు. ప్రస్తుతము ఆంగ్లభా
షాపఠనమునకు సాకశాల లూసగుదున్న కాలము సోపానాలను
ఎస్. ఎల్. సి. ఆభ్యర్థియొక్క ఆంగ్లభాషాజ్ఞానలోపమున
కిది కారణము; విద్యార్థి చిన్నతరగతులం దలనాచుకొనిన ఆ
గభాషలోని తప్పులను తొలగించుకొన నలసియుండుట సరి
యొక కారణము. సామాన్యముగా నిప్పుడు 8, 9, 10 తరగతులం
దు మొత్తముమీద నాంగ్లభాషా పఠనమునకు రోజుకు 8 X
11 న లెక్కించినచో 88 రోజున నొసగుచున్నారు. స్వల్ప
కాలములో, విదేశీయభాష నభ్యసించుచు - చిన్నతరగతులంగు
నేర్చుకొని తప్పు ఇంగ్లీషును మరచిపోవుచుండవలెను. ఆంగ్ల
పాఠశాలలందు ప్రేంచిభాషను నేర్చుటకు ఇంతకంటె చాల
కామున నొసగుచున్నారు. ఆపట్టికిని, అచ్చటి విద్యార్థులు
ప్రేంచిభాషయందు సామాన్య వ్యవహారముక కఠినమగు నం
త భాషాజ్ఞానమును సంపాదింపజాలకున్నారు. దీనినిబట్టి జూ
చినయెడల మనవిద్యార్థులకు గురించి విచారించ నవసరము
గానిందు.

మదరాసు విద్యాశాఖ నిబంధనల ప్రకారము, రెండుతరగతుల యుపాధ్యాయులకు మాత్రమే అవకాశ మొసగుటకు ఒకటి ఎల్.టి. ప్యానెనవారు, రెండవది స్కూలు పైనలు పరీక్ష ముగిసినవారు మొదలు, అందరు గ్యాడ్చు యేట్లువరకును రెండవతరగతి, ఈశుధ్య నింకొకతరగతి లేదు. ఇందుచే బి.ఎ. తప్పినవాడుగూడ, స్కూలు పైనలు పరీక్ష ప్యానెనవానితో సమానమగుచున్నాడు. దీనివలన నొక దుష్ఫలితము గాన్పించుచున్నది. ట్రైయినింగైన పగము గ్రాడ్చుయేటుకంటె, ట్రైయినింగైన స్కూలు పైనలు ప్యానెనయితడు చవుకగా లభించునుగాన నట్టివానినే ఎక్కువగ నుపాధ్యాయపదవికి నియమించుటకు పాఠశాలాధికారు లాలోచింతురు ఈవిధముగా, అంగ్ల

నమ బోవలదని గాంధీగారిచ్చిన సలహావిషయమున అధ్యక్షు
డిట్లు చెప్పెను. కోహటుశండి హిందువులు స్వచ్ఛముగ గృహము
లను విడిచిపోయిరి. మహమ్మదీయులు వారిని తరిమివేయ లేదు.
తాను చెల్లినవిషయమును బలపర్చుటకు యిండియా ప్రభుత్వము
చూరీ సంవర్ధమున గావించిన తీర్మానమును అధ్యక్షుడు క్రోడీ
కరించెను. తీర్మానమును జాగ్రత్త జరిపిన యెల్లరకును ప్రభు
త్వాధికారులు స్థానికాధికారులు మెలకువగను తెలివిదేబలతో
ను సంఘరించిని తోచును. దేశముం దెల్లభాగములందును సం
భవించుమన్న హిందూమహమ్మదీయ పోరాటములను అణచుట
న ప్రభుత్వమువారేగాక దేశీయుల యెల్లరికర్తవ్యమని అధ్యక్ష
ుని అభిప్రాయము. (ప్ర.)

బుద్ధిని వికసింపజేయుట గంచి ప్రవర్తన మలవరుచుట విద్యయొక్క ప్రధానోద్దేశములు. ఇందుకు యున్న చాల తోడ్పడును అందుకారకే, ఎలిమెంటరీ సయిన్సు, 8, 9, 10 తరగతులయిం దేర్పడుపలడెను. కాని ఎన్. ఎన్. సి. మీరంగ పరీక్షయందు మాత్ర మివిషయమును జేర్చలేదు. సయిన్సు తొరమ సయిన్సు ప్రతినిధ్యాధిశిని బోధించుట యుద్దేశము గాదనియ్యక విద్యాధి బుద్ధిని కానునున కని తోడ్పడును గాన దానిని బోధింపవలెనని నిర్ణయింపబడినదియు, అంతియకాక, సయిన్సుభాషయొక్క విలువ, ఉపాధ్యాయుకు బోధించువద్దతి శాస్త్రమే ఆధారపడి యుండుననియో బోర్డువా రెంచి ఈవిషయమును బహిరంగపరీక్షకు జెట్టలేదు. కాని ఈవిషయము ప్రైయిమింగు పాఠశాలలందును ఏనిస్థానక బోధింపబడుచున్నవో జూడును. ప్రైయిమింగు స్కూల్స్యందు, సయిన్సు బోధించుటకు లెగిన వస్తునామగ్ని లేదు. అక్కడ ఎల్. టీ తరగతివారికిని, రెండవ తరగతివారికినిగూడ, ఉపాధ్యాయులు సయిన్సు బోధించుటకు నోట్సు తెచ్చెదరు. ఎల్. టీ. తరగతివా రానోట్సును ఆంగల భాషయందు ప్రవాసికొనెదరు.

రెండవతరగతివారు చేశభాషలందు వ్రాసికొనిన రను విషయము దప్ప నోట్టునందెట్టిభేదములేదు అందుచే బ్రయనింగు విద్యార్థులశేషియయి సరిగా నర్థముగాదు. వారు ముందుముందు పాఠ్యాయపదవికి వచ్చినపుడు ఆనోట్టు నడవిధముగ 3, 4, 5 తరగతుల బాలురకు కూడ జెప్పెదరు. ఇందువలన ఉపాధ్యాయుడు చెప్పినదానిని బాలాదునమ్మి వట్లేవేయుటదప్ప వేరుమార్గమాతనికలేదు. అందుచే బాలాదియొక్క స్వబుద్ధియు పరిశీలన కక్తియు ఓక సింపవీలలేక అణగిబావునున్నవి. సర్ జె. సి. బోనుగానుచెప్పినట్లు భారతదేశదుస్థితిః పరిశీలన విషయాలను తొలగించి దానిసానుమన గ్రుడ్డిగా విశ్లేషించు పద్ధతినిపెట్టుటయే కాకాణము. మనము పరిశ్చూపద్రతులనుమార్చుట కెత్నించుటను మాని పాఠశాలల పరిశీతులను బోధనాపద్ధతులను సంస్కరించి నశేగాని అభివృద్ధిగదజాలము. విద్యార్థియొక్కమానసికశక్తుల వికసించునట్లు జేయుటకుగాను సంబంధింపకుపద్ధతుల ననుసరించి సంస్కరించుట కెత్నింపగ ఇతరమార్గు లేన్నిగావించినను బాధములేదు. మనము పూనుకొనవలసిన రెండవసంస్కరణము బ్రయనింగు పాఠశాలల పరిశీతులమార్గు నెత్నించుట.

(ఒక వి లేఖ)

డికెంబరు 24:—“కొన్నరపు కతావధాన కవీశ్వరులచే
మాపురమున, 24 తేదీన శ్రీరామమందిరములో ఆవధాన ము
హాసభజరిపించిరి. ఈసభకు పెద్దవరము, నూరేపల్లి, పేజేరు
జిల్లేపల్లి, జగ్గమ్మాడి, రామాయ, మైనేనివాడిపాలెము, కాయ
మూరు, కోనేటిపురము, బేరపూడి, ఘాళిపూడి, ఓలేరు, రేప
ల్లె, మొదలైన గ్రామములనుండి పెక్కురు వచ్చిరి. సభజయప్ర
థముగ నెటవేతము శ్రీ కవీశ్వరులు ఆవధాన సావర్ణము
ను. కవితాపాటవమునుజూపి సభ్యుల నానందపఱచిరి. సభాసం
తరము ఆవధానములను పురప్రముఖులు నూటపదియార్థతోగడి,
నూత్న సప్తముతోడను, గంధపుష్ప తాంబూలాదులతోడ
ను, బహుకరించిరి.

ఆంధ్రజన సంఘము-బొంబాయి

బొంబాయి నగరమందు వసింపఁ గుండగు ఆంగ్లము
రా|| గుమిడిల్లి లక్ష్మీనారాయణ శ్రేష్ఠిగారి హుజూర్ (గా
ల్బాడేవిగార్డు) 18-12-1924 తేదీన, ఒక సంఘస్థాపనార్థము
సమావేశమైరి. సంఘోదేశము: ఆంగ్ల విద్యాభివృద్ధి - వి- శి- త్య
ము-దైవి-విను-త ప్రపంగము - ఈ సంఘసంస్థాపనార్థము శ్రీ
య్యతి (రాఘవహరుడు) సా మ ల పెం క ట రెడ్డిగారు
ఎక్కనవ్రాత్సహము గా విం చి నారు. "ఆంగ్ల జన
సంఘము-బొంబాయి" అను నామధేయముచే యీసంఘము
స్థాపింపబడియెను. అధ్యక్షుడు-రా|| గుమిడిల్లి లక్ష్మీనారాయణ
శ్రేష్ఠిగారు. కార్యనిర్వాహకుడు - శ్రీ దోమ్ వెంకటసుబ్బయ్య
గు ప-ఆంగ్ల లీ సంఘమునకు ప్రాత్సహము నొసగెదరు గాక.

దోమా వెంకటసుబ్బయ్యగారికి

కార్యనిర్వాహకుడు.

మోసపోకుండుటకై “అంధ” అను పదమును గమనించి చూడుడు.

ಹೊಂಪಾಯ ಜಾಬು

(నూ ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కృష్ణ వ్యసవేడుకలు

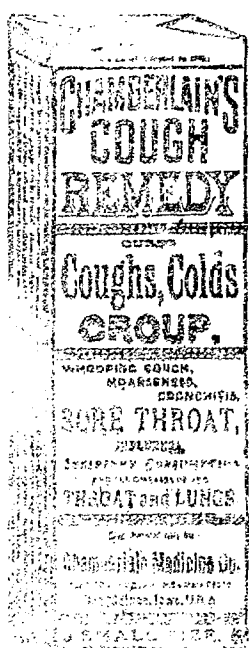
ఈ సందర్భమున విశాఖ సంచిత్య రమల కందును, పై పక్షముల
 యందు తీసిపోయి వచ్చుట జూచినా విశాఖ ప్రదర్శనములకు
 తక్కువైనది. నాయకులందఱును చాలా హుట్టుకు తెల్లమునకు నె
 డిపోవడము, ప్రజలలో కాంగ్రెసు వారలకు తోడు ప్రస్తుతము
 జరుగఁ దగినట్లుగా ననుమాజ సమావేశము కొంతపంచలము కల్గిం
 చునున్నదినులలో సందియమేమియులేదు. దినదినమును ఇం
 గ్లాండునుండి సహాయము రప్పింపుటచేసిన వలతులు తమ అద్భుత
 ప్రవర్తనముల జూపుచున్నారు. అతిగాక ఇంగ్లాండునుంచి
 యే రప్పింపుటచేసిన గొప్ప సంగీత ప్రదర్శకులును వారి అద్భుత
 కాళలముచే పట్టానుల నెప్పుడునడుచు? చున్నారు. ఇక చలన
 చిత్ర ప్రదర్శనముల దినదిన మాన్యులక, చిత్రవిశోదములును
 లెక్కింప ననవలయును.

అఖిలభారత దివ్యజ్ఞానసమాజ సమావేశము

భాగవతశాసనం దక్షి ప్రాంతమలసుండియు మూగె
ప్రతినిధుల ఉత్సాహ, దివ్యజ్ఞాన సమాజముపట్ల, అప్రతి
మానసు. ముఖ్యముగా వద్రాసు, అంధ్ర ప్రాంతమలసుండి
వచ్చి ప్రతినిధులసంఖ్య బహుళకేమగు. జడ్డు కృష్ణమూర్తి
గారి అధ్యక్షునికింద జరిగిన సభ్యులందరినీ యువకుల భార
తదేశమును దిలిపి నుంచి విరివిగా రావసరము కలిగెను.
అదిగాక అనుదినమును చింతించు. లేదీ, బిట్టన్న, జివరాజదాస
నరసింహాచార్య ఉపన్యాసములను, పన్ను ముఖ్యముగా జడ్డు
కృష్ణమూర్తిగారి ఉపన్యాసమును, ప్రజల వృత్తి మిశ్రుటము
గా నాంక్షించివరి. పార్సీల వందలకొలది ఇతరులతోపాటుపై
ఉపన్యాసముల కేటొచ్చిరి.

అంశము: 2

గతి కొన్ని దినములనుండి, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రత్యేక ప్రదర్శనలు గాంచుటవలన, అనేక వీక్షకులే నెదిరి. ప్రా. రా. ముమూర్షిగారి అనుచరులను ప్రా. ఏకాగ్రాధ మూర్షిగారి అహంకారకే శత్రువు ప్రవర్తనావిధానము ప్రజల సుస్పృహమైనట్లు పరమకులను కేసిను. ప్రజల కింకరీ ఈ తృనము నాచి యూ రపునుండి ప్రస్తుతము వచ్చుచుండుటచే, మరింత ఉప్పొంగిననుటలో సందియము లేదు. అదికాక, దివ్యజ్ఞాన సమాజేత సందర్భమున ప్రవర్తించబడిన ఆంధ్ర చిత్రకళాకాశల బింబిత ప్రతిమాకృతులు వింగడేయ నైపుణ్యమున కెంతమాత్రమును తీసి పోవని అందరును ఒప్పుకొనుచునే యున్నారు. ఆంధ్రప్రత్యేక వ్యక్తిత్వ ప్రదర్శనముల నిట్టిని ప్రచారమునొందుటయుభ్యము. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలనుంచి వచ్చిన పటములన్నియు దాదాపు రెండువేల రూప్యములకేమృతుల కంచనా వేయబడినవి. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు చందాలకై నాయకులందరును పట్టిని ప్రజలకై ద్విముగ సందేశము నొసంగుటగాక, సుప్రసిద్ధానులందును, జాతీయకళాశాల పోషక వర్గమున, ప్రతి నిధులుగ జేరిరి. ముందికను, ఈ ఉద్దేశమును విసరించుననుటలో సందియము లేదు.

वे. ए. ए. नं०

దగు నివారిణి.

దగ్గు, జలంబు, కాక వా
య్యపు అను బిడ్డలకు వచ్చు
రోగము, గొంతుపుండు
గొంతురాపు, రొమ్మువడి
సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని
రకముల గొంతు వ్యాధులు
తొందలగునని చూచుచు
అ పోవును, అన్ని జాగో
లలో బిక్రయించు అగో
లములు: (33-34)

శ్రీ కావ నిధి చెలికాని

అచ్చా రాయ మిమ్మోరియలు

ಚ್ಯಾಟು ಮೆಂಟು ಟುಾರ್ನ ಮೆಂಟು

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

(အိမ်ထောင်ရေး)

కీర్తి శేఖరైవ, కామ్య సిద్ధి చెల్లకాని లచ్చారావు గారి జ్ఞాన కాంక్ష మే సీతాపురమున సిద్ధాంతదత్త పుస్తక భాండాగార సామ్రులు మహారాజ శ్రీ చెల్లకాని వెంకట ధర్మారావు బా ద్రిష్టగుగారి యాజమాన్యమున యానెల 20 వ తారీఖునుండి, 24వ తారీఖువఱకు, నదరు పోటీపరీక్షలు జయప్రదముగా నిర్వహింపబడినవి. పునరు 12 టిములవారు ఆంధ్రదేశమున వివిధ భాగములనుండి వచ్చియుండిరి. ఈతరువాతను విద్యార్థులకు పరీక్ష దినములగుటచే చాలటిములవారు ఆపుచేసి, తరుణము మాన్య వలసినదని వివిధప్రదేశములనుండి బాబులు వచ్చినవి. ముందుగ నెవ్వరొక్కటలు గావింపబడుటచే ఆటలుచేయుటకు వీలిచ్చినాకాదు. ఈయుటలు శ్రీ సీతాపురము మహారాజావారి హైస్కూలు ఆనరణములో జరిపిరిపబడినది. నిల్వబడిన రాజమహేంద్రవరము టి. రామలింగస్వామిగారి బీమున, శ్రీ రామచంద్రపురము రాజావారిబీమున (కాశీబ్రహ్మ) బహువైపుణ్యముతోను, చురుకుదనముతోడను ఆడి ప్రేక్షకులకు నానందము గలుగజేసిరి. చిరుకు శ్రీ రాజావారిబీయే జయముపొందినది. రెండవవత్సరములో నాడిన రామలింగస్వామిగారి ఆట మిగిల ప్రశంసార్హమైనది. విజయముగాంచినవానికి ఐదు వెండిపతకములను, సుమారు రెండువందల రూపాయలు విలువల వెండిగొప్పయను బహుమానముగా నీయబడినవి. మహారాజశ్రీ దామోదర సీతారామ స్వామిగారు, మహారాజశ్రీ రావు వెంకట నరసింహారావుగారింన్న, జయముగాంచిన టిముగారి బహుగా నాడినవారికి రెండు బంగారు పతకములను బహుమానముగా నిచ్చిరి. వెండిగొప్పపెరులముచేసిన రాజమండ్రి పసవానికి, మహారాజశ్రీ

చెలికాని వెంకటధర్మారావుబారిష్టరుగారు వానిచాతుర్యమును
మెచ్చి, ఒక వెండిపత్రమును బహుమానముగానిచ్చిరి. గిన్నె
చూచిన ప్రతివానిని, ఆంధ్రదేశమునందంసు, ఇట్టికిట్లకా
నైపుణ్యముకల పనివాండ్రు గలరాయని సంహేయ తోచక
పోదు. అపజయమందినవాటి (రీదు సరకు) ఐదు బేల్కును,
అందుగా నెంట్లరు బొనుగా వాడినందులకు శ్రీముత టీ. రా
మలింగగారిమిత్రుల కొక బంగారు పతకమును యిచ్చిరి.

ఒక ప్రత్యేకమును బహుమానము విధానము పుస్తక భాండాగార మొబరత యన్. పాన్థతీశ్వరము గారిచే వచ్చిన టీసు లన్నిటిలోను బాగుగా నటచాతుర్యము భాగవత పది మందిచే నంగీరింపబడిన రామచంద్రపురము రాజావారి టీసు లు రైటు బాక్ ఆడిన శంకరముగారికి ఒక పెండి పతకమియ్య బడెను. శ్రీయుత విన్నకోట వెంకటరత్నము శర్మగారిచే రచింపబడిన “భారతరత్నము” అను ఖండ కావ్యము పైసల్పులో నిల్పబడిన పదిమందికి పది పుస్తకములు బహుమానముగా, అశీర్వాదసమ్రాజ్యముగా నొసగబడినవి.

భోదనసదుపాయములు, బస సగుపాయములు, శ్రీ
విద్యానందస్వబ్బువారు, బహుజాగ్రూఢతో, నెనఁజేసినందు
లకు ప్రకంసార్హులు.

మహారాజశ్రీ ఫార్మ్ రాకుండురావు బి. యే గారు (అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూల్స్) తమ ఉపన్యాసమును మిగుల హాస్యరసముగా నొసగ ప్రేక్షకుల కానందమును, అలలడివారి కమితోత్సాహమును, గలుగునట్లుగా నిచ్చిరి. జయధ్వనులతో సభ ముగిసినది. రావోవు సంవత్సరమునందీ కాంపి లేమను ఇరకను వేయవదులగు తెక్కున ప్రోత్సాహముతోడ జరుపబడునని నమ్ముచున్నాము. బాల్జ్యకు శ్రీ నెలికాని పెంకటసర్వారావుగారు శ్రీ నెలికాని హర్యారావుగారి ప్రోత్సాహమున రామయ్యమ్మారావు బహద్రకు ఆఫ్ కోలంక వీరవరం యచ్చేప్ప జమిందారీజీగారు దయచేసిన సహనహాయమునకు మేమితయు గృతజ్ఞులము. శ్రీరావినారిని భగవంతుడాయా రాజోగ్గు బళ్లెర్లాయుల నిచ్చి రక్షించును కాక!

అద్యతకా సంఘము! అమూల్యముగనుండుము!! శత్రువుల నీతిహీనులు!!!

మరిక

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు రచించిన

నవీన నాటక రాజము

ఇది శృంగార చాపరస భరితమైనది. దీనిలోని కథానాయకుడత్యంత కాంతాలోబడు, కథానాయక
యశ్చిత్తము స్వభావ సంపన్నుడగునది. వేడుక చెలికాడు చురుక్కొర వనవాసివుండు. రాణిదాసి మహామాయావిని.
దాని నైపుణ్యము నాటకము చదివి గ్రహింపదనినదే కాని వ్రాయ నలవికాదు. వేడుక చెలికాని మాటలు కడుపు
చెక్కులగునట్లు నవ్వించును. అనేక కాంతాలోబడగు రాజు కథా సంవిధాన కాలము ననుసరించి తుద కేకపట్టి
వ్రతక్షిణ తత్పరుడగుట. రాణి సన్యాసినియగును. ఒక పత్రమును జదువువారు భరత వాక్యమవరకు జదువకుండ నుండ
లేరు. కొలది పఠులు మాత్రమే ముదింపబడినవి. త్వరపడుడు. చెల 0—12—0.

వలయువారు:—ప్రాచీనగర్భి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అనివ్రాయవలెను.

“జననాహలి” నీ మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమును మలేరి కూగల జిల్లాలయందు అంతేటను అహాభుమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు వానికి గలిగింది. ఈ యాచక్షముయొక్క నివారణకైని గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. కైన్వనా తిత్కాలమునకు కొంతకాలిచేయును. అట్టి జాగాలలో “ఇసనా ఫెలి”ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు. మలేరియాను ఇది సిద్ధోష్ణధరుని ప్రసిద్ధిచేందినది.

చిత్తలకు ద్రవరూపము గాన న్ను "ఇసవా ఛెలి"ను వాడవలెను.

(1521)

ఇ. డి. యా, బర్నా, సింగోనుకు సాతోవజంట్లు,

Gorio Ltd.

Post Box 159,

Fort, Bombay

1925

అక్షర వా ర్తి

1925

అఫ్ఫీస్ కాలిండ్ర్ గ-కి వెల 0-6-0 డయరీ గ-కి వెల 0-6-0
తొరసామి కంఛెని 58 పెరియన్ మొదలివీది, మిన్ టుపోసు, మదరాసు

Now Ready for Sale : 1924-25 Edition
Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon.

A Comprehensive Directory of the various Businessmen Exporters & Importers, Firms, Factories, Merchants Manufacturers Mills and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon

Price Rs. 10 per copy. V. P. Chatterjee Re. 1 extra AS FEW TESTIMONIAL

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of a person interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Bank and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras

It is a well got up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and business institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay

The Business Directory has an attractive got up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, railway tonnage tables, Indian Customs duties and tariff valuations together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China), Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trade in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మౌక్తికము మొదటిరకం కస్తూరి, మందపపువ్వు, కచ్చకమ్మరము, అతిగుణకారలగు కవచములను చేర్చి కయారుచేయబడినది. అక్షయకరమగు ఏకమృతకాని యిందులో చేరబడినది. కసివిద్యలు, బాహుక, బాలికలు, యశస్సులు కరుణలు, మనలికారు ప్రతియొక్కరకు దీనిని సాధారణకాగము లన్నిటికిని అనువంశముతో వాడవలసింది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సంజీవినీటిది. వేసకుంటే బుద్ధులు భక్తులు అగుచున్నది. 280-300 గ్రాములు గల బుడ్డి 1 కి 0.40, 5 బుడ్డులు 1.40 బొమ్మలున్నవారు ఈ దిగుత తయారవడిన కొవచములు అని ఏయే వ్యాధికి నుమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంశయములేదు కచ్చక వాడి మాడుదు.

సూర్యవృక్షావంః—రక్తవృద్ధిని, బుద్ధిగ్రహణిని, భావకక్తిని పోషించును. బుడ్డి 1 కి 0.40.

బాలసుఖోదయః—శిశువల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యవచనము. తిరుగానుండును. గుణ మత్యద్భుతము 0.12-0

భావనవీరిక రసాయనంః—శిశువల్లలమైన వ్యాధులు, జ్వరములు, అక్షి ర్వికలావంఃరైపోవును. రు 1.00-0

వాతగజకేసరి లేహ్యము.—స్వస్థవాతములను అతిమందగించుట మలబద్ధము మొదలగువా 1 కి బుడ్డిని బిడ్డను రు 2

కావచముల నును అకసారి కొనినవానికి రోగియును ఒకకథా మాత్రం కొనిన వీరకు ఎన్నడును మాత్రంనే కొనినదిని ఖచ్చితమగును. సాధ్యమైతరచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రభావవైద్యులు,

శ్రీ సీతాకాళిదేవాలయము, మద్రాసు.

నాలుగుభాషల నిఘంటువు

ఇందు మూడు [5000] అయిదుశేలములకు మాటలు

కారాదిగా వ్రాసిన వానికెదురుగా హిందూస్తానీ, ఇంగ్లీషు, అరబిక్, పర్షియన్, తమిళము, కన్నడము, మలయాళము, తెలుగు, మరాఠీ, గుజరాతీ, సింధీ, బెంగాలీ, ఉర్దూ, హిందీ, పంజాబీ, అస్సామీ, నేపాలీ, తిబెటన్, మొదలగు అన్ని భాషలను గూర్చి 8 వేలకు పైగా మాటలు 800 రూపాయల మంత్రాపహాసములకు పనిని నిర్వహించుకొని జేస్తున్నాము.

లుబధ రావర

అను వెళ్ళినవావాసము (ప్రకృతి వ్యయ)

(ఇది తెలంగాణమునందు జరిగిన) ఒక అద్భుతమైన తాత్పర్యమున సమీప త్రుణులగుడై తెల్పుచున్న నాదినకుమారుడు వేళ్ళతో అక్షరాలను తేల్చివేసినట్లు వేళ్ళకర్పించుచున్న వానిచే వెళ్ళినవావాసము యడవుల పాత్రైపోవుచున్నది, మిక్కిలి చక్కగా వ్రాముబాసది లుబధరావరము, వేళ్ళకర్పనము జరుపుచు నవ్యుత్పత్తిక మానదు ఇందలి నీతి శృంగారపద్యములు చదివి తీరవలయును వెల 4 అణాలు

చిరునామా దాసరి లక్ష్మణస్వామి.

పిఠాపురం, గోదావరిజిల్లా

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి,

బల్బుతో సహా ధర 1 కి రు 2-8.0

వైసె తెలుపబడినది వెద తెలుపగలది

1 కి ధర రు 3 0.0 స్కాట్ దీపము

(తెల్లని, ఎఱ్ఱని, ఆకుపచ్చ తెలుపగలది)

1 కి ధర రు 3.8-0 వైకీ దీపము

1 కి ధర రు 5.0-0 చెత్తొండ 1 కి

ధర రు 5.0-0 ప్రత్యేకముగా బ్యా

టరీ వెల 1 కి రు 0.12-0, బల్బు 1 కి

ధర రు 0.6-0 ఆటోమాటిక్ సిగరెట్ ధర 1 కి రు

2 0.0. సాదా సిగరెట్ 1 కి ధర రు 0.12-0.

వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల

తపాలపెట్టె నెం 85, మద్రాసు.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంట్రుకల తైలము "మణినూనె"

మిక్కిలి సుగంధమైన సువాసనగలది వైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవన్నులు చేరుటలేదు ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్ల గను, బలముగాను యుండును. ఎండును రోగియుకల వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును యితరవిధములకు వాడరాదు క్యాటర్లగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ పార్శ్వ సి,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వృద్ధాప్యము

నీరసముచేగాని మతి యే కారణముచేగాని, కాళ్ళు వెన్నెముక మొదలగు అంగములు లాసుచున్నను, హాకుచున్నను మంత్రించినట్లు నివారించి, ఎల్లసరములకు శక్తినిచ్చును జీర్ణించిన సుఖస్వాదుల భయమును తొలగించును

ఇదియొక గొప్పగాము

నల్లమందు

వృద్ధాప్యము — ఏభాగచేసిన, ఎన్ని సంవత్సరముల నండి, ఎంతమోతాదుగా నల్లమందు నువ్వయ్యించుచున్న, 15 దినములలో నల్లమందుపైకల కోర్కెనే నాశనమచేసి గొప్ప ఆదాయమును గలిగించును. ఎల్లప్పుడు వాడవలసినదైదు. బి.బి.డి.గో. పూర్ణగుణము 1 బొమ్మ సే 1 కి 5.0-0.

అమృతాశ్రమము, 1 మూల కృష్ణా

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీలో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీది మదరాసు.

ప్రెండ్లు అండ్ కో, బెజవాడ.

క్రొత్త స్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరకమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

చైనా బజారులనున్న

దాదా కంవెనీకి

మీరు పోనవచ్చుడు

సుప్రసిద్ధమైన

చందనాది వాసన తైలమును

కొనుటకు మరువకుడు.

లనొప్పి, కంటుకలు డిపోవుట అనవలయుదు.

మంచి గుణమిచ్చునట్లు ప్రసిద్ధిచెడినది.

మంచి సువాసనగలిగి, చల్లదనమును, విశ్రామము నిచ్చును.

గాయములు, విడువని వ్రండు మొదలగునవి తప్పక నయమును.

చెన్నపురి 19, హరిసు రోడ్డులోనుండు

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మాసి లిమిటెడ్

మేనేజింగు డైరెక్టరు

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ. బి. అందు సి. ఎమ్. గారి నిపుణతగల విచారణక్రింది

ప్రాక్ వచ్చిమ బేషధ పద్ధతులందు ఆరి తెరిచిట్టి నిపుణులచే తయారుచేయబడినది

చిన్న బుడ్డి 1 - ధర 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి 1 - ధర 7-0-0